

Plenaire 51

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

2 juli 2008

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
ACTUELE VRAAG van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de algemene malaise bij de VRT	1
ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het uitblijven van toestemming voor de doortocht van de Gordel in de faciliteitengemeenten Wezembeek-Oppem, Linkebeek en Kraainem en de stand van zaken aangaande de benoeming van de burgemeesters	4
ACTUELE VRAAG van mevrouw Vera Van der Borgh tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het faillissement van het adoptiebureau Horizon en de gevolgen ervan	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Else De Wachter tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de problematiek van de erkende adoptiebureaus in Vlaanderen	8
ACTUELE VRAAG van mevrouw Michèle Hostekint tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de resultaten van vijf jaar liberalisering van de energiemarkt en de toenemende kloof tussen energierijken en -armen	13
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Peumans tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de beslissing omtrent een bijkomende studie in het dossier Oosterweelverbinding	
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de recente evoluties bij de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM)	
ACTUELE VRAAG van de heer Carl Decaluwe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de herschikking van de raad van bestuur van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM)	
ACTUELE VRAAG van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de recente evoluties bij de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM)	16
ACTUELE VRAAG van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de mogelijkheid tot het aanvragen van eigen domeinextensies voor internetadressen door de Vlaamse overheid na de recente ICANN-conferentie	26
ACTUELE VRAAG van de heer Dirk de Kort tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de definitieve overeenkomst tussen Telenet en Interkabel	27
ACTUELE VRAAG van de heer Johan Sauwens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de uitvoering van het decreet op de sportfederaties	28

ONTWERP VAN DECREET houdende een kader voor het Vlaamse gelijkemans- en gelijkebehandelingsbeleid – 1578 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 6	
Algemene bespreking	29
Artikelsgewijze bespreking	44
ONTWERP VAN DECREET betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem – 1703 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	44
Artikelsgewijze bespreking	57
VOORSTEL VAN DECREET van de heer Tom Dehaene, de dames Sonja Claes en Anne Marie Hoebeker, de heren Bart Van Malderen en Bart Caron en mevrouw Helga Stevens houdende wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling in de Vlaamse Gemeenschap – 1550 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	57
Artikelsgewijze bespreking	59
VOORSTEL VAN DECREET van de heer Tom Dehaene, de dames Vera Van der Borght en Elke Roex, de heer Bart Caron en de dames Vera Jans en Helga Stevens houdende wijziging van het decreet van 26 juni 1991 betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk, wat de beperking van de subsidiëring tot de instituten betreft – 1687 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	59
Artikelsgewijze bespreking	59
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Frans Peeters, mevrouw Veerle Heeren en de heren Mark Demesmaeker, Patrick Lachaert, Karlos Callens en Bart Martens betreffende aandacht voor de bijenteelt binnen het Vlaamse beleid – 1648 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4	
Bespreking	60
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Tinne Rombouts en de heren Karlos Callens, Jos Bex, Patrick Lachaert, André Van Nieuwkerke en Erik Matthijs betreffende de ophaling van afvalbanden op landbouwbedrijven – 1683 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	60
VLAAMS INSTITUUT VOOR WETENSCHAPPELIJK EN TECHNOLOGISCH ASPECTEN- ONDERZOEK	
Aanwijzing van een Vlaams volksvertegenwoordiger in de raad van bestuur	60
VLAAMSE OMBUDSMAN	
Benoeming	61
BELANGENCONFLICT	
Wijziging in de samenstelling van de delegatie van het Vlaams Parlement	61
ONTWERP VAN DECREET betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem – 1703 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2	
Voorstel tot verdaging van de stemming	61
ONTWERP VAN DECREET betreffende het toeristische logies – 1547 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4	
Hoofdelijke stemming	61

ONTWERP VAN DECREET houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid – 1578 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 6 Hoofdelijke stemming	62
ONTWERP VAN DECREET betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem – 1703 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	63
VOORSTEL VAN DECREET van de heer Tom Dehaene, de dames Sonja Claes en Anne Marie Hoebeke, de heren Bart Van Malderen en Bart Caron en mevrouw Helga Stevens houdende wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling in de Vlaamse Gemeenschap – 1550 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	63
VOORSTEL VAN DECREET van de heer Tom Dehaene, de dames Vera Van der Borght en Elke Roex, de heer Bart Caron en de dames Vera Jans en Helga Stevens houdende wijziging van het decreet van 26 juni 1991 betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk, wat de beperking van de subsidiëring tot de instituten betreft – 1687 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	63
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Frans Peeters, mevrouw Veerle Heeren en de heren Mark Demesmaecker, Patrick Lachaert, Karlos Callens en Bart Martens betreffende aandacht voor de bijenteelt binnen het Vlaamse beleid – 1648 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4 Hoofdelijke stemming	63
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Tinne Rombouts en de heren Karlos Callens, Jos Bex, Patrick Lachaert, André Van Nieuwerkerke en Erik Matthijs betreffende de ophaling van afvalbanden op landbouwbedrijven – 1683 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	64
MOTIE VAN AANBEVELING van de heren Louis Bril en Bart Caron, mevrouw Else De Wachter en de heren Jos Stassen, Mark Demesmaecker en Carl Decaluwe op de maatschappelijke beleidsnota Digitaal Vlaanderen – 1713 (2007-2008) – Nr. 2 Hoofdelijke stemming	64
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Jef Tavernier tot besluit van de op 17 juni 2008 door de heer Jef Tavernier in commissie gehouden interpellatie tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in 2007 – 1758 (2007-2008) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	64
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	64
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	67
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	67

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat berichten van verhindering zijn ingekomen van volgende leden:

Thieu Boutsen, Jacky Maes, Monique Moens, Sabine Poleyn, Stefaan Sintobin, Gerda Van Steenberge: gezondheidsredenen;

Luc Van den Brande, Paul Wille: buitenslands;

Francis Vermeiren: ambtsverplichtingen.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de algemene malaise bij de VRT

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we lezen weer onrustwekkende berichten in de pers over de zogenaamde grote malaise bij de VRT. We lezen dat de kwestie actueel is. Er zou een onevenwicht zijn tussen interne en externe producties, 'interne producties' kan het niet meer aan, er is een gebrek aan langetermijnvisie, er is vooral een overbureaucratisering die ons totaal verlamt ... Mensen die dit artikel hebben gelezen, zijn natuurlijk ongerust.

Vandaag lezen we weer een artikel over de nieuwsdienst van de VRT, maar dat is een interne zaak. Dat moeten zij zelf oplossen. Het is heel verstandig dat ze tot die resultaten gekomen zijn.

Mijnheer de minister, deelt u deze ongerustheid? Denkt u dat er inderdaad een malaise is? Als minister van Media hebt u daarin een verantwoordelijkheid. Hoe zult u hierop reageren?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Dit is een korte vraag die toch een wat uitgebreider antwoord vergt. U verwijst naar het artikel dat vandaag verschijnt over de nieuwsdienst. Dat is inderdaad een interne aangelegenheid. De algemeen hoofdredacteur liet me weten dat het gaat over een enquête die werd gehouden één jaar nadat de geïntegreerde nieuwsdienst tot stand is gekomen. Daaruit zijn een drietal pijnpunten naar voren gekomen, die te maken hebben met de leiding, met technische problemen en met de vraag of er niet te veel eenheidsworst wordt gemaakt. Toen het geïntegreerde werkschema werd voorgesteld, heb ik diezelfde vraag gesteld, net als een aantal andere mensen.

Mevrouw Hermans, u zegt terecht dat dit een interne aangelegenheid is. Die enquête is intern georganiseerd op vraag van de redactieraad. De VRT doet een enquête om er lering uit te halen. De vernieuwing een jaar later evalueren is een goede zaak. Alleen komt de enquête nu naar buiten en wordt er een grote maatschappelijke weerklank aan gegeven. Het is goed dat er intern onderzoek gebeurt om te achterhalen of men na één jaar op het goede spoor zit.

Ik verneem van de algemeen hoofdredacteur dat het de bedoeling is dat het college van hoofdredacteurs samen met de redactieraad een actieplan opstelt. Op zich is dat een goede zaak en dat behoort inderdaad tot de operationaliteit. Alleen moeten we vroeg of laat bekijken of het systeem van samenwerking niet te veel leidt tot eenheidsworst, zonder dat we ons met de onafhankelijkheid van de operationaliteit van de VRT en met de nog grotere onafhankelijkheid van de redactie zullen bemoeien. Dit zou een maatschappelijk thema kunnen zijn. Heb je nog een voldoende diverse benadering? Ik heb het volle vertrouwen dat de redactie die de enquête heeft georganiseerd, daar de nodige conclusies uit zal trekken.

Dan over de z gezegde malaise. Ik heb het debat over het rapport van het Rekenhof afgerond met de vraag om vertrouwen te geven aan de leiding, om de VRT zijn ding te laten doen nadat er wat turbulentie is geweest. Nu duiken er alweer artikelen op over een z gezegde malaise. Ik kan gemakkelijksshalve verwijzen naar de vrije tribune die de gedelegeerd bestuurder vandaag heeft gepubliceerd in De Standaard die een antwoord biedt op alle punten die werden opgeworpen. De woordvoerder van de gedelegeerd bestuurder laat me weten dat er één niet onbelangrijke zin niet is afgedrukt, die wel in zijn tekst stond: "De VRT is en blijft een ambitieus en creatief bedrijf."

De gedelegeerd bestuurder haalt ook een aantal zaken aan die dit moeten staven. VRT-programma's worden genomineerd en ontvangen prijzen, krijgen een grote publiekstevredenheid, hebben een groot marktaandeel. Het marktaandeel van de VRT-televisie is met

ongeveer 40 percent even hoog als in 2007. Het marktaandeel van de radio is 60 percent, op één na het hoogste van alle publieke omroepen van Europa. Er zouden te veel herhalingen zijn, maar er zijn er minder dan bij de andere omroepen, minder dan bij de BBC. Laten we niet doen alsof of de VRT plots in een crisis zit. Dat is niet waar, de feiten spreken dit tegen.

Ik volg de gedelegeerd bestuur wel wanneer hij zegt dat de VRT niet alleen de klemtoon legt op bereik en marktaandeel, maar ook op kwaliteit. Dat is de essentie van de publieke omroep. Veel mensen zeggen mij dat het goed is dat de openbare omroep die twee criteria naar voren schuift. Laat ons inderdaad met de VRT zeggen dat dit geen klein omroepje wordt, maar dat dit een sterke omroep blijft met een sterk bereik, die tegelijk naar kwaliteit streeft. Dat is wat we met z'n allen verlangen.

Er zou ook te veel bureaucratie zijn. Ik heb hier in de commissie gezegd dat ik akkoord ga met de conclusies die de VRT trekt na het rapport van het Rekenhof. Het rapport van het Rekenhof is niet van dien aard om te stellen dat er sprake is van een catastrofale situatie. Het rapport zegt wel dat er een aantal maatregelen van deugdelijk bestuur moeten worden genomen. Men mag niet alle macht bij bepaalde mensen concentreren, maar moet een systeem van 'checks and balances' hanteren. En dat gaat de VRT ook doen.

De VRT gaat zich conformeren aan de mededingingsregels, ook al gaat het niet altijd over opdrachten die onder de wetgeving op overheidsopdrachten vallen. Maar je moet de mededinging wel respecteren. De VRT voert een systeem in waarbij tot 5500 euro op eigen verantwoordelijkheid kan worden besteld. Tussen 5500 en 22.000 euro is een dubbele handtekening nodig en een melding aan de aankoopdienst. Daarboven beslist de aankoopdienst. Vanaf 67.000 geldt de regel van de publieke aanbesteding. Kun je daar iets tegen hebben? Is dat bureaucratie? Dat zijn regels van dubbele handtekening en van check en dubbelcheck die in alle goede bedrijven worden toegepast en die vormen van deugdelijk bestuur zijn.

Er is een rapport van het Rekenhof. Daar komen een aantal aanbevelingen uit, en men probeert die, in de mate dat ze verenigbaar zijn met de creatieve opdracht van de VRT, toe te passen. En dat moeten we toejuchten, want de VRT zit in die fameuze driehoek die de gedelegeerd bestuurder geschetst heeft. Ten eerste: de VRT is een nv van publiek recht en krijgt dus ook vragen van zijn aandeelhouders, zoals uw vraag vandaag, mevrouw Hermans. Ten tweede: de VRT zit in een concurrentiële omgeving en kan zijn creatieve ideeën dus niet op de markt gooien. Ten derde: de VRT is en blijft bij uitstek een creatieve onderneming.

Ofwel gaan we daar in de mate van de compatibiliteit met die driehoek uitvoering aan geven, ofwel niet. Maar ik

kies ervoor dat de VRT een creatief beleid voert, dat hij een kwalitatieve zender is met een hoog bereik, en dat hij tegelijkertijd de regels van deugdelijk bestuur toepast. Is dat bureaucratie? Is dat malaise? Absoluut niet.

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik merk dat u nog steeds vertrouwen hebt in de gang van zaken bij de VRT. Toen ik vanmorgen het antwoord van de gedelegeerd bestuurder las, was ik ook enigszins gerustgesteld. Ik denk dat hij op een zeer verstandige manier heeft gereageerd. Ik was overigens ook aanwezig bij de hoorzittingen. De VRT heeft daar rekening gehouden met de meeste punten van het Rekenhof. Dat was een vrij positieve benadering.

We moeten goed voor ogen houden dat het personeelsbeleid bij de VRT op een gezonde en doorzichtige manier moet worden gevoerd.

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de problemen bij de VRT zijn legio, dat weten we allemaal. Wat nu de malaise bij de nieuwsdienst betreft, is het inderdaad niet de taak van de minister of dit parlement om dat te gaan oplossen. Hoe de VRT de nieuwsdienst organiseert, hoe bepaalde werkschema's worden uitgewerkt en uitgetekend, hoe men werkafspraken maakt, dat is inderdaad niet de taak van de politiek.

Het wordt echter wel de taak van de politiek indien een eventuele slechte organisatie bij de nieuwsdienst ten koste zou gaan van de efficiëntie. Die efficiëntie kost zo'n organisatie immers geld, en wij moeten erop toezien dat de VRT het geld van de Vlaamse overheid goed beheert.

Ondanks de samenvoeging van de nieuwsdienst zien we inderdaad nog te veel situaties waarbij bijvoorbeeld een politicus twee of drie micro's van de verschillende nieuwsdiensten onder de neus krijgt geduwd. Aan dergelijke situaties moet worden gewerkt. Er moet met andere woorden gewerkt worden aan de verhoging van de efficiëntie.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik kan me perfect vinden in het antwoord van de minister. Maar we moeten ook eerlijk stellen dat deze thematiek door een aantal mensen en kranten bewust opgeklopt wordt.

Ik vind het stuk van de heer Dirk Wauters moedig en sterk. Het is ook de taak van een gedelegeerd bestuurder om rust te brengen. Mijn fractie zal er alles aan

doen om de openbare omroep op een correcte manier verder te steunen. Mijnheer Caron, we gaan niet zomaar de ogen sluiten voor een aantal wanpraktijken.

Een aantal kranten zijn betrokken partij bij de hele heisa, zoals de kwaliteitskrant De Standaard. Ze verwijten de politici populisme en nemen duidelijk stelling in. Ik daag de hoofdredacteur van De Standaard uit om het verslag te lezen. Daaruit blijkt duidelijk dat er van populisme geen sprake is. Het gaat wel degelijk om facts and figures. Een beetje objectiviteit en neutraliteit zijn belangrijk in een dergelijk dossier. Ik vind het een opgeklopt verhaal. Bepaalde editorialisten zitten er compleet naast en kennen het dossier niet. Ze beschikken misschien over een bepaalde agenda om dit naar voren te schuiven.

Degene die lekt vanuit de VRT, draagt eveneens een grote verantwoordelijkheid. Mevrouw Hermans verwijst naar een interne enquête. Iemand heeft gelekt met een bepaalde bedoeling. Dat gebeurt trouwens toevallig weer in dezelfde krant. Mijn vraag is wie welke agenda heeft.

De openbare omroep kan blijven rekenen op de steun van mijn fractie.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik onderschrijf de mening van de heer Decaluwe. Na de hoorzitting waarin het rapport van het Rekenhof werd voorgesteld, hebben de volksvertegenwoordigers hun verantwoordelijkheid genomen. Wanneer de kranten en de nieuwskanalen van de aandeelhouder van de VAR en van Woestijnvis, die een geprivilegieerd leverancier zijn van de VRT, plots verhalen beginnen schrijven die niet journalistiek zijn maar veeleer getuigen van een politieke agenda of een persoonlijke duiding, dan frons ik mijn wenkbrauwen. Het gaat hier over management, over een overheidsbedrijf. De afgelopen jaren heeft ook de commissie Media de taak op zich genomen om transparantie te eisen.

Ik stel de laatste weken ook vast dat plots alles vierkant draait bij de VRT. Er zijn te weinig middelen en te weinig faciliteiten. Ook het paradepaardje van de VRT, de digitalisering van de crossmediale toepassing van het nieuwsplatform, draait vierkant. Intussen ben ik de fase van de naïviteit ontgroeid. Ik denk dat er moet worden gepraat met de openbare omroep. Ik kan de heer Wauters niets verwijten. Hij probeert op te lossen wat er voordien is gebeurd. Ik wil niet vervallen in wat het vorige management heeft gedaan. Welke schade kan dat management nog berokkenen? Het gaat om schade aan de politiek en aan de openbare omroep.

Mijnheer de minister, u moet misschien eens gaan praten met een aantal partijen bij de openbare omroep om ervoor te zorgen dat die politieke agenda verdwijnt. Wanneer ik de artikels lees over de ambtenarij, zagezegd van

de cameraploegen en de mensen op het terrein die zeggen dat het creatief onwerkbaar wordt vanwege de bestelbons, dan vind ik dit stemmingmakerij tegen de politiek, tegen dit parlement en tegen de regering. Ik vind dat de politiek niet verantwoordelijk is voor de malaise bij de openbare omroep.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik zal me wat genuanceerder opstellen: het olijke duo trekt weer ten strijde.

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw de voorzitter, ik neem het niet dat men me in het parlement uitmaakt voor een olijkerd.

Mijnheer Caron, als u ons blijft uitdagen, zullen we ons ook niet meer inhouden. En u weet goed wat ik bedoel. Tot nu toe zijn we bijzonder correct geweest.

Ik neem dit niet.

De heer Bart Caron: Als we het over een malaise hebben, dan is dat in zekere mate te wijten aan het feit dat een aantal collega's daar in ieder geval toe bijdragen. *(Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe)*

Mevrouw de voorzitter, de beeldvorming die de laatste tijd over de VRT verspreid wordt, is in ieder geval van die orde dat ze geen rust zal brengen in het huis. Ik ben bijzonder blij met de vrije tribune van gedelegeerd bestuurder Wauters in De Standaard. Hij roept op tot een zekere rust en vraagt vertrouwen te schenken aan zijn beleid ter zake.

De stemmingmakerij die we de afgelopen dagen en weken meemaken, is niet gericht tegen bepaalde zogenaamde malversaties of gebreken zoals het Rekenhof die heeft aangegeven. Met die stemmingmakerij wordt niet meer of niet minder dan de openbare omroep gevisseerd. Dat is een kwalijke kwestie.

Dat er problemen zijn in een dergelijk groot huis is vanzelfsprekend. Ja, er zijn problemen met de nieuwsdienst, met de interne producties. Er waren acties van de vakbonden. De VRT zal daar ook iets aan doen. We moeten echter ook durven zeggen waar het op staat. De VRT is een van de best draaiende overheidsinstellingen die we hebben, met een belangrijk marktaandeel en een hoog kwaliteitsniveau.

Ik zou de collega's willen oproepen om het onderscheid tussen twee zaken te maken. Als er malversaties zouden zijn, dan moeten die onderzocht worden. Leg de kaarten op tafel en tref de nodige maatregelen. Ik ben vragende partij dat dit zou gebeuren. Niets in de zakken en niets in de mouwen. Laten we echter ook, zoals de heer Wauters gevraagd heeft, vertrouwen geven aan de nieuwe leiding

van dit huis, die de aanbevelingen van het Rekenhof ter harte neemt. Laten we ermee ophouden steeds opnieuw de aanval in te zetten. (*Rumoer*)

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw de voorzitter, afgezien van de onderlinge discussies merk ik toch dat er parlamentsbreed unanimititeit bestaat over het feit dat we vertrouwen moeten geven aan de VRT. De VRT bevindt zich helemaal niet in een malaise.

Ik zie ook dat er met een aantal publieke of meer verborgen agenda's wordt gewerkt. Ik laat me daar niet over uit. Wat voor mij telt, is dat op dit ogenblik, na een periode van turbulentie, een aantal zaken helemaal in evenwicht zijn. We hebben een dreigende procedure voor de Europese Commissie met goed gevolg afgewend. Dat is niet het geval voor andere publieke omroepen. We hebben het decreet aangepast, waardoor er meer transparantie is binnen de VRT. De regering heeft vrijdag voor acht dagen een bijkomende financiering goedgekeurd van 10 miljoen euro per jaar. Er is het rapport van het Rekenhof, waaruit de VRT de gepaste conclusies trekt. De gedelegeerd bestuurder stelt dat het de opdracht van de VRT is om binnen die driehoek – nv van publiek recht, concurrentieel en creatief bedrijf – te werken. Het bedrijf kan die moeilijke oefening tot een goed einde brengen, voegt hij eraan toe. Dat is ook zijn opdracht.

Wie de leiding op zich neemt, weet dat hij in die configuratie zit. Hij moet bovendien rekening houden met een aandeelhouder die zoniet wekelijks, dan toch vaak publieke vragen stelt over de werking van die openbare omroep. Soms gaat men daarbij te veel in op de operationaliteit. Ook daarmee zal men, vrees ik, bij de VRT moeten leren leven. Daarnaast zijn er ook de andere media die aandacht hebben voor de openbare omroep.

Ik herhaal dat ik onderschrijf wat de gedelegeerd bestuurder vandaag in zijn vrije tribune heeft gesteld. De VRT bevindt zich helemaal niet in een malaise. De VRT is een kwalitatieve publieke omroep, die op tal van terreinen performant is. Hij kan de vergelijking doorstaan met andere openbaren omroepen. Hij doet dat met heel bescheiden middelen. Vergelijk maar eens de relatieve begroting van de VRT met de financiering van andere publieke omroepen in Europa.

Ik herhaal nog eens dat ik vertrouwen heb in de gedelegeerd bestuurder. Ik ga me niet mengen in de operationele werking. We moeten het debat niet ontwijken. Laten we echter ook vertrouwen geven aan die gedelegeerd bestuurder, aan de VRT, aan de vele mensen binnen de VRT die het goed menen, die creatief zijn, die elke dag zorgen voor kwaliteit. Laten we met zijn allen zeggen dat we ons vertrouwen behouden. (*Applaus bij de meerderheid*)

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer de minister, u hebt het applaus gehoord. Ik denk dat u die opmerking terecht hebt gemaakt.

Ik wil nog even op de woorden van de heer Caron reageren. We delen het vertrouwen. We hebben nooit gezegd dat we geen vertrouwen hebben in wat er nu gebeurt. Als volksvertegenwoordigers hebben we echter absoluut de opdracht te gaan grasduinen in wat er zoal gebeurt. We moeten eerlijk toegeven dat we met een hoop malversaties zijn geconfronteerd. De heer Caron vindt dat we alles moeten uitpluizen. Ik vind dat we consequent moeten zijn. We mogen niet gewoon zeggen dat we moeten stoppen, vervolgens alles vergeven en vergeten en uiteindelijk voortgaan alsof er niets is gebeurd. Daar ga ik niet mee akkoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het uitblijven van toestemming voor de doortocht van de Gordel in de faciliteitengemeenten Wezembeek-Oppem, Linkebeek en Kraainem en de stand van zaken aangaande de benoeming van de burgemeesters

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, ik blijf de minister niet met het dossier van de drie niet-benoemde burgemeesters achtervolgen: de niet-benoemde burgemeesters achtervolgen de minister zelf.

Gisteren hebben we, naar aanleiding van de voorstelling van de 28e editie van De Gordel, vernomen dat die drie heerschappen, althans voorlopig, met de voeten van het agentschap voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht-recreatie (BLOSO), van de deelnemers aan De Gordel en van de Vlaamse Regering willen spelen. Ze willen hun medewerking aan De Gordel nog niet toezeggen.

Het verleden heeft ons geleerd dat de verschillende Franstalige gemeentebesturen nooit echt enthousiast zijn geweest om aan De Gordel mee te werken. De huidige situatie past evenwel in de huidige politieke constellatie. De kandidaat-burgemeester en huidige waarnemende burgemeester en eerste schepen van Wezembeek-Oppem heeft verklaard dat hij tot 15 juli 2008 wil wachten. Hij zal dan wel zien welke beslissing hij zal nemen. Hij gedraagt zich met de gekende arrogantie die hij zich blijkbaar kan permitteren.

Welke onzin is dit? Dit is het zoveelste incident in een lange rij. Ik vraag me af waar de tolerantiegrens van de minister van Binnenlandse Aangelegenheden ligt. We stellen hier al maandenlang vragen over de

verschillende incidenten met deze drie heerschappen. Ik ben niet de enige die dergelijke vragen stelt. De heer Demesmaeker en mevrouw De Wachter hebben ook al meermaals gevraagd wanneer de minister eindelijk eens tuchtsancties zal treffen. De minister heeft hierop ooit geantwoord dat alles op een stapel terecht komt. Die stapel wordt steeds hoger. Elk incident wordt opgestapeld, niets wordt weggegooid. Op zich is dit natuurlijk flink. Ik vrees echter dat de stapel ooit zo hoog zal worden dat de minister er in plaats van de kandidaat-burgemeesters zelf onder zal bezwijken.

Naar aanleiding van dit zoveelste incident is in de krant het bericht verschenen dat het dossier betreffende de eventuele benoeming van de kandidaat-burgemeesters opnieuw op de onderhandelingstafel zou liggen. Ik citeer de kwaliteitskrant De Standaard: “Gisteren meldden Franstalige bronnen dat premier Leterme bereid zou zijn te praten over de benoeming van de drie burgemeesters. Aan Vlaamse kant was te horen dat de benoeming een van de elementen was die op tafel liggen, maar dat er nog een heel ander compromis uit de bus kon komen.”

Hier is steeds gezegd dat het benoemingsdossier geen federaal dossier is en bijgevolg geen deel van de onderhandelingen over de staatshervorming kan uitmaken. Ik begin hier meer en meer aan te twijfelen. De kandidaturen zijn in april 2008 opnieuw ingediend. Dat de minister na al die maanden blijkbaar nog steeds geen advies van de gouverneur of van de procureur-generaal heeft gekregen, doet me nog meer twijfelen. Misschien is de procureur-generaal gevraagd om strategisch te wachten alvorens zijn advies over te maken.

Mijnheer de minister, hoe reageert u op het zoveelste incident van diegenen die met uw voeten spelen? U hebt in het Vlaams Parlement herhaaldelijk gezegd dat u niet met uw voeten zou laten spelen. Waar ligt voor u de tolerantiegrens? Wanneer zult u nu eindelijk het element van de tuchtsancties bovenhalen? Wat is de stand van zaken in de niet-benoeming van de drie kandidaat-burgemeesters? Hoe zit het met de adviezen? Kunt u bevestigen dat het dossier van de benoeming van de kandidaat-burgemeesters absoluut geen deel uitmaakt van de onderhandelingen die aan de gang zijn over de staatshervorming?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, ik heb de indruk dat de commotie bij de oppositie groter is dan bij de organisatoren van de Gordel. We hebben die mensen aan de lijn gehad en ze houden het hoofd koel. Ze rekenen erop dat alles weer in de plooi valt. We zijn vandaag 2 juli. De Gordel vindt plaats op 7 september. Dat is nog niet overmorgen.

Mijnheer Van Hauthem, er is een traditie van laattijdig ontvangen toestemmingen. Het klassieke parcours loopt

door 33 gemeenten. Van vier gemeenten heeft men de toestemming nog niet ontvangen. Het zijn de drie klassiekers, Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem, maar ook Machelen. Er is ook een tweede parcours voor de geroutineerde wielervrienden. Dat speelt zich af in acht gemeenten in Oost-Vlaanderen. Er moet nog toestemming worden ontvangen van Zwalm.

Persoonlijk vind ik het heel onhandig wat de drie burgemeesters waar we het altijd over hebben, nu doen. Ze laten een buitenkans liggen om zich constructief op te stellen naar Vlaanderen. Ik vind het heel onhandig dat ze die kans laten liggen. Het is ook niet zo – ik lees dat vandaag in de media – dat de gouverneur in de plaats kan treden van het lokale bestuur als een soort van plaatsvervangende burgemeester. Dat bestaat dus niet. Dat kan noch de gouverneur noch een van de arrondissementscommissarissen. Er is wel een overlegmodel dat dan in werking treedt. In de praktijk treedt de gouverneur in contact met het college om tot een vergelijk te komen. In het verleden is dat nogal eens toegepast en heeft dit ook gewerkt.

U vraag naar de stand van zaken in het dossier van de burgemeesters. U verwijst naar wat in de krant staat. Misschien weten de collega's van CD&V of N-VA daar meer over, de heren Van Rompuy of Demesmaeker. Ik zeg u wat ik altijd heb gezegd. Dit is een Vlaamse bevoegdheid, toegewezen aan de minister van Binnenlands Bestuur. Ik stel me in dat dossier op zoals ik dat ook doe in andere burgemeesterdossiers. Dat is een strikt juridische opstelling. Die is ook bijgetreden door de voltallige Vlaamse Regering toen ik de drie niet heb benoemd. In verklaringen van minister-president Peeters, minister Vandenbroucke en vandaag nog minister Anciaux zie ik geen andere opstelling. Ik weet me in deze volledig gesteund door de voltallige Vlaamse Regering.

We hebben nog altijd geen advies binnen van de procureur-generaal. Er is een scheiding der machten. Mocht ik bellen met de procureur-generaal, dan zou u de eerste zijn om me op de rooster te leggen dat ik de scheiding der machten met de voeten treed. Nadien moet er nog een advies komen van de provinciegouverneur. Dan komt dat op mijn tafel. Wat dat betreft, is er geen nieuws. Ik blijf op mijn juridische lijn en ik handhaaf de niet-benoeming.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, ik heb u gevraagd wat uw tolerantiegrens is ten aanzien van die burgemeesters. Wanneer is voor u de grens bereikt opdat u de tuchtsancties zou inzetten? Ik heb daar geen antwoord op gekregen. U omzeilt dat handig.

We moeten mekaar geen Liesbeth noemen. U hebt niet benoemd op basis van het advies van de gouverneur en de procureur-generaal in november. Dat advies was

gebaseerd op een aantal feiten uit het verleden. Wat zou een nieuw element kunnen zijn? De gouverneur en de procureur-generaal kunnen gewoon een kopie nemen van het vorige advies en u dat bezorgen. U spreekt van de scheiding der machten en u hebt aan de procureur-generaal niets te zeggen. Dat is juist, maar laten we eerlijk zijn: de scheiding der machten is een mooi principe, maar het wordt niet altijd toegepast, mijnheer de minister.

Minister Marino Keulen: Ik vind dat een gevaarlijke stelling uit uw mond.

De heer Joris Van Hauthem: Het valt me op dat een advies dat in april is gevraagd, er nog altijd niet is. Dat kan zelfs volgens uw eigen woorden niets anders zijn dan het advies dat in november aan u is bezorgd, op basis waarvan u de drie kandidaat-burgemeesters niet hebt benoemd. Ik heb stellig de indruk dat men van politieke kant – en dan bedoel ik niet u, mijnheer de minister – aan de procureur-generaal laat weten dat hij er nog even mee bezig mag zijn omdat het goed uitkomt. Het dossier van de drie burgemeesters zit effectief mee in de onderhandelingen. Het ligt mee op de tafel.

Dat is mijn kernvraag: waneer zult u tuchtsancties nemen? Wij zijn niet de enigen die dat vragen. De maat is voor ons al lang vol. Wanneer is de maat voor u vol? Als dat nu nog niet het geval is, dan denk ik dat we moeten twijfelen aan uw geloofwaardigheid. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Die laatste opmerking is voor rekening van de heer Van Hauthem, want ik twijfel niet aan de geloofwaardigheid van de minister. Als we de drie heerschappen in die drie gemeenten iets moeten nagaven, dan is het wel dat ze consequent zijn en dat ze doen wat ze zeggen. Ik hoor de heer van Hoobrouck – van Hoobrouck met een kleine ‘v’ – op tv nog zeggen dat ze in staat van oorlog met Vlaanderen verkeren en de Vlaamse voogdij en de incompetent minister niet respecteren en aanvaarden. Ze aanvaarden de Vlaamse decreten en rondzendbrieven niet. Vandaag willen ze een sportieve familiale manifestatie boycotten. Zo ver gaat het!

Ik hoop dat in Vlaanderen nog meer mensen de ogen openen. Uitgerekend die mensen verwijten ons dat we een gebrek aan openheid en democratische ingesteldheid etaleren! Ik heb vanmorgen mevrouw Galle van het Bloso op de radio gehoord. Ze zei dat dit initiatief De Gordel niet zal tegenhouden. Kraaienpoten, vandalenstreken en onwillige burgemeesters zullen daar niet in slagen. Wie denkt dat we deze kandidaat-burgemeesters misschien toch maar moet benoemen, als gebaar van goede wil, in ruil voor de splitsing van B-H-V, moet beseffen dat zich hier een nieuw feit voordoet. Na wat gisteren en vandaag is gebeurd, kan er geen sprake van

zijn dat ze worden benoemd, want dat zou een kaakslag zijn voor alle lokale mandatarissen die wel hun werk gewetensvol verrichten. Dat is onze lijn, en naar ik hoop ook die van Open Vld, die ook aan de onderhandelingstafel zit.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik behoor tot die honderdduizend Gordelaars, al 27 jaar. Ik heb vanmorgen het T-shirtje weer uit de kast gehaald, voor een interview met Terzake. De VRT heeft me samen met de burgemeester van Kraainem geïnterviewd. Het gesprek wordt vanavond uitgezonden. De man zei er letterlijk dat hij de toelating niet zal verlenen, tenzij op 15 juli iets uit de bus komt dat hem zint. Hij zegt dat de Gordel een manifestatie met een politieke boodschap is. Hij zegt dat hij niet akkoord gaat met die politieke boodschap, en dat bijgevolg “de Vlamingen” niet meer op zijn grondgebied wandelen of fietsen. De man ontzegt de Vlamingen dus de mogelijkheid om op hun eigen grondgebied hun politieke boodschap te uiten. Die boodschap is trouwens volledig grondwettelijk: de splitsing van B-H-V.

Hij verklaarde letterlijk dat De Gordel niet welkom is in de zes gemeenten en dat hij alles zal doen om de manifestatie te beletten, tenzij op 15 juli wordt beslist om de zes faciliteitengemeenten bij Brussel te voegen. Men kan dat opvatten als folklore, Belgische humor of een zotternij zoals de idee om een corridor op te richten. De grond van de zaak is evenwel dat bepaalde Franstaligen nu al vinden dat de zes niet meer bij Vlaanderen horen. Ik neem dat heel ernstig, want het politieke bedrijf wordt verlamd door de kwestie. Voor hen is de minister “de vijand” en de Vlamingen zijn “de racisten”. De burgemeester van Kraainem ontzegt het Bloso het recht een manifestatie te organiseren waarin in een of andere vorm een politieke boodschap is verbonden. We mogen niet meer op zijn grondgebied. We mogen er niet meer in! Het lijkt wel alsof die gemeenten voor Vlamingen verboden gebied zijn geworden.

Ik ben op ‘verboden’ gebied, in Kraainem, een interview gaan geven met de heer d'Oreye. U moet maar naar Terzake kijken vanavond. Het is goede televisie, al zeg ik het zelf. (*Gelach*)

De politieke boodschap is – de minister heeft het al een aantal keren gezegd – dat die heren niet kunnen worden benoemd, tenzij er een nieuw feit zou gebeuren. Dat nieuwe feit is er nu. Zij weigeren gewoon dat Vlamingen op hun grondgebied wandelen en fietsen, al dan niet met truitjes aan met een boodschap op die hen niet zint. Hij vindt dat een gevaar voor de openbare veiligheid. Ik rij al jaren de Gordel. Ik heb er nooit enige bedreiging gezien van de Vlaamse gordelaars ten aanzien van de inwoners van faciliteitengemeenten of van Franstaligen.

Mijn conclusie is duidelijk. Deze heren kunnen in deze legislatuur nooit worden benoemd. Ik denk dat ze hiermee de deur hebben dichtgeslagen. De verklaringen die afgelegd zijn door de heer d'Oreye zijn een brevet van een niet-democraat. Dit vernietigt het democratische recht van Vlamingen om op ons grondgebied een manifestatie te organiseren, met de steun van de Vlaamse Regering, waarbij de Vlaamse Regering ook een duidelijke politieke boodschap meegeeft – het vrijwaren van ons grondgebied.

Ze provoceren en gaan alsmaar verder. De Vlamingen horen niet meer thuis in de 'zes'. Dat heeft hij daarstraks gezegd: "Dat is nu van ons."

De heer Joris Van Hauthem: Dat wist u nog niet?

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer Van Hauthem, je moet altijd wachten op de feiten. De minister heeft altijd gewacht op feiten. Nu is er een nieuw feit.

De heer Joris Van Hauthem: Indien dit feit er niet was geweest, dan kon er wel worden benoemd?

De heer Eric Van Rompuy: De Vlamingen willen een sportieve manifestatie houden, met inderdaad een politieke boodschap. Ik was er de eerste keer, in 1981, al bij. 'Wij houden van alle zes. Dit is Vlaanderen'. Dat is altijd de boodschap geweest en zal altijd de boodschap blijven. Die Gordel zal natuurlijk doorgaan. Zij kunnen dat niet beletten, ze hebben er de bevoegdheid niet voor. Ze zijn trouwens geen burgemeester.

De heer Joris Van Hauthem: Ze zijn wel burgemeester.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer de minister, u hebt weer een nieuw element voor dat dossier. Ik geloof dat het dossier nu kan worden gesloten en dat ze niet zullen worden benoemd.

De heer Joris Van Hauthem: U moet wachten op het advies van de procureur-generaal.

De heer Eric Van Rompuy: Op het einde van dat interview zegt de heer d'Oreye: "Als ik niet benoemd word, so what?" Eigenlijk wil hij niet meer worden benoemd. Hij stelt zich gewoon boven de wet. Hij heeft natuurlijk andere bedoelingen dan de gemeente te besturen. Hij beschouwt het burgemeesterschap als een politieke hefboom om het taalstatuut te wijzigen en om de zes facilitengemeenten bij Brussel te voegen. Ik til daar dus bijzonder zwaar aan. Dit is een nieuw, bezwarend element voor uw dossier, mijnheer de minister.

Minister Marino Keulen: Laat het duidelijk zijn: de Vlaamse Regering en ook deze minister staat 200

percent achter de Gordel. Ik ben zelf ook een aantal keren aanwezig geweest.

Er is de Grondwet die mensen de vrijheid geeft om zich te organiseren en die ook het recht geeft op een opinie. Dat hangt niet af van burgemeesters. Het is nu 2 juli. De Gordel is op 7 september. De organisatoren houden zelf het hoofd koel. Laat ons dus niet de pedalen verliezen.

Als iemand een jaar geleden had gezegd dat ik de burgemeesters niet zou benoemen, dan zou u de eerste geweest zijn om mij uit te lachen, mijnheer Van Hauthem. Intussen houden wij al maanden het been stijf. Ik heb altijd de juridische weg gevolgd omdat dat de enige duurzame weg is.

Ik word daarin gesteund door de voltallige Vlaamse Regering. Lees er de verklaringen van Kris Peeters, Frank Vandenbroucke en Bert Anciaux maar op na. We zitten daar op één lijn en ik heb de volle steun. Dat is ook ontzettend belangrijk.

U brengt het verhaal dat we toch heel slap zijn als we niet verder gaan en geen stap zetten in de richting van de tuchtsanctie. Opnieuw, vandaag vraagt de hele wereld ons waarom we die burgemeesters niet benoemen, want ze hebben een brede steun in hun gemeente. Heel Franstalig België vraagt dat vandaag. Neen, wij zeggen dat we ons been stijf houden. We hebben een aantal regels die gelden voor 308 burgemeesters in Vlaanderen. We kunnen voor drie burgemeesters daar geen uitzondering op maken. We blijven op die lijn, en ik denk ook dat dat onze geloofwaardigheid op termijn alleen maar ten goede komt en ons alle kansen geeft in dit dossier.

Wat betreft de scheiding der machten, vind ik dat u een gevaarlijke uitspraak doet, mijnheer Van Hauthem. U zegt dat dat ergens anders niet speelt. Ik vind dat een zeer gevaarlijke uitspraak. De procureur-generaal is onafhankelijk. Dat is een van de sterke elementen van onze rechtsstaat en onze democratie. Laat het gerecht onafhankelijk zijn werk doen. Ik wacht op het advies van de procureur-generaal, dan krijgen we het advies van de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant en dan komt het dossier op mijn bureau. Dan zal ik mijn verantwoordelijkheid nemen, zoals ik dat tot dusver altijd heb gedaan, wat u een jaar geleden nog voor onmogelijk gehouden zou hebben.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, ik heb nooit in dit parlement gezegd dat u ze niet zou benoemen. Dat heb ik hier nooit gezegd. U moet eens ophouden met die fictie de wereld in te sturen.

Collega's, gisteren heb ik in de commissie de minister-president ondervraagd over een bepaalde piste inzake

BHV. Toen zei de heer Van Rompuy dat het een overbodige vraag was en de heer Vermeiren zei dat ik bezig was met science fiction. Vandaag zal de heer Van Rompuy, neem ik aan, tevreden zijn dat ik een vraag heb ingediend en hij dat niet zelf moest doen. Het zal dus geen onnodige vraag zijn.

Mijnheer Van Rompuy, ik vind het wel kras dat u, nu u een interview hebt gehad samen met de waarnemend burgemeester van Kraainem, zegt dat het dossier voor u gesloten is en tegen de minister zegt dat hij nu niet moet benoemen. Mijnheer de minister, als ik zeg dat het toch wel lang duurt met het advies van de gouverneur en de procureur-generaal, doe ik een gevaarlijke uitspraak. Als de heer Van Rompuy zegt, op basis van een interview – en hij heeft gelijk – dat u nu moet beslissen en nu niet moet benoemen, is het dossier gesloten.

Mijnheer Van Rompuy, ik vrees dat u uw T-shirt in september in de kast zult mogen laten. Zoals u vorig jaar hebt gezegd, zou u niet nog eens met een T-shirt ‘splits nu’ naar de Gordel gaan, want u wilt zich niet meer belachelijk maken. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Mijnheer de minister, en dat heeft niets te maken met slapheid, als u nu hoort wat de heer Van Rompuy zegt, begint het dan niet stilaan door te dringen? Waar zit uw tolerantiegrens? Ik vraag het nog een laatste keer: hoe ver kunnen die heerschappen te ver gaan, vooraleer u effectief de tuchtsanctie gaat inzetten? Antwoord daar eens op in plaats van altijd rond de pot te blijven draaien.

Minister Marino Keulen: Ze zijn niet benoemd. Dat had u niet voor mogelijk gehouden.

De heer Joris Van Hauthem: Maar ze zijn niet benoemd en ze hebben hun kandidatuur ingediend. Wanneer gaat u ze opnieuw niet benoemen? Wanneer gaat u nu verder gaan? Hoe ver kunnen zij te ver gaan, voordat u tuchtsancties neemt op basis van artikel 71 van het Gemeentedecreet?

Minister Marino Keulen: Het is de juridische lijn. Alles wat u daarover zegt, wordt achteraf in een procedure ook tegen u gebruikt. Wees daar nu ook eens rationeel en verstandig over.

De heer Joris Van Hauthem: Neen, u durft niet. U hebt de moed niet. Zelfs na wat we vanavond zullen zien op Terzake zal het voor u nog niet ver genoeg gegaan zijn. Hoe ver mag men te ver gaan, mijnheer de minister? Zeg dat eens. Antwoord daar eens op in plaats van rond de pot te draaien. *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Vera Van der Borgh tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het faillissement van het adoptiebureau Horizon en de gevolgen ervan

ACTUELE VRAAG van mevrouw Else De Wachter tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de problematiek van de erkende adoptiebureaus in Vlaanderen

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mevrouw de voorzitter, dames en heren ministers, het adoptiebureau Horizon heeft de boeken neergelegd. Dat hebben we deze week kunnen vernemen. Daardoor zijn er nu in Vlaanderen nog vier erkende adoptiediensten.

Horizon was de enige Vlaamse adoptiedienst die bevoegd was om adopties uit China te realiseren.

Dat die adopties uit China in grote mate gedaald waren, was voor een groot gedeelte de oorzaak van de problemen waar Horizon mee werd geconfronteerd, naast de problematiek die het adoptiebureau ook ervoer met adopties uit Rusland en Nepal. Dat betekende dat Horizon heel wat inkomsten moest gaan derven. U weet dat de Vlaamse adoptiediensten, naast het vaste subsidiebedrag, een gedeelte van hun inkomsten halen van de bijdragen die de ouders leveren, en dit op basis van de adoptiedossiers. Het is nogal wies dat, wanneer die adopties dalen, ook de inkomsten dalen.

Ik meen te mogen stellen dat Horizon sneller had moeten anticiperen op die daling van de adoptiedossiers en van de inkomsten door in te grijpen in het aspect van de kosten en door sneller te gaan zoeken naar andere kanalen door adopties uit andere landen mogelijk te maken.

Het feit dat de stopzetting zo plots uit de hemel komt vallen, roept bij ons enige vragen op. Hoe is het mogelijk dat zo een beslissing plots komt, zonder dat er voorafgaandelijk enig signaal over is gegeven? We lezen in de kranten dat Kind en Gezin een financiële doorlichting heeft gedaan. Ik ga ervan uit dat, wanneer men een financiële doorlichting doet en er zich problemen stellen, die dan naar boven komen. Mijnheer de minister, zijn er vanuit die doorlichting signalen gekomen en zijn die bij u terechtgekomen?

Naast de financiële doorlichting was er een verklaring van u en Kind en Gezin. De dupe van heel deze zaak zijn de 150 wachtende ouders die nu vaststellen dat ze geen adoptiekindje uit China zullen kunnen krijgen. U en Kind en Gezin zeggen zich garant te stellen voor de

afhandeling van die adoptiedossiers. Dat lijkt me eigenaardig als we weten dat het kanaal uit China bijna droog ligt. Hoe zult u dat realiseren, temeer daar we weten dat ouders die een vraag hebben, volgens Kind en Gezin niet terecht mogen bij bijvoorbeeld de Brusselse of Waalse adoptiediensten? Zo is er een geval bekend van een ouderpaar dat een Chinees kindje dat zeer zware zorgen behoeft, wenst te adopteren, maar steevast botst op het njet van Kind en Gezin. We vinden dat eigenaardig want nergens staat er expliciet vermeld dat dit niet zou kunnen, noch in het besluit, noch in het samenwerkingsakkoord. Mijnheer de minister, is het mogelijk om kindjes te adopteren via adoptiediensten in Wallonië of Brussel? Indien niet, op basis waarvan is dat zo? Indien wel, waarom weigert Kind en Gezin dat dan steevast?

Mijnheer de minister, u stelt dat u bijkomende financiële middelen zult geven aan de resterende Vlaamse adoptiediensten met de bedoeling de zaken van Horizon verder op te volgen. Hoe groot is dat bedrag? Zijn daar resultaatverbintenissen aan gekoppeld? Hoe zult u dat in de praktijk realiseren, wetende dat die adoptiebureaus geen adoptiekanalen hebben vanuit China?

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in het verleden hebben we op regelmatige basis in de commissie voor Welzijn gediscussieerd over de problematiek van de interlandelijke adoptie. Het waren grondige en constructieve discussies waar een aantal oplossingen zijn uitgekomen. In het verleden hebben we vooral de discussie gevoerd over het eerste gedeelte van de procedure, namelijk het juridische gedeelte en de procedure van het maatschappelijke onderzoek. Op die vlakken kunnen een aantal zaken nog veel vlotter verlopen. Mensen moeten vaak jaren wachten voor ze van de bevoegde rechter het geschiktheidsvonnis krijgen dat noodzakelijk is om zich in te schrijven in een adoptiebureau.

Dan kom ik tot de tweede fase. Tot enkele weken geleden konden kandidaat-adoptieouders die de eerste fase hadden doorlopen, vaak wat rustiger ademen als ze een geschiktheidsvonnis hadden. Als ze in een adoptiebureau waren ingeschreven, wisten ze dat ze een lange tijd zouden moeten wachten, die vol hindernissen zou liggen, maar ze hadden enige zekerheid dat ze nadien een kindje zouden kunnen verwelkomen.

Vandaag worden we, wat de vijf erkende Vlaamse adoptiebureaus betreft, geconfronteerd met een dienst die een uitdovend karakter heeft en zeer recent ook tot een voorlopige stopzetting voor nieuwe dossiers heeft beslist. Ik vind dat zeer belangrijk. Dat is een efficiënte keuze. Ze hebben al heel wat kandidaat-adoptieouders en willen die dossiers goed kunnen behandelen, dus nemen ze voorlopig geen nieuwe dossiers aan. Voor toekomstige

adoptieouders betekent dat een dienst minder. Vaak waren ze overtuigd van hun keuze voor die dienst. Dat is toch wel een kaakslag geweest voor hen. Deze week moeten we vaststellen dat een dienst heeft beslist zijn werkzaamheden stop te zetten.

Mijnheer de minister, we moeten er ons van bewust zijn dat dit probleem escaleert. Het gaat ook over een vicieuze cirkel. In Vlaanderen zijn er vijf diensten die, algemeen genomen, een overeenkomst en contracten hebben met een elftal landen in de hele wereld, om eventueel kindjes hier in België op te nemen. Het aantal dossiers van kandidaat-adoptieouders is de jongste tijd enorm gestegen, waardoor de diensten heel wat meer aanvragen hebben gekregen. Het gevolg is dat ook in de landen van herkomst de kinderen vaak minder snel voor adoptie worden vrijgegeven. Dat kan ook wel een positieve wending zijn.

Het gevolg is echter dat er meer dossiers zijn, zodat er meer personeel en een andere infrastructuur nodig is. Het probleem is dat kindjes er niet zo snel kunnen zijn als de dossiers worden afgesloten. Diensten worden dan geconfronteerd met een hiaat, een periode waarin ze heel wat personeel nodig hebben, maar anderzijds de inkomsten nog niet hebben van de dossiers die nog niet zijn afgewerkt. Ik geef dat aan omdat ik het belangrijk vind dat u dat mee in overweging neemt. Het is immers mogelijk dat niet alleen deze dienst met een dergelijke problematiek wordt geconfronteerd. Daar ben ik van overtuigd.

Het is belangrijk dat we een structurele oplossing kunnen hebben. De diensten moeten aan de alarmbel kunnen trekken bij de toezichthoudende overheid, als ze met problemen kampen. Het is belangrijk dat de jaarverslagen goed worden gevolgd, en dat er eventueel crisisplannen worden opgesteld door de dienst en de toezichthoudende overheid samen. Heel belangrijk is hierbij het bewijs – dat de diensten volgens mij moeten leveren – dat ze voldoende moeite doen om alternatieve kanalen en andere landen te onderzoeken. Het is belangrijk dat meer landen in aanmerking komen voor samenwerking. Absoluut belangrijk is daarbij uiteraard dat die landen het Verdrag van Den Haag ratificeren. Laat dat heel duidelijk zijn. Uiteraard blijft voor ons het belang van het kind prioritair bij dit alles.

Mijnheer de minister, vanaf wanneer was u, of waren uw diensten, op de hoogte van de problematiek van dit concrete dossier? Vanaf wanneer wist u dat er financiële problemen waren bij de dienst en dat de dienst de intentie had ermee te stoppen? Hoe zult u in de toekomst deze problematiek ook voor de andere diensten aanpakken? Hoe zal dit nu concreet worden aangepakt voor de gedupeerde kandidaat-adoptieouders? Hoe zullen ze verder worden ingelicht en begeleid? Ik moet jammer genoeg immers vaststellen dat deze

kandidaat-adoptieouders toch wel vrij laat op de hoogte zijn gebracht. Tot een uurtje geleden had de betrokken dienst op zijn website nog altijd geen enkele melding hiervan gemaakt ten behoeve van de kandidaat-adoptieouders, hoewel die informatie wel te vinden is op de website van Kind en Gezin.

De voorzitter: Minister Vanackere heeft het woord.

Minister Steven Vanackere: Mevrouw de voorzitter, laat me beginnen met te stellen dat we bij elk antwoord op deze vraag moeten uitgaan van bijzonder veel respect voor de kandidaat-adoptanten. Elke antwoord moeten we toetsen aan de vraag of het opnieuw zekerheid, en als het kan ook een positief vooruitzicht, biedt voor de kandidaat-adoptanten.

Het antwoord moet met realiteitszin worden gegeven. U hebt er al op gewezen, de situatie van de interlandelijke adoptie is fundamenteel aan het veranderen. Steeds meer landen beslissen dat ze zelf voor hun te adopteren kinderen willen zorgen. Die tendens is onomkeerbaar. Een land als China bijvoorbeeld ontleent een nieuwe fierheid aan de recente ontwikkelingen en vindt het niet zo evident om voor zijn te adopteren kinderen een beroep te doen op welk ander land dan ook. Die realiteit kunnen noch de Centrale Adoptiedienst, noch vzw Horizon, noch de minister veranderen.

Op een klein proefproject in Bulgarije na, heeft Horizon zich gespecialiseerd in drie landen: China, Rusland en Nepal. Horizon heeft pech na pech gehad. In Rusland werden de procedures gevoelig verlengd. En ik moet u niet vertellen hoe labiel de toestand van Nepal is geweest in de afgelopen tijd. Die realiteit ligt aan de grondslag van de terugloop van de inkomsten van Horizon. Een geslaagd bemiddelingscontract staat voor 2650 euro. Als men geen dossiers meer tot een goed einde kan brengen, heeft dat een sterke impact op de ontvangsten.

De Vlaamse Centrale Autoriteit inzake Adoptie (VCA) is midden maart op de hoogte gebracht van de financiële problemen. Mevrouw Van der Borght, u sprak over 'de boeken toedoen'. Maar dat is enkel wat er in de kranten staat. Noch ik, noch de VCA zijn op de hoogte gebracht van een stopzetting. Sinds midden maart heeft de VCA uit verdere gesprekken opgemaakt dat de financiële problemen almaar prangender werden. Vervolgens heeft de raad van bestuur van Horizon vorige donderdag beslist tot een uitdoofscenario. Dat betekent dat men geen nieuwe dossiers meer gaat aanvaarden. Men wil met de VCA, de minister en andere adoptiediensten uitzoeken hoe de huidige adoptieouders verder zo goed mogelijk begeleid kunnen worden, en hun dossier tot een goed einde kan worden gebracht. Dat is wel heel wat anders dan 'plotsklaps de boeken toedoen'. Die beslissing van vorige donderdag haalde in de loop van het weekend de media doordat de ouders een brief ontvingen. Natuurlijk

betreur ik dat noch de VCA, noch de minister, noch Kind en Gezin rechtstreeks op de hoogte werden gebracht en dat ook in de krant moesten lezen.

Ik wist dus van de financiële problemen. Ik had in het licht daarvan alvast twee beslissingen genomen. Ik ga het derde kwartaal van de subsidie vervroegd uitbetalen om te zorgen dat men kan voortwerken, en ik ga een bedrag uitkeren om de procedures af te ronden. Ik wil of kan u niet zeggen hoeveel dat zal zijn. Ik heb gevraagd hoeveel geld men denkt nodig te hebben. Het gaat om 140 ouders die willen adopteren in China, 19 in Rusland en 3 in Nepal. De theoretische mogelijkheid bestaat dat er ouders afhaken en dat zij een deel van hun geld terugvragen. Ik heb middelen gereserveerd om in samenwerking met de andere adoptiediensten en de VCA de procedures tot een goed einde te brengen. We zullen uitzoeken welk bedrag nodig is. We gaan geen bedrag vooropstellen en dan zien hoe ver we komen. Dat is niet de verstandigste manier van werken.

Misschien moet ik toch nog even het volgende zeggen. In sommige media lees ik: "Vlaanderen doet daar niets voor". Mijn voorgangster heeft in 2006 het bedrag voor de ondersteuning van elke adoptiedienst opgetrokken van 12.000 euro, een bedrag dat niet echt verankerd was, naar 90.000 euro per adoptiedienst. Ik heb dit even geverifieerd en in Franstalig België is er niets van die strekking, daar is er geen dergelijke structurele ondersteuning.

Het bedrag van 90.000 euro laat toe om, eventueel met wat trekken en duwen, twee personeelsleden aan te werven. Horizon heeft er inderdaad een zevental. Dergelijke keuzes worden door de autonome raad van bestuur genomen. Ik moet daar in zekere zin wat respect voor opbrengen, maar aan de andere kant mag men niet verwachten dat de overheid zo maar achter de feiten aanholt.

Ik kom nog eens terug op mijn eerste punt, over de kandidaat-adoptanten die zich vandaag afvragen wat met hen gebeurt. Het is ten aanzien van die mensen belangrijk om te zeggen dat dit niet neerkomt op het dichtdoen van de boeken, op het stopzetten, maar dat het erop neerkomt dat er geen nieuwe dossiers bij komen en dat er wordt getracht om in overleg met de andere adoptiediensten alles verder bemiddeld te krijgen.

Mevrouw Van der Borght, het is vandaag inderdaad de jure zo dat er geen samenwerking is tussen adoptiediensten die erkend worden door de Franse Gemeenschap en die van de Vlaamse Gemeenschap, wegens het ontbreken van een samenwerkingsakkoord dat zoiets eventueel mogelijk zou maken. Ik spreek me hier vandaag niet over uit, maar in het algemeen moeten we in ons federale land inderdaad bekijken of er geen mogelijkheden voor een betere samenwerking zijn. Ik sluit het dus niet uit, maar vandaag bestaat de

juridische mogelijkheid niet en dus zullen we met de vier bestaande Vlaamse erkende adoptiediensten zo goed mogelijk trachten om de dossiers tot een goed einde te brengen.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik onthoud eruit dat u weet had van financiële problemen en dat u in het kader daarvan hebt beslist om het derde deel vervroegd uit te keren. Ik onthoud ook dat u bijkomende subsidies uitkeert waarvan u het bedrag niet wilt noemen.

Minister Steven Vanackere: Neen, ik heb middelen gereserveerd.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Goed, u hebt dus middelen gereserveerd. Zijn die resultaatgebonden? Gaat u vrijblijvend een extra ondersteuning geven, of gaat u ondersteuning geven op voorwaarde van het halen van bepaalde resultaten, van het aanboren van andere kanalen of van het aantonen van het nemen van beslissingen die een betere werking en een betere inzet van de middelen garanderen?

Ik ben blij dat u toch nog hebt gezegd dat er brieven werden verstuurd, want eerst vertelde u dat u zich baseerde op mediaberichten. De organisatie heeft inderdaad brieven verstuurd aan de ouders over het uitdoofscenario. Voor de mensen was dit toch wel een alarmerend signaal. Ze wisten immers niet wat er zou gebeuren.

Ik wens ook nog te benadrukken dat er wel adoptieorganisaties en -bureaus zijn die erin slagen om op heel korte termijn andere kanalen aan te boren en heel positieve resultaten te boeken. Ik ben het met u eens dat we moeten toejuichen dat men in bepaalde landen zelf de verantwoordelijkheid op zich neemt en zelf naar oplossingen zoekt, maar daarnaast kunnen we er niet omheen dat er in de wereld nog heel wat landen zijn met heel veel problemen en noden. Als er een goede samenwerking is, kunnen ze voor een stuk van hieruit worden ondersteund. Een aantal bureaus slaagt er blijkbaar wel in om op heel korte termijn heel positieve resultaten te halen.

Mevrouw Else De Wachter: Mijnheer de minister, ook ik wil u bedanken voor het antwoord. Zoals ook u hebt gezegd, is de langetermijnvisie van de adoptiebureaus heel belangrijk. Dat wil ik even meegeven. Mevrouw Van den Borgh wijst er terecht op dat er ook bureaus zijn die nadenken over de mogelijkheden en alternatieve kanalen op heel lange termijn die ze moeten onderzoeken omdat ze er eventueel een erkenning voor kunnen krijgen.

Ik veronderstel dat u nu naar een oplossing zoekt voor de kandidaat-adoptieouders, dat u bekijkt welke middelen nodig zijn om de procedure voort te zetten en dat u daar een gedeeltelijke verbintenis aan zult koppelen. Ik heb reeds gezegd dat het opmaken van een zogenaamd crisisplan belangrijk kan zijn.

In dit concrete dossier zou dat een mooi voorbeeld zijn. De toezichthoudende overheid en de betrokken diensten moeten duidelijk afspreken dat er een crisisplan moet worden opgemaakt. Zoals u zelf ook aangeeft, mijnheer de minister, is er een groot verschil tussen de verschillende bureaus wat personeelsequivalenten en infrastructuur betreft. We zullen een keuze moeten maken, we zullen een duidelijk plan moeten hebben over hoe we dit zullen aanpakken in de toekomst. Dat is absoluut noodzakelijk.

Mijnheer de minister, worden de lopende dossiers van de kandidaat-adoptieouders nu overgenomen door de andere diensten? Zal de huidige dienst geen enkel dossier meer opvolgen? Voor de kandidaat-adoptieouders is dit wel belangrijk. Misschien zullen er wel enkele afhaken. Men kiest niet zomaar voor een bepaalde dienst, men bouwt een vertrouwensrelatie op. Menselijk gezien is het dus moeilijk om zomaar naar een ander bureau te stappen.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mijnheer de minister, ik wil uw uitgangspunt, waarin u een groot respect hebt betuigd voor de kandidaat-adoptanten, onderschrijven. De stopzetting van het adoptiebureau Horizon moet een grote teleurstelling zijn voor mensen die vaak al een jarenlange lijdensweg achter de rug hebben om op een natuurlijke wijze een kind te krijgen. Vaak wachten ze ook al jaren op een adoptiekind, en vandaag worden ze geconfronteerd met het feit dat het dossier opnieuw op de lange baan geschoven en dat er uitstel komt. Emotioneel moet dit heel tragisch zijn voor die mensen. De oorzaken hiervan zijn al uitgebreid ter sprake gekomen. Ik wil wel nog enkele bijkomende bedenkingen maken.

Het is heel betreurenswaardig dat de meeste kandidaat-adoptieouders alles via de media hebben moeten vernemen. Mijnheer de minister, dat is werkelijk onaanvaardbaar, dat is mensonwaardig. Dit wil ik uitdrukkelijk beklemtonen. We moeten eraan werken dat dit in de toekomst niet wordt herhaald.

In de media ging het ook over de werking van Horizon. Het ging over te veel personeel. U hebt gezegd hoeveel mensen werken. Ik denk dat dat inderdaad wat te veel is. Het ging ook over een dure inleefreis naar China, de verhuis van een goedkoop huisje naar een duur appartement. Het zijn argumenten die ik uit de media heb gehaald. Ik ben niet ter plaatse gaan kijken bij Horizon. Mijnheer de minister, kloppen die opmerkingen?

Er werd ook gepraat over een doorlichting door Kind en Gezin. Heeft Kind en Gezin dat dan niet opgemerkt? Het is belangrijk dat Kind en Gezin veel sneller optreedt en een crisisplan opstelt. Het is merkwaardig

dat u nog niet op de hoogte bent van de toekomstige werking. U zegt dat er sprake is van een uitdoofscenario. Wat betekent dat concreet? Kunt u dat toelichten?

Een belangrijke opmerking in dit dossier is dat er te veel maatschappelijk werkers bij de adoptiediensten werken en te weinig mensen met ondernemingszin die de zaak nuchter bekijken. Mijnheer de minister, het is belangrijk om daar meer klaarheid in te scheppen en een meer gestructureerde werking te realiseren van de verschillende diensten in Vlaanderen.

Om te besluiten wil ik nogmaals uitdrukkelijk opmerken dat het absoluut onaanvaardbaar is dat de rechtstreeks betrokken adoptieouders al die berichten via de media hebben moeten vernemen. Ik wil u uitdrukkelijk vragen, mijnheer de minister, om die boodschap over te brengen aan Kind en Gezin.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik wil mij graag aansluiten bij wat de minister bij het begin van zijn betoeg heeft gezegd. Ik heb alle begrip voor het ongenoegen dat leeft bij de ouders die al een zeer lange procedure hebben afgelegd en die nu geconfronteerd worden met deze problematiek. Ik heb er alle begrip voor dat dat voor die mensen niet evident is. We moeten vanuit Vlaanderen alles doen wat we kunnen om die dossiers niet te laten stilvallen. Ik ben dan ook blij te vernemen dat de minister daarvoor de nodige middelen zal vrijmaken.

Het is jammer dat we met deze stopzetting of dit uitdoofscenario een bevestiging krijgen van wat de minister bij een vorige discussie in de commissie heeft aangehaald, namelijk dat de procedure ook lang duurt omdat er minder aanbod is. Een aantal collega's heeft toen de wenkrouwen gefronst, maar vandaag krijgen we ook vanuit Horizon het bericht dat het aantal kindjes dat aangeboden wordt, effectief terugloopt en dat dat ook een belangrijke factor is bij het bepalen van de duurtijd van de verschillende dossiers.

De minister heeft terecht aangehaald dat de financiering van de verschillende diensten enorm verhoogd is in 2006. Dit is misschien het moment om eens te kijken of die financiering volstaat, dan wel of er kan worden bijgestuurd. We moeten daar dan wel de nodige tijd voor nemen.

Ik heb nog een aantal bijkomende vragen, mijnheer de minister. Kunnen de dossiers bij Horizon vlot worden afgehandeld? Zijn er geen termijnen die in de gaten moeten worden gehouden, alsook een eventuele verlenging van attesten die men al verkregen heeft? Kan dit vertraging veroorzaken bij andere adoptiediensten? Als we de dossiers overhevelen naar andere diensten,

riskeren we dan niet dat de daar lopende dossiers wat vertraging oplopen?

Er waren vijf erkende diensten in Vlaanderen. Dat worden er wellicht vier. Is dat optimaal? Moeten we niet eens nadenken over het optimale aantal erkende diensten? Hebt u weet van eventuele financiële problemen bij andere diensten? Zo ja, moeten we dan niet overwegen om gelijkaardige procedures als bij rusthuizen op poten te zetten waar er op zijn minst signalen zijn, zodat we op tijd kunnen ingrijpen als er iets dreigt mis te lopen?

Minister Steven Vanackere: Mevrouw de voorzitter, collega's, hier worden heel veel vragen gesteld die in een commissievergadering stuk voor stuk minstens een half uur antwoord zouden vergen. Daarom zal ik trachten in te spelen op de vragen die het meest politiek van aard zijn.

Mevrouw Dillen, u noemt het onaanvaardbaar dat mensen dat nieuws via de media moeten vernemen. Democratie is het systeem waarbij men mag aanduiden wie men de schuld gaat geven, maar in dit geval mag u geen verwijten richten tot Kind en Gezin of de bevoegde minister. Maar misschien was u niet boos op mij, maar was u gewoon verontwaardigd in naam van de ouders. Het is natuurlijk niet juist dat ouders dergelijk nieuws via de media moeten vernemen, maar dat mag u mij of Kind en Gezin niet verwijten.

Ik kan u overigens zeggen dat ik die brief zelf niet heb gekregen. Wat dat betreft, ben ik dus in een nog slechtere positie dan de ouders, die de brief én hun ochtendkrant hebben gezien – hopelijk de brief iets eerder dan de ochtendkrant. Ik ben het met u eens dat de communicatie daar beter had gekund, maar dat is geen zaak waarbij u een politieke verantwoordelijkheid kunt invoeren.

Mevrouw Van der Borght, u verwijst naar alternatieve landen. Het realiseren van adopties is een werk van lange adem is voor de kandidaat-ouders, maar ook voor diegenen die kanalen open trachten te zetten. Voor hen is het immers ook een kwestie van vertrouwen wekken in de landen van herkomst.

Je kunt dat niet zomaar switchen. Ik kan dus geen pasklaar antwoord geven op de vraag of Horizon betrokken zal blijven bij de afhandeling van de andere dossiers. We zullen met de vijf adoptiediensten die vandaag nog steeds bestaan, zorgen voor de afhandeling van die dossiers. Ik bevestig niet dat een van die vijf diensten de boeken heeft gesloten. Ik bevestig alleen dat de raad van bestuur heeft beslist dat er geen nieuwe dossiers meer worden aangenomen. Dat is nog heel wat anders dan de boeken sluiten.

Toen er midden maart gewag werd gemaakt van financiële problemen, heeft Kind en Gezin meteen een

boekhoudkundige inspectie gedaan. Naar aanleiding van die inspectie ben ik op de hoogte gebracht van de problemen. Het is dus niet zo dat de problemen pas aan het licht zijn gekomen toen de inspectie werd uitgevoerd. Naar aanleiding van het signaleren door Horizon van zware problemen, is er vervroegd een boekhoudkundige inspectie georganiseerd om de juiste toedracht te kennen.

Is dit een vergelijkbaar probleem voor andere organisaties? In China is tussen 2000 en 2006 het aantal geslaagde adopties gehalveerd. Er is een evolutie van meer dan zestig naar dertig adopties. Ik heb nog geen cijfers over 2008 maar ik ga ervan uit dat die geen beterschap zullen brengen. Nepal, China en Rusland zijn alle drie landen die met problemen zitten. Dat is niet het geval bij andere landen zoals bijvoorbeeld Ethiopië waar nog heel wat adopties tot een goed einde worden gebracht.

Mevrouw Dillen, het uitdoofscenario houdt in dat er geen nieuwe dossiers meer worden aangenomen maar dat men wel verantwoordelijkheid neemt voor wie reeds in de procedure zit. Mevrouw Van der Borght, natuurlijk zullen we het geld dat ik heb gereserveerd, niet zomaar als een subsidie geven. Dat geld zal dienen om te resulteren in een geslaagde adoptie.

Ik bevestig nogmaals dat het voor de Vlaamse Regering van groot belang is om ouders die een engagement aangaan, die een keuze maken die getuigt van een grote edelmoedigheid en die al een lange procedure achter de rug hebben, niet te ontmoedigen. We zullen er alles aan doen om die ouders een oplossing te bieden. Dat moet gebeuren tegen de achtergrond van een interlandelijk adoptieklimaat dat fundamenteel aan het afnemen is in termen van bereidheid van een aantal landen om kinderen af te staan voor interlandelijke adoptie.

Mevrouw Vera Van der Borght: Mijnheer de minister, ik heb begrepen dat het belangrijk is om samen te gaan zitten met die adoptiediensten om na te gaan met welke problemen die diensten worden geconfronteerd. Eventueel kunnen die problemen worden bijgestuurd om te voorkomen dat ze zouden escaleren, zoals we deze week hebben meegemaakt.

Mevrouw Else De Wachter: Mijnheer de minister, voor de meeste kandidaat-adoptieouders is de grootste zorg niet zozeer de lange wachttijd maar de correcte en efficiënte procedure. De heer Dehaene had het over een vicieuze cirkel. We moeten daar inderdaad aandacht voor hebben. Wanneer de vier andere adoptiebureaus worden ingeschakeld om de kandidaat-adoptieouders te helpen, dan moeten die diensten daarvoor de nodige ondersteuning krijgen.

In de hele procedure is het toch wel heel belangrijk er rekening mee te houden dat het nog altijd gaat over

mensen, over kinderen en niet over een product dat ergens op de markt wordt verkocht.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Michèle Hostekint tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de resultaten van vijf jaar liberalisering van de energiemarkt en de toenemende kloof tussen energierijken en -armen

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mevrouw de minister, ik stel u graag een vraag naar aanleiding van een aantal berichten, die gisteren en eergisteren in de pers zijn verschenen over de spectaculaire stijging van het aantal afsluitingen van het aardgas en het bericht over de toenemende problematiek van energiearmoede.

Dat laatste bericht verscheen niet toevallig gisteren. Gisteren was het immers vijf jaar geleden dat de Vlaamse energiemarkt werd vrijgemaakt. Naar aanleiding daarvan heeft de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) een rapport gepubliceerd.

In dat rapport staan toch een aantal merkwaardige – ook positieve – conclusies. Zo concludeert de VREG dat de vrijmaking van de markt voor de Vlaamse afnemer toch wel vruchten heeft afgeworpen, en dat ook het ecologische energiebeleid succesvol is geweest. Er is een sterke stijging geweest van de productie van groene stroom. Veel gezinnen zijn door de informatie op de factuur ook rationeler met energie gaan omspringen. Bovendien, zo stelt de VREG, kan men toch nog altijd heel fors besparen op de energiefactuur, ondanks de sterk gestegen energieprijzen.

Mevrouw de minister, het probleem is dat de positieve gevolgen niet voor iedereen zijn weggelegd. Voor wie zijn die positieve gevolgen? Wie kan die forse besparingen op de energiefactuur realiseren? Degenen die bewuste keuzes kunnen maken, degenen die hun factuur kunnen betalen en het systeem doorhebben! Het gaat dus om degenen die goed geïnformeerd zijn, die de kennis hebben om op zoek te gaan naar de goedkoopste leverancier, die de middelen hebben om te investeren in energiezuinige maatregelen.

Wat gebeurt er dan met degenen die die bewuste keuzes niet kunnen maken? Voor die mensen die geen bewuste keuzes kunnen maken, die niet weten hoe ze op zoek moeten gaan naar de goedkoopste leverancier,

die een slecht geïsoleerde woning huren, die niet kunnen investeren in energiezuinige maatregelen, is de liberalisering eigenlijk een kleine ramp geworden. Want, zo stellen middenveldorganisaties, experts en vooral de verenigingen waar de armen het woord nemen, de kloof tussen de energiearmen en energierijken blijft steeds maar toenemen. Meer nog, mevrouw de minister, de kloof tussen mensen die de energie kunnen betalen en degenen die dat niet meer kunnen, is nog nooit zo groot geweest als vandaag.

Als klap op de vuurpijl deelt de VREG ook het aantal afsluitingen van aardgas van vorig jaar mee. Ze zijn spectaculair gestegen. Ze zijn maar liefst verdrievoudigd, waardoor nu ongeveer 3500 mensen niet meer zijn aangesloten op het aardgas. Het gaat om mensen, mevrouw de minister, die al gedumpt zijn door een commerciële leverancier, en daarna terecht zijn gekomen bij de netbeheerder. Ook die facturen konden ze niet meer betalen. Ze verschenen dan voor de Lokale Adviescommissie (LAC). Uiteindelijk werd hun energietoever afgesloten.

Die verdrievoudiging, mevrouw de minister, moet geplaatst worden naast het aantal afsluitingen van het elektriciteitsnetwerk, die vorig jaar waren verdubbeld ten opzichte van het jaar voordien.

Ik weet, mevrouw de minister, dat de problematiek van energiearmoede u en bij uitbreiding de Vlaamse Regering na aan het hart liggen. Ik ben me daarvan bewust. Ik weet dat er goodwill aanwezig is. Dat wordt ook niet ontkend door die middenveldorganisaties. Uit wat ik daarnet heb gezegd, blijkt echter toch duidelijk dat dit niet volstaat. Welke conclusies trekt u uit vijf jaar liberalisering van de energiemarkt? Welke, eventueel bijkomende, maatregelen overweegt u te nemen om tegemoet te komen aan de conclusies van de VREG en aan de kritieken van de middenveldorganisaties, van de verenigingen waar armen het woord nemen over de spectaculaire stijging van het aantal afsluitingen van gas en elektriciteit? Wat denkt u te doen aan de steeds toenemende kloof tussen energierijken en energiearmen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw de voorzitter, ik vermoed dat de verwijzing naar het rapport van de VREG eigenlijk een verwijzing naar het jaarverslag betreffende de sociale openbaardienstverplichtingen inhoudt. Elk jaar stelt de VREG een jaarverslag op. Dit document bevat een aantal interessante cijfers en brengt een aantal pijnpunten naar voren. Het gaat dan om zaken die in Vlaanderen nog beter kunnen worden georganiseerd. Ik zal die cijfers even overlopen.

De VREG concludeert in de eerste plaats dat het aantal herinneringsbrieven, ingebrekestellingen, afbetalingsplannen en aan de OCMW's doorgestuurde dossiers is

gedaald. Herinneringsbrieven zijn brieven die worden verstuurd indien iemand na een paar weken nog steeds zijn factuur niet heeft betaald. Het aantal doorgestuurde dossiers daalt.

De tweede conclusie luidt dat het aantal actieve budgetmeters van 25.405 tot 34.400 is gestegen. Dit is een grote toename. Budgetmeters bestaan momenteel enkel voor stroom en niet voor gas. Het aantal ingeschakelde stroombegrenzers is van iets meer dan 3700 tot iets meer dan 3400 gedaald.

De VREG concludeert tevens dat het aantal afgesloten toegangspunten voor elektriciteit van 410 tot 596 is gestegen. We moeten dit zien in verhouding tot een totaal van 2,6 miljoen huishoudelijke afnemers.

De vierde conclusie van de VREG luidt dat het aantal afgesloten toegangspunten voor aardgas eveneens is gestegen. Het gaat hier om een opmerkelijke stijging, met name van 823 tot 2028 afsluitingen. Hier gaat het om een totaal van 1,5 miljoen huishoudelijke afnemers.

Wat de stijging van het aantal afgesloten toegangspunten voor aardgas betreft, moet enige nuance worden aangebracht. De stijging is in 2006 al aangekondigd. Eandis heeft toen verklaard dat er een stijging zou zijn. Een aantal dossiers die in 2006 reeds door de LAC's zijn goedgekeurd, zijn echter pas in 2007 afgesloten.

Die nuancering doet niets af aan de terechte opmerking dat we met een stijgende tendens zitten. De kloof wordt groter. Dit betekent niet dat de Vlaamse Regering tot op heden niets heeft gedaan. Dat is trouwens niet de teneur van de actuele vraag van mevrouw Hostekint.

Indien ik naga wat de afgelopen jaren is gebeurd, kan ik enkel beklemtonen dat het belang van de sociale openbaardienstverplichtingen bijzonder groot is en zelfs nog is toegenomen. De Vlaamse Regering heeft twee jaar geleden terecht beslist de gewaarborgde levering van 6 ampère tot 10 ampère op te trekken. Ik heb het even opgezocht. Met 6 ampère kan men zelfs geen strijkijzer bedienen. De stijging maakt het een gezin mogelijk een aantal elementaire toestellen verder te gebruiken.

De VREG heeft nog een tweede pijnpunt aangehaald. Momenteel bestaan geen budgetmeters voor aardgas. We hebben hier in de commissie al een paar maal over gediscussieerd. Budgetmeters zijn een belangrijk instrument om gezinnen in nood op een begrensde manier toch van energie te voorzien. Ik heb vernomen dat Eandis en Infrac hebben laten weten dat de technische problemen in verband met de plaatsing van aardgasbudgetmeters ondertussen uit de weg zijn geruimd. Het gaat hier nochtans om een ernstig probleem. Het is steeds mogelijk de aardgasaansluiting af te sluiten. Indien ergens een kraan openstaat en de aardgasaansluiting

weer wordt aangesloten, ontstaat een veiligheidsprobleem in de woning. Dat probleem zou nu van de baan zijn. Dit betekent dat de decretale mogelijkheid om aardgasbudgetmeters te installeren, kan worden geactiveerd. Het is mijn bedoeling hier zo spoedig mogelijk werk van te maken.

Een andere belangrijke conclusie van de VREG luidt dat het sociaal energiebeleid met de goede werking van de LAC's staat of valt. Dit is eigenlijk al geweten. Het is belangrijk dat we de criteria volgens welke kan en mag worden afgesloten voor alle LAC's in Vlaanderen identiek maken. Het probleem is dat bepaalde LAC's momenteel efficiënter dan andere LAC's werken. De Vlaamse Regering heeft haar principiële goedkeuring aan een besluit hierover verleend. We hebben advies gevraagd. Volgens mij zal dit besluit binnen enkele maanden definitief worden goedgekeurd. Op dat ogenblik zullen de afsluitingscriteria worden geoperationaliseerd en zou het uitgesloten moeten zijn dat wordt afgesloten indien een gezin zich in nood bevindt en er geen enkele budgettaire marge is.

Mevrouw Hostekint, eens te meer blijkt het grote belang om in de komende jaren verder te investeren in de rationalisering van het energieverbruik. Er is een federaal pijnpuntje. Het sociaal tarief bestaat. Er hebben ongeveer 300.000 gezinnen recht op, maar het is niet geautomatiseerd. De Vlaamse overheid heeft dat in de watersector wel gedaan. Dat kan perfect ook op federaal niveau gebeuren. Dat staat in de beleidsnota. Dat zal de gezinnen die recht hebben op het sociaal tarief, hun dat recht ook duidelijk geven. Vandaag moet men nog steeds een papiertje invullen om de vrijstelling te krijgen. Een pak gezinnen doet dat gewoon niet.

Inzake rationeel energiegebruik is heel recent een obstakel uit de weg geruimd. Gezinnen die niet konden genieten van de federale belastingkorting omdat hun inkomen te laag was, krijgen een vervangende premie. Die premie is goed onthaald, ook bij de armenverenigingen. Een Vlaamse gemeente heeft nu ook de beslissing genomen om bij die premie ook het gemeentelijk aandeel van de belasting te voegen. Er wordt dus 8 percent extra gegeven om een duwtje in de rug te geven.

Alle zaken die energiezuinigheid van woningen in de hand werken, moeten we de komende jaren stimuleren. De Vlaamse Regering maakt daar werk van. Er wordt momenteel gedacht aan de mogelijkheid om sociale verhuurkantoren extra middelen te geven om woningen energiezuiniger te maken. Daar wordt aan gewerkt, met de bedoeling om het een stuk draaglijker te maken. Dat moet uiteraard gebeuren binnen het bevoegdheidskader van Vlaanderen.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Wat u hebt opgesomd, zijn lovenswaardige initiatieven. Van de cijfers die voorliggen,

gaat een belangrijk signaal uit. U kunt er niet omheen. We horen nu ook dat een op vijf huurders zijn huisvesting niet meer kan betalen. Dit duidt op een tendens in de maatschappij waarbij de kloof tussen mensen die wel mee kunnen in deze samenleving, die mondig en goed geïnformeerd zijn, en de anderen steeds groter wordt. De kloof tussen mensen die wel een degelijk huis kunnen betalen en de anderen wordt steeds groter. De kloof tussen mensen die hun energie wel en niet kunnen betalen, wordt steeds groter. Ik wil daarvoor waarschuwen. U hebt lovenswaardige initiatieven opgesomd, maar uit de cijfers blijkt een verdubbeling van het aantal afsluitingen van elektriciteit en een verdrievoudiging van het aantal afsluitingen van aardgas. U kunt daar niet omheen. Er blijft een belangrijk probleem. De inspanningen zijn duidelijk niet genoeg.

Ik hoor u graag zeggen dat er zo spoedig mogelijk werk zal worden gemaakt van de budgetmeters voor aardgas. 'Zo spoedig mogelijk' klinkt nogal vaag. Misschien kunt u daar een meer concrete timing op kleven.

De voorzitter: De heer Gabriels heeft het woord.

De heer Jaak Gabriels: Mevrouw de voorzitter, ik kan zowel de vraagsteller als de minister voor een deel bijtreden inzake datgene wat wordt gedaan, en dat dit lokaal kan worden ondersteund. Ik hou niet van de termen 'energiearm' en 'energierijk'. Er zijn genoeg mensen die kreunen onder de verhoogde olieprijs, maar die uiten zich niet altijd in diegenen die het niet meer kunnen betalen. Wat er wordt uitgekeerd, zal altijd moeten worden verdiend. Ik wijs op een aantal indicatoren. Verwachte inflatie voor 2008: plus 4,8 percent. Faillissementen in juni: plus 25 percent. De Bel-20 is sinds januari met 25 percent gedaald. Exportprestaties sinds 1995: min 27 percent. Ik hoop dat men ook in de gaten blijft houden dat er hoe dan ook iets verdiend moet worden om het te kunnen uitkeren. Het geheel moet worden bekeken zonder er één segment uit te lichten.

Minister Hilde Crevits: Uiteraard laat de crisis zich overal gevoelen. Het is van belang om te antwoorden op punctuele vragen.

Ik heb een kader geschetst waarbinnen we werken. De Vlaamse Regering staat ervoor bekend dat ze maatregelen goed overdenkt en kadert in een visie. De visie over energiearmoede bestaat al een hele tijd. De sociale openbaredienstverplichtingen bestaan al een hele tijd. U vraagt waarom er nog geen aardgasbudgetmeters zijn. Het antwoord is eenvoudig: eerst moeten de veiligheidsproblemen worden opgelost. Stel u eens voor dat dergelijke meters worden geïnstalleerd en er aardgas in woningen vrijkomt.

Ik heb vernomen dat de problemen zijn opgelost. Het artikelje in het decreet over de budgetmeters kan dus worden toegepast. Ik heb de bedoeling om dat samen

met het zogenaamde Maxibesluit aan te pakken. Er zal een aanbesteding moeten gebeuren, waardoor ik vermoed dat in de loop van 2009 de eerste budgetmeters voor aardgas geplaatst kunnen worden.

Mevrouw Michèle Hostekint: In dank de minister voor het antwoord. Ik kijk met belangstelling uit naar wat er zal gebeuren. Tot de heer Gabriëls wil ik nog zeggen dat het natuurlijk niet de bedoeling is om één elementje te isoleren. Wat u zegt, bevestigt wat ik zeg: als ook voor die mensen de hogere voedsel- en brandstofprijzen een probleem zijn, dan is dat des te meer zo voor mensen die het minder breed hebben.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Peumans tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de beslissing omtrent een bijkomende studie in het dossier Oosterweelverbinding

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de recente evoluties bij de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM)

ACTUELE VRAAG van de heer Carl Decaluwe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de herschikking van de raad van bestuur van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM)

ACTUELE VRAAG van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de recente evoluties bij de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM)

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, mevrouw de minister, collega's, het wordt de gewoonte om hier om de drie of vier weken te komen praten over een of andere ontwikkeling in het dossier. De voortgangsrapportage is uitstekend. Enkele weken geleden was het al de tiende editie ervan. De voorstelling ervan wordt altijd zeer druk bijgewoond, al is dat niet altijd door de juiste personen.

Mijnheer de minister-president, vorige week was de commissie voor Openbare Werken op bezoek in Boston. We wilden een zeer interessant project bezoeken, maar de lokale overheden stonden dat niet toe. Het gaat over het ondergronds onderbrengen van een viaduct dat de stad in tweeën snijdt. Ik geef toe dat Boston niet vergelijkbaar is met Antwerpen, want Boston is, in tegenstelling met Antwerpen, een zeer propere stad.

We leerden er een aantal zaken over de manier waarop dat project is aangepakt. Ooit is de kostprijs van ons project geraamd op 500 miljoen; vandaag bedraagt de prijs al 2,5 miljard. Dat laatste cijfer komt van minister Van Mechelen: hij zei dat de prijs wellicht 2,5 miljard zal bedragen. Ik ben een cijferaar, en stel vast dat het einde van de stijging van de kostprijs niet in zicht is.

Als gemotiveerd parlementslid – blijkbaar “van de oude stempel”, zo stond vorige week in Knack – heb ik het gevoel dat men te weinig heeft geluisterd naar een aantal zaken die wij tijdens de voortgangsrapportages naar voren hebben gebracht. Ik geef u vier voorbeelden. Het eerste is de communicatie. Ik heb vorig jaar gezegd dat de communicatie op niets trekt. Ik heb dat herhaaldelijk aangekaart, maar men heeft er geen rekening mee gehouden. Vandaag zegt echter iedereen dat ook. Het tweede is het onderzoek van de alternatieven. Ik herinner me nog heel goed de Horvathstudie. Die studie is afgewezen omdat de kostprijs van de tunnel lager zou uitvallen dan die van het alternatief dat op dat ogenblik werd voorgesteld. Lees er de Handelingen maar eens op na. Volgens professor Horvath van de Amsterdamse universiteit zou dat 500 miljoen kosten, terwijl het alternatief 700 of 800 miljoen zou kosten.

Het derde heeft te maken met wat men het maatschappelijk draagvlak noemt. Er is geen woord dat zo dikwijls is misbruikt als in dit dossier. Men zei dat er onder leiding van de vroegere gouverneur erg veel vergaderingen zijn doorgegaan om voor dat draagvlak te zorgen. Het zou allemaal in orde zijn.

De conclusie van het verhaal is dat er helemaal geen maatschappelijk draagvlak is. Ik lees dat in allerhande publicaties.

Wat mij het meest interesseert, is hoe het komt dat er plots een wijziging is gekomen in dit dossier. Wat zijn de objectieve redenen om te zeggen dat men de alternatieven op een ernstige manier zal onderzoeken? Wij hebben dat zo vaak in de voortgangsrapportage gezegd. Wat is de motivatie van deze koerswijziging?

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, soms vind ik de heer Peumans nog sympathiek. Zijn vergelijking

tussen Antwerpen en Boston is me bijgebleven en ik zal ze onthouden.

Mijnheer de minister-president, Lange Wapper is ziek. Lange Wapper is doodziek. De afgelopen dagen en uren hebben ze Lange Wapper zelfs opgenomen in de afdeling intensieve zorgen. Ik vrees dat ze hem binnen afzienbare tijd naar de palliatieve eenheid zullen kunnen brengen, want ik heb de indruk dat men het Lange Wapperproject aan het begraven is.

Ik had dat voorspeld. Twee weken geleden heb ik gezegd dat minstens één van uw regeringspartners een bocht aan het voorbereiden was. Nu word ik door de feiten in het gelijk gesteld. U mag neen knikken, maar ik zie andere indicaties.

Voor de goede orde herhaal ik dit nog even: mijn fractie is altijd en consequent tegenstander geweest van de Lange Wapperoptie. Wij hebben dat verdedigd en wij blijven dat verdedigen om transporteconomische redenen, om milieuredenen, om urbanistische redenen, om redenen van volksgezondheid. We zijn alleen maar blij dat we mogen vaststellen dat 60 percent van de Antwerpenaren de mening deelt die wij tien jaar geleden al hadden. Ik zie ook dat een meerderheid van lezers van het vaktijdschrift De Lloyd tegenstander is van het project Lange Wapper. U moet De Lloyd van een aantal dagen geleden maar eens lezen.

Wij worden in ons gelijk gesteld door de feiten, want we zien dat ook uw regering begint te twijfelen. U bent niet meer overtuigd van uw absolute gelijk. U gaat alternatieven onderzoeken. Ik zou graag willen weten welke alternatieven dat zijn. Er zijn heel veel alternatieven. Er is een alternatief van het Antwerps stadsbestuur. Er is een alternatief van een bewonersgroepering. Maar er is ook het alternatief dat door de havengemeenschap, onder meer door voormalig schepen Delwaide, al jaren geleden werd aangereikt, namelijk de verbetering van de aansluiting van de Liefkenshoek op de E17. Ik hoop dat u dat ook opneemt in de studie.

Een tweede indicator dat u aan het twijfelen bent aan uw grote gelijk, is het feit dat u uw bestuurdersploeg hebt vervangen. Een sportploeg die in moeilijkheden komt en die nederlaag na nederlaag moet slikken, krijgt gewoonlijk een nieuwe trainer. U doet hetzelfde. De top van uw BAM wordt vervangen door vakmensen. Ik heb alle respect en alle bewondering voor die mensen. Twee van hen, de heer Colpaert en de heer De Geest, ken ik persoonlijk. Het zijn zeer integere en vakbekwame mensen, maar ook aan de heer Vinck twijfel ik niet. Ik heb er alle vertrouwen in dat die mensen hun ploeg goed zullen leiden, maar het feit dat u dat doet is veelbetekenend. In feite desavoueert u de ploeg die het project tien jaar lang heeft geleid en misleid. In feite geeft u vandaag toe dat er een probleem is met dat hele BAM-verhaal.

Ik wil weten waar u vandaag staat. Geloof u er nog in of niet meer? U stuurt – maar dat is misschien eigen aan een CD&V'er – tegenstrijdige signalen de wereld in. Aan de ene kant zegt u dat u op een objectieve manier zult onderzoeken of en hoe er alternatieven kunnen worden gevonden en dat die studie in december zal zijn afgerond. Maar aan de andere kant zult u er toch voor zorgen dat de bouwaanvraag voor de Lange Wapper – die misschien in vraag moet worden gesteld – in september al in behandeling zal kunnen worden genomen.

Hoe zit het nu, mijnheer de minister-president?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, het zal ons maar overkomen: op het moment dat een grote delegatie van de commissie voor Openbare Werken in het buitenland zit, neemt de Vlaamse Regering de, waarschijnlijk, belangrijkste beslissing in deze legislatuur inzake openbare werken. Mijnheer de minister-president, ik heb het persoonlijk al één keer meegeemaakt met uw voor-voorganger, samen met de heer Caluwé. We zaten ook met de commissie voor Openbare Werken in het buitenland, en toen nam de regering een belangrijke beslissing op het ogenblik dat wij in het vliegtuig zaten. Maar goed, er is waarschijnlijk geen causaal verband.

Mijnheer de minister-president, we hebben in ieder geval gemerkt dat u binnen de raad van bestuur een vorm van schoonmaak hebt gehouden, en er zullen een aantal alternatieven worden onderzocht. Tezelfdertijd mag de CEO, de heer Van Rensbergen, aanblijven.

Ik denk dat de beslissing die de Vlaamse Regering vorige vrijdag heeft genomen een goede beslissing is. Maar het is een beslissing die te laat komt, denk ik, want ze houdt een aantal enorme risico's in. U zegt terecht dat we vertrouwen hebben in het onderzoek, en als dat eind december goed afloopt, blijft men inderdaad op schema. Als er een wiel afloopt, denk ik dat er grote problemen zijn, en de politieke vraag zal rijzen wie daar verantwoordelijk voor is. Maar goed, zo ver zijn we nog niet. Ik denk dat we in eerste instantie een goed, onafhankelijk bureau moeten zoeken om beide alternatieven af te wegen.

Het is natuurlijk jammer, en ik treed de heer Peumans bij, dat men niet eerder heeft geluisterd naar vele parlementaire tussenkomsten. We hebben daar verschillende keren voor gepleit, maar hebben toen nul op het rekest gekregen. Ik zou zeggen: beter laat dan nooit.

Een belangrijk element is toch wel de gebrekkige communicatie, niet enkel rond de BAM zelf. De heer Vandembroucke heeft dat tijdens de voorbije

voortgangsrapportage heel treffend uiteengezet. Het gaat om het knullig communiceren van de BAM zelf, niet naar De Zevende

Dag gaan enzovoort. Maar er is ook de gebrekkige communicatie van het Antwerpse schepencollege. De ene keer was die voor, de andere keer was die tegen. De laatste uitspraak, 'Walk and don't look back', is vandaag natuurlijk zeer pijnlijk voor de betrokkene.

Door die gebrekkige communicatie zag men het maatschappelijk draagvlak in feite dag na dag gewoon verminderen. De Humo-enquête was waarschijnlijk de druppel die de emmer deed overlopen.

Ik denk dat de aanstelling van de heer Vinck, die toch een topman is en een enorme geloofwaardigheid heeft, in dit perspectief bekeken moet worden en het project opnieuw een maatschappelijk draagvlak moet geven.

De raad van bestuur van BAM moet nog een aantal cruciale beslissingen nemen. Ik denk dat ook de beslissing om maar met één aannemer te onderhandelen, zoals nu blijkt, een zware fout is geweest. Maar goed: zand erover, zou ik zeggen. Dat was een strategische fout. Als men met twee of drie aannemers zou onderhandelen, had men misschien nog de kans om ze op een of andere manier tegen elkaar uit te spelen.

Mijn vragen zijn van een andere orde dan die van de heer Peumans. Hoe zal de verhouding zijn ten opzichte van de nieuwe voorzitter, de heer Vinck? De heer Vinck doet dit niet zomaar. Hij zal proberen alles zelf te managen. Ik zou zeggen: dat is een goede zaak. Maar hoe verhoudt de nieuwe voorzitter zich tot de gedelegeerd bestuurder en de raad van bestuur? Zijn er concrete afspraken gemaakt over management en beslissingselementen? Ik denk dat het belangrijk is om ons daarover wat duiding te geven.

Heeft men de komende maanden, ook vanuit de regering, een specifiek plan klaar om voor het maatschappelijk draagvlak over het globale concept – wat het nu ook wordt, tunnel of brug – de nodige inspanningen te doen? Ik hoop dat, als men die inspanningen doet, men zich wat losmaakt van het communicatiebureau dat de voorbije jaren miljoenen heeft ontvangen, maar in feite op een zeer slechte manier heeft gecommuniceerd. Welk specifiek plan heeft men om het maatschappelijk draagvlak, in Antwerpen, maar ook in heel Vlaanderen, opnieuw te vergroten?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik ben niet mee naar Boston gegaan. Ik voelde het al wat aankomen: de brug

was al een tijdje aan het wankelen en is uiteindelijk omgevallen.

Mijnheer de minister-president, ik wil u toch proficiat wensen met de beslissing die u vorige vrijdag hebt genomen om vooralsnog een onafhankelijk onderzoek te laten plaatsvinden. Het heeft alleen wat lang geduurd. Tweeënhalf jaar vraag ik al in de commissie voor Openbare Werken, ook toen u nog minister van Openbare Werken was, om de alternatieven die door verschillende mensen zijn aangereikt, grondig te onderzoeken. Tweeënhalf jaar. Twee weken geleden, mijnheer de minister-president, toen minister Van Mechelen, minister Van Brempt en minister Crevits in de commissie waren, heb ik woordelijk gevraagd: bent u bereid om vooralsnog een grondig alternatievenonderzoek te laten plaatsvinden? Toen was het antwoord unisono: neen, we doen dat niet, het is allemaal al grondig onderzocht. Het heeft uiteindelijk tal van acties geduurd. Er was een Wappersong voor nodig. Momenteel lopen er zestien juridische procedures. Het is erg dat zelfs een politieke partij een juridische procedure moet aanspannen om dit dossier in een andere richting te duwen.

Ik wil terugkeren naar uw beslissing van vorige vrijdag. Ten eerste is er de wijziging van de top van de BAM. De heer Vinck is een bekwaam manager, dat is al meermaals gebleken. Toch denk ik dat deze ingreep – ik noem het een crisis- of noodingreep – de geloofwaardigheid van de BAM als drager van het masterplan Antwerpen niet zal kunnen doen keren als je ziet welke wissels zijn doorgevoerd. Voorzitter Desmyter van CD&V-signatuur is vervangen door een andere voorzitter. Elke politieke partij heeft zowat moeten inleveren. Leo Clinckers is als bestuurder en topambtenaar van sp.a-signatuur vervangen door een andere sp.a-bestuurder. Ook Open Vld heeft een bestuurder moeten inleveren in de persoon van Guy Braeckman.

Ik wil daar niet op doorgaan, ik wil vooral een punt maken over het onafhankelijk onderzoek. Ik heb de regeringsbeslissing daarover gelezen. Zoals meestal moet je vooral de kleine lettertjes lezen. Mij is opgevallen wat in het kader van het openbaar onderzoek is beslist, met name om de randvoorwaarden van het project mee te nemen. Mijnheer de minister-president, wat moet ik verstaan onder randvoorwaarden? Hoe flexibel en bereid bent u om dat onderzoek met een open geest aan te gaan? Ik geef een concreet voorbeeld: meermaals hebben u en minister Crevits gezegd dat het vrachtverkeer door de Kennedytunnel niet mogelijk is. Welnu, een van de fundamentele uitgangspunten van het alternatief tracé dat door stRaten-generaal wordt voorgesteld, is een splitsing van het vrachtverkeer waarbij een deel door de Kennedytunnel komt en een deel door de noordelijketracétunnel, om op die manier vrachtwagens niet onnodig een omweg te moeten laten maken. Valt dit onder de randvoorwaarden of niet?

Zoals al is aangehaald door de heer Penris, heb ik ook begrepen uit meerdere kranten dat u ondertussen vrolijk verder doet. U zult het bouw dossier opstarten, u zult de bouwaanvraag, zoals voorzien in de planning van vorige week bij de tiende voortgangsrapportage, op 1 september of daaromtrent, indienen. Dat ondermijnt alle geloofwaardigheid. Het kan niet dat eerst een procedure wordt opgestart in een bouw dossier en dan in december de conclusies van een alternatief onderzoek bekend zullen zijn. Mijnheer de minister-president, wat betreft het bouw dossier en de onderhandelingen over de pps-constructie en over de financiering met de verschillende financiële partners, lijkt het mij niet meer dan logisch dat deze procedurestappen voorlopig worden opgeschort tot de conclusies van het onafhankelijk onderzoek in december duidelijk zullen zijn, anders wordt vanaf het begin de geloofwaardigheid van het onderzoek sowieso onderuit gehaald.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, collega's, er zijn verschillende kerens, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, over dit heel belangrijke dossier vragen gesteld. Ik ga ervan uit dat de vier vraagstellers van vandaag het daar niet bij zullen laten. Dat onderstreept het belang van dit dossier.

Ik ga ervan uit dat het masterplan Antwerpen, dat in 2000 is opgestart, een antwoord is op het verkeersinfarct dat Antwerpen en de Antwerpse regio bedreigde en nu zwaar bedreigt. Het is een veelomvattend plan met een nieuwe dynamiek, namelijk de oprichting van de nv BAM, dat heel veel elementen bevat, zowel qua weginfrastructuur als qua binnenvaart en openbaar vervoer. Dat project is enorm belangrijk, ook qua budget. Ik wil de leden van de commissie voor Openbare Werken, die al die voortgangsrapportages van zeer nabij hebben gevolgd en altijd kritische vragen hebben gesteld, aanmoedigen om dat te blijven doen.

Ik moet toegeven dat ik er geen rekening mee heb gehouden dat de commissie in het buitenland was. Mocht ze me dat vooraf melden, dan zal ik daar wel rekening mee houden als er nog belangrijke beslissingen moeten worden genomen. Op dat ogenblik is echter vastgesteld, ook binnen de Vlaamse Regering, dat het maatschappelijk draagvlak voor dit zeer belangrijke project aan het afkalven was. In een dergelijke situatie vind ik dat de Vlaamse Regering actie moet nemen. We laten dat niet aanmodderen. We willen bekijken wat de beste reactie is op die situatie. In het verleden zijn er vragen gesteld, maar de Vlaamse Regering heeft geoordeeld dat dit dossier zo belangrijk is dat we een aantal bijkomende maatregelen moeten nemen.

Er is sprake geweest van heel zorgvuldige onderzoeken, zoals de milieueffectrapportage. Minister Crevits is hier aanwezig. De BAM heeft gezegd alles zeer nauwkeurig te hebben afgewogen. De gemaakte keuzes zijn zeer

nauwkeurig en sterk beargumenteerd. Er was sprake van twee alternatieven. Mijnheer Penris, dan heb ik het over het alternatief van stRaten-Generaal en het alternatief van de tunnel. Ik ga ervan uit dat er niet alleen in Boston, maar zeker ook in Antwerpen heel veel creatievelingen zijn, die vragen of we aan dit en dat hebben gedacht. Telkens werd gezegd dat die alternatieven niet voldoende en in al hun facetten zijn onderzocht. De Vlaamse Regering heeft, na zeer nauwgezette overwegingen en goed wetend dat het een aantal gevolgen met zich meebrengt, geoordeeld dat, als dat de situatie is, we absolute zekerheid willen. Als de keuzes definitief zijn en het viaduct staat er, dan staat het er. Ik ben ook in Boston geweest, waar er op een bepaald ogenblik zelfs dingen zijn afgebroken, als ik me niet vergis. Dit project is zo belangrijk dat we de absolute zekerheid willen hebben dat er geen speld tussen te krijgen is. Zo zullen we, als we iets over het hoofd hebben gezien – quod non – dat zo snel mogelijk weten.

Daarom hebben we zeer concreet beslist dat er op 10 juli een offerte wordt opgemaakt met Europese bekendmaking. Ik ga er dus van uit dat diegene die de studie zal uitvoeren niet alleen zeer deskundig is ter zake, maar ook onafhankelijk. Ik ga ervan uit dat er nog weinig bureaus in Vlaanderen en zelfs in België te vinden zijn die aan die twee voorwaarden voldoen, en dan zeker aan die onafhankelijkheidsvoorwaarde. We gaan ervan uit dat we buitenlandse bureaus bereid zullen vinden hieraan mee te doen: vandaar die Europese bekendmaking.

We zullen dit niet nog eens tien jaar laten aanslepen. Er is al veel gestudeerd. Men is ervan overtuigd dat dat allemaal goed in elkaar zit. Mijnheer Daems, deze studie zal echter in alle onafhankelijkheid gedurende een aantal maanden die alternatieven bekijken en conclusies indienen. Er wordt een termijn van drie maanden voorgesteld. Dat zal ook in de offerte worden opgenomen.

Er wordt gesteld dat dit doorgestoken kaart is. Ik zeg u in alle duidelijkheid: ik heb geen behoefte om hier aan windowdressing te doen door iets bijkomends aan te vragen.

Trouwens, het zal de Vlaamse Regering en de Vlaamse administratie zijn die de studie betalen en opvolgen met een deskundig comité van onafhankelijken. Ik ga ervan uit dat de bouwvergunning ten vroegste wordt afgeleverd in maart. De studie zal voordien al klaar zijn. Ik kan niet op de conclusies vooruitlopen, maar er zal rekening mee worden gehouden. Er komt een onafhankelijke studie door onafhankelijke experten. De Vlaamse Regering en de BAM zullen rekening houden met de conclusies.

De mensen uit de raad van bestuur die werden vervangen, treft geen enkele, maar dan ook geen enkele fout.

Ik vind het een beetje platjes, mijnheer Daems, dat u dat een politieke beslissing noemt. Dat is voor uw rekening. Op zo'n niveau kan men dit dossier niet aanpakken. Dat zou pas fout zijn.

We wilden binnen de administratie en de agentschappen een taskforce oprichten die naar de raad van bestuur kan opereren. We hebben natuurlijk mensen nodig die het maatschappelijke draagvlak en de maatschappelijke gevolgen beter kunnen vatten en verdedigen. We hebben hard gezocht naar mensen die daarvoor in aanmerking kwamen en bereid waren. U hebt allemaal positief gereageerd op Karel Vinck. Ik denk dat hij met zijn verleden en carrière voldoende bewezen heeft dat hij de geschikte kandidaat is. Ik ben met u blij dat hij dit wil doen. We hebben tevens Wouter De Geest van BASF bereid gevonden om de stap te zetten. Toon Colpaert zal als derde nieuweling zetelen in de raad van bestuur.

Mijnheer Decaluwe, er is heel veel zorg besteed aan de continuïteit. De CEO, Jan Van Rensbergen, blijft op post voor de dagdagelijkse leiding. De voorzitter wordt vervangen door Karel Vinck. Hij zal dat voorzitterschap eer aandoen. Het zal geen papieren voorzitter zijn. Hij zal zich inzetten. Hij is zich zeer goed bewust van het belang van het voorzitterschap. Ik ga ervan uit dat dat samen kan en zal gebeuren met Jan Van Rensbergen en de andere leden van de raad van bestuur.

U hebt zelf de vergelijking gemaakt met een voetbalploeg op een veld. U hebt gelijk, maatschappelijk gezien was die ploeg aan het verliezen. Wat doet een trainer dan? Hij vervangt enkele spelers. Hij doet dat met de enige bedoeling dit project, en nu heb ik het over het masterplan en het oplossen van het verkeersinfarct, tot een goed einde te brengen. Karel Vinck gaat daar in alle openheid, samen met de anderen, op basis van de studie, beslissingen kunnen nemen. De Vlaamse Regering, de stad Antwerpen en ook dit parlement zullen dat van zeer nabij opvolgen en bijkomende beslissingen nemen als we daartoe geroepen worden.

Dit alles illustreert hoe belangrijk dit project is. Het alternatief was het zijn gang te laten gaan met alle discussie en commotie van dien. De BAM is in het verleden om verschillende redenen niet geslaagd in een duidelijke communicatie. Ik ken uw bezorgdheden. Ik kan getuigen dat de communicatiespecialist zei: nu moet u communiceren, terwijl de juristen zeiden: nu mag u niet communiceren want u gaat uw positie in een aantal rechtsgedingen verzwakken.

Het is evident dat op het vlak van de communicatie in het verleden niet optimaal werd gewerkt, maar ik ben ervan overtuigd dat de nieuwe samengestelde raad van bestuur de nodige acties zal ondernemen. Ik ben niet degene die in de raad van bestuur zit. Ik ben ervan overtuigd dat de raad van bestuur zijn verantwoordelijkheid

zal nemen. Er zijn tentoonstellingen in het Sint-Felixpakhuis, er zijn informatiemomenten, er is een mobiliteitscongres, er is begeleiding enzovoort.

Wat ik graag zou hebben, is dat we in dezelfde situatie komen als bij de werken aan de ring. Iedereen in Antwerpen dacht dat het een catastrofe zou worden, dat de werken de stad volledig lam zouden leggen. We zijn er met een goede communicatie en met een goede begeleiding in geslaagd om die moeilijke periode te doorstaan. Ik ga ervan uit dat dat ons opnieuw zal lukken.

Mijnheer Daems, ik kom tot het element van de Kennedytunnel en de randvoorwaarden. De offerte zal heel nauwkeurig worden opgesteld. Ik heb er zelfs voor gepleit om over de offerte in een onderhoud te voorzien met de stRaten-generaal. Ik wil geen nieuwe discussie, men zal op een bepaald moment gehoord worden.

Wat de alternatieven betreft, is het heel duidelijk. Men zal het alternatief op tafel kunnen leggen. Om 12 uur van een bepaalde dag mag men het indienen, gepara-grafeerd, zodat er geen discussie kan zijn over welk alternatief al dan niet nog moet worden onderzocht. Ook daarover zal in alle duidelijkheid worden gezegd: "stRaten-generaal, dat is het en dat zal door de onafhankelijke deskundigen worden onderzocht." De offer-teopmaak is heel belangrijk. Natuurlijk moeten een aantal fundamentele uitgangspunten van verschillende aard worden opgenomen. De offerte wordt opgemaakt – ik wil er dus niet op vooruitlopen – maar moet een aantal richtlijnen bevatten zoals de tolrichtlijn, de tunnelrichtlijn en het oplossen van de verkeersmobiliteit. Het is evident dat de offerte moet beantwoorden aan een aantal fundamentele uitgangspunten die al in 2000 of eerder, werden opgemaakt. Wij zullen er geen geld in steken, als het niet leidt tot een optimale oplossing voor de problemen.

Bijvoorbeeld de discussie over de Kennedytunnel, werd door de stRaten-generaal al een paar keer aangehaald. Artikel 7 is heel duidelijk voor wat de tolheffing en de richtlijn daarbij betreffen: er mag maar een tol worden geheven die verband houdt met de kosten van de opmaak of de bouw van de tunnel en de exploitatie. De tolheffing wordt daartoe beperkt. Ik ga ervan uit dat zal worden gezegd dat een antwoord moet worden gegeven conform de tolrichtlijn.

We hebben het een vorige keer al gehad over de vrachtwagens en de veiligheid. De heer Van Aperen is nu niet aanwezig, merk ik. Inzake de problematiek van 135.000 vrachtwagens, elke dag, die door de Kennedytunnel rijden, moeten we goed opletten en heel duidelijk zijn. Als we vrachtwagens door de Kennedytunnel willen sturen, dan zijn er expliciet bijkomende kosten nodig om veilige omstandigheden te garanderen. Maar goed, ook dit zal heel duidelijk worden geformuleerd in de randvoorwaarden voor de opmaak van de offerte.

Mevrouw de voorzitter, ik meen dat ik hiermee de belangrijkste vragen heb beantwoord. De Vlaamse Regering heeft twee acties ondernomen. Ten eerste heeft ze een onafhankelijke deskundige aangesteld die de alternatieven nog eens zal bekijken om absolute zekerheid te hebben dat er geen foute keuzes werden gemaakt en geen zaken over het hoofd werden gezien. Ten tweede toont de herschikking van de raad van bestuur nog eens aan hoe belangrijk we vinden dat dit project tot een goed einde wordt gebracht. Ik ben heel blij dat we mensen hebben gevonden die, omdat het project zo belangrijk is voor Vlaanderen en Antwerpen, bereid zijn om voorzitter of lid van de raad van bestuur te worden. Vanuit hun functie, vanuit de opgebouwde carrière, is het een heel moedige en belangrijke beslissing. Op deze wijze zullen we dit dossier, dat dreigde weg te zinken in discussies over het afbrokkelen van het maatschappelijke draagvlak, een zweepslag, of, zoals sommige journalisten het stelden, een vitaminekuur geven. Dat is alleen maar positief en zal het debat in het Vlaams Parlement alleen maar versterken.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister-president, het is goed dat u dit dossier naar u toetrokken hebt. De toekomst zal uitwijzen of het aanvullen van het management met een taskforce goed zal blijken. Er is de Vlaamse Regering, er is de BAM, het management, de raad van bestuur en nu krijgt u er nog een taskforce bij. De bedoeling van de oprichting van de BAM was toch om de werken snel, accuraat en integraal uit te voeren. Normaal waren die in 2005 al begonnen, het is nu 2008, misschien wordt het 2009 of 2010.

Wanneer gaan we het communicatiebureau eens ter verantwoording roepen? Dat heeft een zware verantwoordelijkheid in dit verhaal. Ik ben verheugd dat de Antwerpse burgemeester ook tot die conclusie komt in een interview in Humo. Het bureau Slangen heeft een zware verantwoordelijkheid in alles wat tot nu toe is misgelopen. Dat krijgt 900.000 euro per jaar om strategisch advies te geven. Al de adviezen hebben tot nu niets uitgehaald.

Ik stel vast dat men de tunnelvariant gaat onderzoeken. Ik wil erop wijzen dat na de Europese oproep een van de vijf indieners een tunnelvariant heeft ingediend. Het was de Franse bouwgroep Bouygues die daarvoor opteerde. Die optie werd echter onmiddellijk van de tafel geveegd. Nu komt die weer in de discussie. Ik hoop dat het concurrentie-element in dit verhaal eindelijk terugkomt.

Wat is de verantwoordelijkheid van de TV SAM in dit verhaal? Die heeft gezegd dat alles goed onderzocht is, dat alle alternatieven werden bekeken, terwijl we nu na zoveel jaren en na 70 miljoen erelonen tot de conclusie komen dat er fouten zijn gemaakt. Mijnheer de minister-president, als u van trainer verandert, moet u ook de mensen ter verantwoording roepen die er fors voor betaald worden en die hun verantwoordelijkheid moeten

opnemen. U moet hen vragen welk alternatief ze tegenover hun fouten stellen.

De heer Jan Penris: Mijnheer de minister-president, soms kunt u mij overtuigen met uw antwoorden, vandaag niet. U en uw regering maken een bocht in dit dossier. Dat mag, dat noemen we voortschrijdend inzicht. Het siert u dat u dat ook hebt. De heer Vinck heeft in een kwaliteitskrant aangegeven dat hij blijft geloven in de mobiliteitsoplossingen voor Antwerpen. Ook wij doen dat. Hij blijft erin geloven dat de ring op de een of andere manier moet worden gesloten. Ook wij doen dat. Maar hij spreekt zich nog niet uit over de variant.

De heer Vinck is een intelligent man. Hij gaat zijn rekening maken. Wij gingen er oorspronkelijk van uit dat de Lange Wapper 1,85 miljard euro zou kosten. Minister Van Mechelen had het in de vorige voortgangsrapportage over 2,5 miljard euro, rekening houdend met de ABEX-indexen. Vandaag weten we beter. Rio Tinto heeft twee weken geleden aangegeven dat de ertsprizen zullen verdubbelen. Dan komen we met onze 2,5 miljard euro nergens. Dat zal de reden zijn waarom de Lange Wapper zal begraven worden. Laten we daar niet rouwig om zijn, laten we de realiteit onder ogen zien en op zoek gaan naar alternatieven.

Mijnheer de minister-president, ik dring er dan wel op aan dat u niet alleen de twee voorliggende alternatieven onderzoekt, maar onderzoek ook of een betere aansluiting van de Liefkenshoektunnel op de E17, het sluiten van de grote noordelijke ring, geen alternatief zou kunnen zijn.

U hebt de heer Daems verweten dat hij de politiek in het verhaal heeft betrokken, dat hij over de politisering van de raad van bestuur heeft durven spreken. Ik doe dat niet. Ik stel alleen vast dat er nu binnen de raad van bestuur een kerncomité wordt opgericht, bestaande uit de politiek neutrale Karel Vinck en de politiek neutrale – zo hoop ik – Jan Van Rensbergen, en verder, netjes verdeeld, een gele mevrouw, een blauwe mijnheer en een rode mijnheer. Misschien ligt het probleem van Lange Wapper wel in de politisering, dames en heren. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Carl Decaluwe: Er is daarstraks door een aantal collega's verwezen naar Boston. Ik zal daar een kleine anekdote bij vertellen. Op het ogenblik dat we daar waren, werd het faillissement aangekondigd van de projectontwikkelaar die de Big Dig heeft gerealiseerd. Die was nog maar een paar maanden eerder opgeleverd, maar het faillissement was er. Men heeft er twintig jaar aan gewerkt, en het heeft uiteindelijk tien keer meer gekost dan wat men had begroot. Ik hoop dat wij die weg niet opgaan.

Mijnheer de minister-president, uw antwoord voldoet, maar u hebt het niet gehad over een eventueel nieuw

communicatieplan of een nieuw plan om het maatschappelijke draagvlak rond dit project te vergroten. Ik treed op dit vlak de heer Peumans bij. Wat de enorme middelen betreft die naar het bureau van Noël Slangen zijn gegaan, is men onder druk van het parlement van 900.000 euro naar 600.000 euro gegaan, maar we hebben in de laatste voortgangsrapportage toch vastgesteld dat men opnieuw een aantal nieuwe deelcontracten heeft toegekend aan Slangen. Is er een plan binnen de regering of waar dan ook voor een extra communicatieplan, vooral voor de brede lagen van de bevolking?

Een andere vraag is wat de relatie is van het geheel tot de prijschap van 1,85 miljard euro. Er is hier al verwezen naar de raming van 2,5 miljard euro, en vanmorgen vernamen we in het nieuws dat Arcelor de staalprijzen met 60 percent gaat verhogen, wat opnieuw een weerslag zal hebben op dit dossier. We kunnen dus nu al stellen dat we van 2,5 miljard euro naar 2,8 en zelfs 3 miljard euro gaan, alleen al vanwege die spectaculaire prijsstijging.

De ambtenaren valt persoonlijk weinig te verwijten. Men heeft gedaan wat men kon. Maar tegelijk geeft men een soort exit via de ambtelijke werkgroep. Hoe zit die verhouding? En gaat de Kwaliteitskamer ook nog een rol spelen in dit dossier? Dat lijkt mij een belangrijk gegeven. Ik blijf erbij dat dat het begin van alle ellende is geweest.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw antwoord, maar ik vond het weinig overtuigend. U mag zeggen wat u wilt over de verandering van het management en over de mensen die vervangen worden, maar dit is een motie van wantrouwen ten aanzien van het bestuur van de BAM. De heer Janssens heeft niet zo lang geleden eindelijk ingezien dat het fout loopt met de communicatie. Gelukkig maar.

Dit is niet alleen een kwestie van foute communicatie, het is ook de inhoudelijke verkramptheid van de BAM van de laatste jaren die mee gezorgd heeft voor het debacle in het dossier waarvoor we vandaag staan. Ik vind ook dat u heel gemakkelijk doet alsof u de laatste twee weken het licht hebt gezien en alsof het draagvlak de laatste twee weken is gaan kantelen. Dat draagvlak voor het masterplan Antwerpen en de BAM is al jaren beetje bij beetje aan het kantelen. Daarom, mijnheer Janssens, vind ik het fout wat u gedaan hebt ten aanzien van een aantal actiegroepen en omwonenden. U hebt heel uitdrukkelijk gezegd dat een aantal actiegroepen liegen en dat zij foute informatie geven. *(Opmerkingen van de heer Patrick Janssens)*

Ik vind het wel straf dat u dingen in de mond legt van een aantal actiegroepen. Op die manier schoffert u ook een groot gedeelte van de Antwerpenaren, die dit project in zijn huidige vorm niet zien zitten. Ik vind dat niet kunnen.

Mijnheer de minister-president, ik heb nog één opmerking over het bouwdoossier. U zegt dat de beslissing rond de bouwvergunning in maart zal vallen. Ook minister Van Mechelen heeft al gezegd dat dat de vermoedelijke datum is.

Mijn vraag is heel concreet: start u met de bouwvraag in september zoals voorzien? Dat lijkt me niet te kunnen. Het lijkt me evident dat u vandaag stopt met de procedures en met de onderhandelingen over het bouwdoossier en over de financiering met de pps-partners. Zo niet, geeft u het dossier over het alternatievenonderzoek onvoldoende geloofwaardigheid.

Tot slot wil het nog even hebben over het viaduct over Antwerpen. De commissie Openbare Werken was vorige week niet alleen in Boston maar ook in Oakland. Ze hebben de haven van Oakland bezocht. Daar ligt ook een soort van Lange Wapper, echter niet volledig vergelijkbaar. Daar bestaat grote commotie tussen enerzijds haven, industrie en containeroverslag en anderzijds een belangrijke stedelijke kern die aan de overkant van de Lange Wapper in Oakland ligt. Daar wordt vastgesteld dat er ook gezondheidsproblemen zijn. Men heeft er last van fijn stof, lawaai enzovoort. Ik vind het niet meer van deze tijd om over een stedelijke kern een brug te bouwen. Deze regering zegt dat ze alternatieven zal onderzoeken maar eigenlijk is ze overtuigd van haar eigen gelijk. Ze is ervan overtuigd dat dit het beste tracé is.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Mijnheer de minister-president, terwijl wij hier aan het discussiëren zijn en bijkomende eisen stellen zoals een extra groot onafhankelijkheidsonderzoek, bekijkt in Nederland de commissie-Elverding hoe men ten aanzien van grote infrastructuurwerken de zaken sneller kan realiseren. Men voelt vanuit de publieke opinie dat er dringend iets moet gebeuren aan de files. Dat is de politieke reflex die ook in dit dossier nodig is. We worden hier dagelijks geconfronteerd met het fileprobleem. We moeten niet alleen bijkomende eisen stellen over grote infrastructuurwerken, we moeten ook nadenken hoe we die werken sneller en beter kunnen realiseren.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Ik ben bezorgd over het feit dat het dossier zal worden uitgesteld. Daardoor komen een aantal financiële middelen vrij die voor andere zaken kunnen worden gebruikt. Kunnen we die centen voorlopig niet gebruiken om bepaalde wegen te herstellen die er niet echt goed bij liggen, vooral dan in West-Vlaanderen?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de minister-president, u gaat nogal kort, vlotjes, soepel en elegant door de bocht voor wat de communicatie over dit project betreft. U zegt dat u daar niets aan kunt doen. Het is een kwestie van de BAM. In 2001 was Groep C van Noël Slangen en co, de pionier op het vlak van mobiliteitscommunicatie. Het Vlaamse Gewest koos voor het communicatieadvies van Groep C om het ambitieuze masterplan Antwerpen tot 2012 te begeleiden.

Wat het contract met de BAM betreft, zijn de adviseurs van Slangen en co sinds 2003 ingesourcet. Ik vind het nogal gemakkelijk om te verklaren dat het bestuur van de BAM moet oordelen over de communicatie. Tot nu toe heeft die communicatie al 5 miljoen euro gekost en niemand in Antwerpen die er wat van begrijpt. Men slaagt er niet in om voor 5 miljoen euro een goede communicatie op poten te zetten over een van de belangrijkste projecten in Antwerpen en omstreken, over mobiliteit en economie. U zegt dat het bestuur van de BAM dat moet oplossen. Het amateurisme inzake communicatie dat de laatste jaren door een aantal specialisten is aangeklaagd in de commissie, is zo tekenend dat ik me afvraag waarom u die mensen aan boord houdt. Te meer omdat het Vlaamse Gewest Groep C had opgedragen om de werken te begeleiden tot 2012. Daar zou ik graag wat meer duidelijkheid over krijgen.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister-president, ook ik wil u danken voor uw antwoord.

Het mag toch ook wel eens gezegd worden dat het niet de eerste keer is dat de alternatieven worden onderzocht. Dat is in 2000 al eens gebeurd, dat is al gebeurd in het kader van het plan-MER. In het kader van het project-MER is dat nog eens gebeurd. De TV SAM, de MER-cel, die toch onafhankelijk opereert binnen de Vlaamse administratie, het Rekenhof zeggen allemaal dat alles volgens het boekje is verlopen, dat het onderzoek op een onafhankelijke manier is gebeurd.

Misschien is het zo dat de Vlaamse Regering daarvan overtuigd werd, maar niet de publieke opinie. Dat lezen we ook in de Humo-enquête, die enkele weken geleden is verschenen. De Vlaamse Regering kon er wel van overtuigd worden dat die alternatieven op een onafhankelijke manier werden onderzocht, en dat, wat uit het project-MER blijkt, de fijnstofuitstoot in 2015 zelfs in de meest preciaire wijken van Merksem en Deurne met 70 percent zal afnemen.

Het is echter duidelijk dat de publieke opinie daar een heel ander beeld van heeft overgehouden. Ik denk dan ook dat de Vlaamse Regering niet anders kon dan de beslissing nemen die ze vorige vrijdag heeft genomen om opnieuw een onafhankelijk bureau met onafhankelijke

experts de alternatieven te laten onderzoeken. Justice must not only be done, but also seen to be done. In die zin denk ik dat de beslissing van vorige vrijdag alle steun verdient.

Ik hoop alleen, mijnheer de minister-president, dat het onderzoek van de alternatieven zal gebeuren zonder een voorafname. De Vlaamse Regering moet met open vizier de resultaten tegemoet zien. Het bestek mag niet op die manier worden geschreven dat men op een bepaald alternatief of traject uitkomt, waar dan 'quod erat demonstrandum' achter staat. Destijds stond dat ook achter onze oefening van wiskunde. Ik hoop echt dat het onderzoek op een onafhankelijke manier kan gebeuren. In die zin verheugt het me dat de stRaten-generaal er zijn commentaar op kan leveren.

Ik hoop ook dat wij, als verkozenen des volks, dat mogen doen. Uiteindelijk zijn wij het die gekozen zijn door het volk om het te vertegenwoordigen, en niet de mensen van stRaten-generaal, die wel heel wat verdiensten hebben. Een aantal van die mensen hebben ooit geprobeerd om verkozen te worden en zijn daar niet in geslaagd. (*Rumoer*)

Het zijn wij die gelegitimeerd zijn door het volk om het volk te vertegenwoordigen. Het is dan ook het parlement, de leden van de commissie voor Openbare Werken die advies moeten kunnen verlenen over dat ontwerp.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Patrick Janssens: Ik werd tot drie keer toe rechtstreeks of onrechtstreeks vernoemd in dit dossier. Ik veronderstel dat ik dan toch wel iets mag zeggen.

Als lid van dit parlement en als burgemeester van Antwerpen steun ik ten volle de beslissing van de Vlaamse Regering. Minister-president Peeters heeft die beslissing hier trouwens voortreffelijk verdedigd. Voor de mensen die er misschien niet van op de hoogte zijn, wil ik toch even zeggen dat die volledig in overeenstemming is met de motie van de meerderheid in de Antwerpse gemeenteraad. Daar is gesteld dat het er niet alleen om gaat vast te stellen dat de studies in het verleden ernstig zijn gebeurd, maar dat ze ook op een geloofwaardige manier moeten worden overgebracht aan de publieke opinie, en dat in al zijn vormen en betekenissen. De afgelopen weken is inderdaad gebleken dat het daaraan mangelt. Het is nodig dat deze studies effectief duidelijkheid creëren over wat in het verleden is bestudeerd, op welke manier dat is gebeurd en wat dan de beste optie is.

Enkele weken geleden heb ik gereageerd op uitspraken van een ander lid van het Antwerpse college. Het gaat om een van die uitspraken die nadien continu uit de

context worden gehaald. Ik maak daar verder geen woorden aan vuil.

Ik wil de Vlaamse Regering in ieder geval bedanken voor deze beslissing. Ze is zeer verstandig. Er is al verwezen naar de in het verleden onduidelijke positie van het Antwerpse college.

Ik wil even in herinnering brengen dat het Antwerps college van burgemeester en schepenen zich drie jaar geleden in een gelijkaardige situatie bevond. Dit was toen enkel Antwerps en geen nationaal nieuws. We hebben toen een bijkomende studie naar de tunnelvariant laten uitvoeren. Eenmaal die studie was opgeleverd en over de resultaten eenduidig was gecommuniceerd, is de discussie stilgevallen.

Ondertussen zijn we drie jaar verder en is veel veranderd. Ik denk hierbij onder meer aan de bouwpreizen. We zullen zien wat een geactualiseerde studie oplevert. We hebben toen aangetoond dat een dergelijke beslissing de rangen weer kan sluiten. Dat lijkt me nu ook nodig.

Tot slot wil ik erop wijzen dat ik het niet aangenaam vind fout te worden geciteerd. Er is hier verwezen naar wat ik in Humo over de communicatie van de BAM heb verklaard. Ik heb gezegd dat die communicatie onhandig en niet steeds juist is verlopen. Daarnet is het woord 'verkramp't gebruikt. Dat lijkt me een goede omschrijving. Ik heb me er wel van onthouden de verantwoordelijkheid hiervoor bij de ene of de andere partij te leggen. Het gaat hier om de BAM en om het communicatiebureau. Ik weet persoonlijk niet welke adviezen zijn uitgebracht en hoe daarop is gereageerd. Ik zou het dan ook fout vinden te verklaren wie precies een fout heeft gemaakt. Ik zou het jammer vinden indien ik op dat vlak fout zou worden geciteerd.

Minister-president Kris Peeters: Ik wil, aansluitend bij de laatste opmerkingen van de heer Janssens, opmerken dat de stRaten-generaal en heel wat mensen positief op de twee beslissingen van de Vlaamse Regering hebben gereageerd. Dat lijkt me zeer belangrijk. Dat is het bewijs dat we op het juiste ogenblik de juiste stappen hebben gezet. Nu moeten we, zeker met betrekking tot de studie, aantonen dat de omkadering niet inhoudt dat het resultaat reeds vaststaat. Ik wil daar, samen met de overige leden van de Vlaamse Regering, over waken. De offerte en de studieopdracht moeten voldoende ruim worden opgesteld. We mogen niet van bij de aanvang het verwijt krijgen dat het om een doorgestoken kaart gaat. In dat geval zouden we het beter niet doen. Dat is in elk geval niet de bedoeling.

Mijnheer Martens, we zullen zeker overleg met de stRaten-generaal plegen. Ik ga ervan uit dat u, als verkozen des volks, dit van nabij zult opvolgen. U hebt dit in de commissie voor Openbare Werken altijd al gedaan.

Indien we de offerte op 10 juli 2008 willen finaliseren, mogen we hier echter niet te veel tijd aan besteden. We mogen nu nog geen discussie over de offerte voeren. Ik wil enkel zekerheid dat de stRaten-generaal is gehoord en dat we de juiste accenten leggen. De bekendmaking van de studie mag niet met een valse start gepaard gaan.

De heer Penris en andere sprekers hebben naar de kostprijs verwezen. Het ging om 1,850 miljard euro. De staalpreizen zijn gestegen. Minister Van Mechelen heeft uitgerekend dat de toepassing van de bouwindex een bedrag van 2,540 miljard euro oplevert. Het uiteindelijke bedrag is nog niet volledig bekend. Ik ga ervan uit dat iedereen beseft dat de staalpreizen niet meer dezelfde als enkele jaren of zelfs maanden geleden zijn.

Een belangrijke vraag luidt hoeveel de kostprijs nog mag stijgen. Het financieel model moet overeind blijven. Indien het om meer dan de indexering van 1,850 miljard euro gaat, moeten de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement dit vanzelfsprekend opnieuw bespreken.

Ik heb daarnet al een en ander over de communicatie gezegd. Ik ken de gevoeligheden van bepaalde Vlaamse volksvertegenwoordigers, zeker wat de prijzen betreft. Zoals tijdens de discussie over de voortgangsrapportage is gebleken, heeft het Rekenhof dit onderzocht. Ik ben geen communicatiedeskundige. Ik zeg evenwel in alle duidelijkheid dat er goed en beter dan in het verleden moet worden gecommuniceerd.

Ik zal even aantonen hoe moeilijk dat is. De heer Daems heeft daarnet gesteld dat we eigenlijk niets meer mogen doen. Tot de studie is afgerond, moet er een standstill komen. Tegelijkertijd vindt hij dat er goed moet worden gecommuniceerd. In het verleden zijn verschillende procedures gevolgd en zijn verschillende elementen aan bod gekomen. Ik beperk me tot de vaststelling dat er fouten zijn gemaakt. Het is niet eenvoudig voluit over een dergelijk dossier te communiceren.

Dit betekent niet dat er niet goed moet worden gecommuniceerd. De nieuwe raad van bestuur en de nieuwe voorzitter weten heel goed dat communicatie een belangrijke succesfactor in dit dossier is. De voorzitter zal, samen met de overige leden van de raad van bestuur en met het management, moeten nagaan hoe dit verder moet worden aangepakt.

Ik heb gezegd wat nu al op stapel staat: de tentoonstelling, het congres enzovoort. Het debat over de communicatie is in de commissie gevoerd. Het Rekenhof heeft naar de facturen gekeken. In eerste instantie moet de raad van bestuur kijken welke bijstellingen er moeten of kunnen gebeuren.

Er is een vraag gesteld over de taskforce in de administratie. Het is de bedoeling dat er een accountmanager

of taskforce komt binnen de administratie. Dat is in alle grote dossiers het geval. Mijnheer Decaluwe, er moet heel wat gebeuren vanuit die administratie, bijvoorbeeld inzake vergunningen. We moeten ervoor zorgen dat de administraties zeer gecoördineerd samenwerken. Het is vanuit die optiek dat we een werkgroep hebben opgericht bestaande uit de top van de betrokken administraties. Die top zal het aanspreekpunt zijn voor de raad van bestuur van de BAM. Dat is een goede manier van werken. De BAM is vennootschaprechtelijk een nv. De raad van bestuur heeft verantwoordelijkheden op basis van de vennootschapswetgeving. Daar wordt niets aan gewijzigd. We willen er alleen maar voor zorgen dat er geen vertraging komt door slechte communicatie binnen de verschillende administraties in Vlaanderen.

Mijnheer de Kort, dergelijke projecten hebben een tijdsplan. De beslissing is genomen in 2000. We zijn nu 2008. Dat is een tijdsplan om u tegen te zeggen. Daar gaat een bepaalde periode over. In Nederland is men terecht met de vraag bezig hoe procedures kunnen worden verkort. De voorzitter van de commissie voor Openbare Werken heeft daar in het verleden ook een decreet over gemaakt. In dit parlement moeten we daarover verder rustig het debat voeren, los van dit concrete dossier.

Mijnheer Callens, dit project wordt gedragen door de tol die u mag betalen. Minister Crevits zat al glunderend te kijken wat ze met die extra middelen zou kunnen doen. Het viaduct of een andere variant is de melkkoe van het hele masterplan. Het wordt daarmee gefinancierd. We hebben op dit moment 800 miljoen euro kapitaal in de nv gestopt. Al de rest zal gefinancierd worden door de toelinkkomsten. Dit toont nogmaals aan hoe belangrijk dit is.

Ik ben ervan overtuigd dat we op het juiste moment de juiste beslissingen hebben genomen. We willen in dit heel belangrijke project absolute zekerheid dat we de juiste keuzes hebben gemaakt of nog zullen maken, vandaar het bijkomend onderzoek en de wijziging van de raad van bestuur.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik citeer uit het Humo-interview met de burgemeester van Antwerpen op pagina 24: "Men is al ruim tien jaar bezig met dit project, maar men is zeker geen tien jaar bezig geweest met duidelijk communiceren, met name over de concrete bekommernissen die nu leven zoals fijn stof, geluids-overlast en mobiliteit." Dat hebt u gezegd.

Ik stel me de vraag waarover wel is gecommuniceerd. Dat zou ik nu eens graag willen weten. Ik heb heel uitgebreide tabellen gekregen waarbij het bureau telt hoeveel hits er zijn op de website. Er wordt een teneurbarometer uitgegeven waaruit blijkt dat er een groot maatschappelijk draagvlak is. Van die flauwekul allemaal! Moet de overheid daar elk jaar 900.000 euro belastinggeld

voor betalen? Dat is nu gelukkig teruggebracht naar 600.000 euro. Mijnheer de minister-president, wanneer zal de Vlaamse Regering het standpunt innemen om een einde te maken aan het contract van prestaties die puur bestaan uit het leveren van wind? Dat is een heel duidelijke vraag. Ik sluit me aan bij de heer Verstrepen. U moet daar vandaag niet op antwoorden want we komen er toch op terug.

Ten tweede. In de commissie is herhaaldelijk gezegd dat tot vandaag 100 miljoen euro is besteed aan erelonen voor de realisatie van een project dat in feite nog nergens staat.

De heer Jan Penris: Ik heb twee opmerkingen. Ik blijf bij mijn standpunt: ik denk dat de Lange Wapper er niet zal komen. In het begin zijn we ervan uitgegaan dat, op basis van de toen gekende prijzen, de autogebruikers van de Lange Wapper 5 euro zouden betalen en de vrachtwagengebruikers 15 euro zouden betalen. Als de prijzen verdubbelen – en zo ziet het er naar uit – dan moeten we, om alles betaalbaar te houden, de tol zo hoog zetten dat niemand de brug nog zal gebruiken. Dat is de reden waarom dit project, alleen al wegens transporteconomische redenen, niet zal worden gerealiseerd. Read my lips!

De afgelopen weken en ook vandaag is er veel te doen geweest over de communicatie. Het Rekenhof heeft het dossier onderzocht. Het enige wat het hof heeft gedaan, is de wettigheid ervan onderzoeken. Het Rekenhof heeft nooit de opportuniteitsvraag gesteld. Wij, als politici, moeten dat doen. Ik hoop dat de heer Vinck en de nieuwe bestuurders goed luisteren, want hier worden kamerbreed veel vragen gesteld over de opportuniteit om Groep C & Slangen nog in dienst te houden.

De heer Carl Decaluwe: Ik dank de minister-president voor het antwoord. Mijnheer Daems, de optie om de bouwaanvraag zijn weg te laten gaan, is de goede weg. Als op een bepaald ogenblik iets anders uit de bus komt, dan moeten we daar de nodige conclusies uit trekken. Als het huidige tracé toch wordt bevestigd, dan kunnen de werken snel starten.

Wat de communicatie betreft, heeft de minister-president terecht verwezen naar het Rekenhof. Wij hebben ook de facturen gezien, maar waar ze voor staan, weten we nog niet. Het enige wat we weten, zijn de cijfers over de bezoekers aan de website en dergelijke. Het lijkt me daarom belangrijk dat de nieuwe voorzitter van BAM van het parlement het signaal krijgt dat er vooral op dat vlak een en ander is misgelopen en dat daaraan conclusies moeten worden verbonden. Het gaat uiteindelijk over veel geld. De communicatie over dit voor Antwerpen en Vlaanderen zo belangrijke project moet goed zijn. Er moeten op een goede manier de nodige beslissingen worden genomen.

De heer Rudi Daems: Zoals ik in het begin van mijn uiteenzetting al heb gezegd: inzake het alternatievenonderzoek hebt u de juist beslissing genomen, maar dat is veel te laat gebeurd. Dat onderzoek is destijds niet grondig gebeurd, en er wordt al twee jaar een goed alternatievenonderzoek gevraagd. Ik laat nu even in het midden of het onderzoek destijds op een onafhankelijke manier is gebeurd, want daarover wordt minister Crevits volgende week geïnterpelleerd. Dan wordt de rol van TV SAM en de MER-coördinatie tegen het licht gehouden. Ik nodig de heer Martens uit om dan aanwezig te zijn om daarover het debat te voeren.

Wat het bouw dossier betreft, blijf ik ervan overtuigd dat u niet de juiste beslissing neemt. U zou het bouw dossier minstens enkele maanden moeten stilleggen, om zo alle kansen en geloofwaardigheid aan het alternatievenonderzoek te geven.

Mijn derde punt gaat over de tunnel. De heer Janssens heeft terecht melding gemaakt van de collegebeslissing van een drietal jaar geleden om die piste te onderzoeken. Die vraag is wat weggedeemsterd, hoewel ze naar aanleiding van de schrapping van Bouygues uit de offerte-procedure herhaaldelijk in de commissie is gesteld. Waarom is die mogelijkheid weggedeemsterd? Omdat sommigen en brug wilden, zo eenvoudig is dat. Men heeft het zo aangepakt dat alle voorwaarden ertoe zouden leiden dat het een brug en geen tunnel zou worden.

Tot slot wil ik nog iets zeggen over een debat dat al lang bezig is: de financiering. De Oosterweelverbinding is de melkkoe van de rest van het masterplan. Dat was initieel de bedoeling, maar dat is vandaag slechts gedeeltelijk nog zo. Ik denk dat zowel BAM als de Vlaamse Regering ervoor hebben gezorgd dat de constructie over de ondeelbaarheid van het masterplan – openbaar vervoer, waterwegen, fietspaden, Groene Singel, de leien, enzovoort – er niet meer is wegens het grote financiële risico dat de Oosterweelverbinding is geworden. Dat verklaart waarom een aantal projecten zijn uitgesteld omdat zelfs het gevaar bestaat dat ze niet zullen worden uitgevoerd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de mogelijkheid tot het aanvragen van eigen domeinextensies voor internetadressen door de Vlaamse overheid na de recente ICANN-conferentie

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, enkele dagen geleden had in Parijs de conferentie plaats van de Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN). Veruit de belangrijkste beslissing die daar werd genomen, is het volledig open verklaren van de domeinextensies voor internetadressen. Dit opent voor de Vlaamse overheid de mogelijkheid om extensies zoals .vla en .vlaanderen aan te vragen, wanneer later op het jaar de grote bevragsingsronde van ICANN wordt georganiseerd.

Het gaat om de zogenaamde generic top-level domains (gTLD) die zich onderscheiden van de country code top-level domains (ccTLD) die uit twee letters bestaan en letterlijk worden overgenomen uit de internationale lijst met landencodes. Daar kom je alleen op, als je door de VN wordt opgenomen als aparte entiteit voor hun statistieken. De VN doen dat enkel met onafhankelijke staten of fysieke entiteiten zoals eilanden of eilandengroepen. Vlaanderen zal .vl krijgen als het onafhankelijk wordt en niet eerder.

Wat zijn de mogelijkheden na de beslissing van ICANN? De Vlaamse overheid zou een dossier kunnen voorbereiden om alvast een aantal extensies zoals .vla en .vlaanderen aan te vragen. Concreet betekent dat dat de Vlaamse overheid een contract sluit met ICANN om de registry voor die domeinnamen te beheren en ze dan te ontsluiten voor het brede publiek onder de voorwaarden die in het contract staan. Het moet in ieder geval worden voorbereid en opgevolgd. Het moet snel gebeuren omdat je moet voorkomen dat anderen met die naam zouden gaan lopen.

Hoe staat de Vlaamse Regering tegenover die beslissing van ICANN? Is het volgens u aangewezen dat de Vlaamse overheid een of meerdere extensies aanvraagt, al naargelang de prijs? Zo ja, welke voorbereiding zal de Vlaamse Regering daarvoor treffen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, ik ben blij dat de heer Demesmaeker die vraag stelt.

De Vlaamse Regering staat positief tegenover de beslissing van de ICANN om de domeinextensies open te verklaren. Deze beslissing schept de mogelijkheid voor regio's, provincies, steden en gemeenten, organisaties en bedrijven, om een herkenbare plek op het internet te verwerven.

Het is ook zo dat wij niet a priori negatief – dus eigenlijk ook positief – staan tegenover het reserveren van domeinextensies voor Vlaanderen of de Vlaamse overheid.

Wij willen wel nagaan wat de impact daarvan kan zijn op technisch, financieel en communicatief vlak zodat we een onderbouwde beslissing kunnen nemen.

Onze diensten hebben de opdracht gekregen om die impactanalyse tijdig uit te voeren en te maken zodat we met kennis een beslissing kunnen nemen. Dit geeft een nieuwe mogelijkheid om ons te positioneren.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik hoop dat het onderzoek naar de impact uiteindelijk ook zal leiden tot concrete stappen om een aantal domeinextensies aan te vragen en te ontsluiten voor het grote publiek. Dat is natuurlijk, zoals u al hebt gezegd, zeer belangrijk voor de zichtbaarheid van Vlaanderen op het wereldwijde forum. Ik kijk ernaar uit.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mijnheer Demesmaeker, ik heb eerbied voor uw groene vingers, maar ik vind u als politicus niet geloofwaardig. Vandaag zeker niet. Anderhalf jaar geleden hebben de heer Marginet en ikzelf een voorstel van resolutie ingediend, dat ertoe strekte om de domeinextensie .vla te verwerven en de regering ertoe aan te sporen om de nodige inspanningen te doen om die domeinextensie te verwerven. Toen, mijnheer Demesmaeker, heeft uw meerderheid ons voorstel unaniem weggestemd. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik heb met zeer veel aandacht geluisterd naar dit voor de minister-president misschien minder belangrijke onderwerp, maar die indruk is in de internetwereld al langer aan de gang.

Mijnheer Demesmaeker, ik ben blij met uw tussenkomst, want als men ziet welke domeinextensies er op dit ogenblik zijn, blijkt dat dat niet de landen op zich zijn. Het gaat niet alleen maar over .vla. Men kan met .vla beginnen werken, maar hoe zit het dan met de internationale uitstraling van flanders? Dat is een domeinnaam die ook geregistreerd is door de Vlaamse overheid, heb ik gemerkt. Ik heb geprobeerd om die te pakken te krijgen, maar die was overal geblokkeerd.

Als die studie meer resultaten geeft, gaat u dan alleen in de richting van het Nederlandstalige vlaanderen, of overweegt u ook het Engelstalige flanders?

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, ik denk dat het juist is dat de impactanalyse niet te lang mag duren, want anders is er misschien niets meer om nog naar ons toe te trekken. Wat de kostprijs betreft, is er wat onduidelijkheid. Sommige bronnen spreken van 65.000 euro en andere van 250.000 euro.

Als de impactanalyse positief is, gaan we, wat mij betreft, maximaal ingaan op alle talen die een toegevoegde waarde blijken te hebben, maar ik wil daar nu niet op vooruitlopen. Als we het doen, denk ik dat we het goed moeten doen en zo breed mogelijk, want dat biedt ons de mogelijkheid om in het buitenland via de nieuwste communicatiewegen Vlaanderen op een juiste manier te positioneren.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer Penris, ik heb qua geloofwaardigheid geen lessen te krijgen van uw partij. We zitten nu in een totaal nieuwe situatie door de beslissing van ICANN, die op dit moment meer uitgebreide mogelijkheden biedt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Dirk de Kort tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de definitieve overeenkomst tussen Telenet en Interkabel

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, begin dit jaar was er ook sprake van een principeakkoord tussen Telenet en Interkabel, de vier zuivere intercommunales. Dat werd toen gevolgd door tegenacties van Belgacom, met juridische procedures, die zijn uitgemond in een uitspraak op 5 juni van de Raad van State die Belgacom gelijk geeft. Er is dan nog een tegenaanbod geweest van Belgacom.

Dat is nu afgerond, waardoor de zaak effectief verder werd besproken bij de vier zuivere intercommunales vorige week vrijdag. We hebben ook het bericht in de kranten gelezen dat er zaterdagmorgen een akkoord was tussen Telenet en Interkabel over een bedrag van 427 miljoen euro. Dat wordt opgesplitst tussen 230 miljoen euro die men onmiddellijk gaat uitbetalen en 180 miljoen euro die gespreid wordt over 38 jaar.

Mijnheer de minister, er is heel wat evolutie bij telecombedrijven. Waar is de tijd dat belbedrijven enkel met die activiteit bezig waren? Ze zijn nu bezig met breedband en hebben de stap gezet naar televisie. Ook de kabelmaatschappijen, die enkel met televisie bezig waren, hebben de stap gezet om ook internet aan te bieden.

Ik denk dat deze overeenkomst belangrijk is en heel wat gevolgen zal hebben voor Vlaanderen. Mijnheer de minister-president, wat betekent deze overeenkomst effectief ten aanzien van Vlaanderen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de Kort, ik heb net zoals u kunnen vaststellen dat er in het verleden een hele discussie was tussen enerzijds Telenet en anderzijds Interkabel en een aantal andere intercommunales. Op een bepaald moment is Belgacom daarin tussengekomen. Er zijn rechtsgedingen gevoerd. Ik ben net zoals u zeer verheugd dat men tussen Telenet enerzijds en Interkabel en de ander intercommunales anderzijds een akkoord heeft bereikt. Dat is een positieve evolutie, waarbij, voor alle duidelijkheid, de Vlaamse Regering in de onderhandelingen geen partij was. De beide partijen zijn er op een positieve manier uitgeraakt, met de bedragen die u hebt genoemd.

Ik vind dat positief omdat we nu zeer toekomstgericht kunnen werken. Er kan nu een gezonde concurrentie worden ontwikkeld tussen Belgacom enerzijds en Telenet anderzijds. Het is altijd gezond om twee actoren te hebben. Ik vind het ook positief omdat verschillende diensten kunnen worden aangeboden. Vlaanderen staat vooraan in deze technologie. Ik hoop dat we die toeposities verder kunnen behouden, in het belang van de consument, want daar gaat het over. Wanneer er akkoorden gevonden worden en men elkaar kan vinden, in dit geval Telenet en de intercommunales, doen de gemeenten dat zeker in het belang van hun inwoners, de consument. Zo kunnen we er in Vlaanderen voor zorgen dat dit op een goede manier, in het belang van de consument, met een concurrentiële situatie, verder kan worden uitgebouwd. Door het feit dat Telenet dat akkoord heeft bereikt, kan men ook bijkomende diensten aanbieden. Ik ga ervan uit dat deze overeenkomst verder tot een goed einde wordt gebracht. Ik kan daar alleen maar positief op reageren.

De heer Dirk de Kort: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor het uitvoerige antwoord. Het is in het belang van de klanten dat er een goede concurrentie zal zijn. Ik verwacht dat de gemeenten daaraan in september een definitief akkoord zullen geven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Johan Sauwens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de uitvoering van het decreet op de sportfederaties

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Mijnheer de minister, ik wil alleen vragen hoe het zit met de uitvoeringsbesluiten. U kent de situatie. Het decreet op de sportfederaties dateert van 2001. Het is geëvalueerd. Er is een grondige audit

gebeurd, die ook heel wat geld heeft gekost. U hebt beslist, in overleg met heel velen, om het decreet zelf niet aan te passen maar wel de uitvoeringsbesluiten. Dat is in december meegedeeld op een grote samenkomst.

Wij krijgen vandaag heel veel signalen van de sportfederaties. Voor de collega's die de sector niet volgen: het gaat over zeer veel geld en zeer veel mensen. Het gaat over 16 miljoen euro, voor 83 erkende sportfederaties. Het gaat ook over heel veel subsidies voor personeelsleden. In die federaties zijn meer dan 300 voltijdsequivalenten en meer dan 400 personeelsleden betrokken. De federaties zitten op dit ogenblik met heel veel vragen over hoe het nu zit. Naar wij weten, zijn er vandaag nog geen nieuwe uitvoeringsbesluiten, noch wat het basisbesluit betreft, noch wat de jeugdsport, de sportkampen, de topsport enzovoort betreft.

Bloso heeft intussen een brief aan de sportfederaties geschreven, zeggende dat de minister dat en dat van plan is en in de nieuwe uitvoeringsbesluiten dat en dat zal opnemen. U moet weten dat men, zoals in andere sectoren, naar een soort meerjarenplan moet gaan. De subsidie wordt toegewezen op basis van onder meer dat meerjarenplan, dat sterk onderbouwd moet zijn.

Een van de sterke vragen van de federaties, van de mensen van de sector, is of we het decreet zelf of de uitvoeringsbesluiten niet kunnen vereenvoudigen. Het betekent immers een heel grote planlast. Vandaag is het 2 juli. Voor 1 september moeten die aanvragen en meerjarenplannen zijn ingediend, en er zijn nog geen uitvoeringsbesluiten. Waarop moeten die federaties zich richten? Moeten ze zich richten op de huidige, bestaande besluiten, waar vrij veel kritiek en commentaar op is? Of moeten ze zich richten op de brief van het Bloso, waarin wordt gesteld dat u dit en dat nog zal beslissen? Wanneer zullen die uitvoeringsbesluiten er komen?

Dit is bijzonder ongelukkig. De Vlaamse onderwijsdecreten en -richtlijnen komen heel laat, zodat directies in extremis nog dingen moeten regelen voor 1 september. Wat de sportsector betreft, gaat het over meer dan 1 miljoen leden die hierbij betrokken zijn, en meer dan 400 personeelsleden. Terwijl de sportkampen bezig zijn en de vakantieperiode volop loopt, terwijl heel het volgende seizoen wordt voorbereid, moeten die meerjarenplannen nog worden ingediend. Dat is niet het werk van één ambtenaar: het moet worden voorgelegd aan directeurcomités, raden van bestuur enzovoort, ook om juridisch geldig te kunnen zijn.

Mijn vraag is dus heel duidelijk. Hoe zit het? Van welke uitvoeringsbesluiten is er sprake? Wanneer zullen die er komen? Op basis waarvan kunnen vandaag de aanvragen worden ingediend?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mevrouw de voorzitter, ik moet met spijt zeggen dat de vragen van de heer Sauwens terecht zijn. We hebben unaniem, samen met de hele sportsector, beslist nu niet te zullen raken aan het decreet, omdat dat een grote rechtszekerheid geeft aan de sportsector en de sportfederaties. We willen die zekerheid behouden.

Ondertussen is echt wel gevraagd, door de audit maar ook door de sportfederaties, dat een aantal zaken zouden worden vereenvoudigd. Bij de algemene uitvoeringsbesluiten is er vandaag sprake van een stevige planlast, die we fors willen verlagen. Met betrekking tot het uitvoeringsbesluit betreffende de jeugdsport is slechts een bedrag van 300.000 euro aangevraagd. In grote mate ligt dat aan het ingewikkelde karakter van het uitvoeringsbesluit. Hetzelfde geldt voor de sportkampen en de prioriteiten. Het was inderdaad mijn bedoeling om die uitvoeringsbesluiten zo snel mogelijk klaar te hebben, zodat voor 1 september op basis van die nieuwe besluiten het nodige kon worden gedaan.

Ik wil me niet verschuilen: omwille van allerlei omstandigheden, gebeurt dit later dan ik zelf had gehoopt en gepland. Ik stel dat gewoon vast. Ik ga ter zake niemand met de vinger wijzen. Ik wil echter ook binnen de legaliteit blijven. Zelfs als ik een brief naar de federaties zend waarin ik stel te overwegen de uitvoeringsbesluiten te veranderen, ook al gebeurt dat op vraag van de federaties en zijn alle wijzigingen die we willen doorvoeren in het voordeel van die federaties, dan nog bevind ik me in een onwettige situatie. Mijn woord is niet voldoende. Het volstaat dat de regering dan oordeelt dat dit allemaal goed en wel is, maar dat ze het er niet mee eens is en dat die uitvoeringsbesluiten er niet zijn. Dan zijn we onwettig bezig, want er werd niet gehandeld op basis van een uitvoeringsbesluit.

Ik ga daar heel snel mee door. Ik verwacht dat een aantal van die uitvoeringsbesluiten nog voor de zomer principieel kunnen worden goedgekeurd door de regering. Na die principiële goedkeuring moet ik dan nog naar de Raad van State stappen, zodat in het beste geval begin september een deel van die uitvoeringsbesluiten definitief goedgekeurd zijn. Jammer genoeg is dat dan allemaal na 1 september. Ik ga ervan uit dat we op 5 september daadwerkelijk een aantal van die besluiten kunnen goedkeuren.

Dat is dus het probleem: ofwel is er sprake van slecht bestuur, ofwel is dit in het nadeel van de federaties. Ik denk dat ik daar maar één oplossing voor heb: ik moet een wettelijke basis hebben, ik moet een uitvoeringsbesluit hebben. Ik zal via een spoedprocedure aan de regering vragen dat de huidige uitvoeringsbesluiten zouden worden aangepast wat de indiendatum betreft. Ik zal de indiendatum van de huidige dossiers later maken en verschuiven naar 1 december 2008. In die periode

moeten alle uitvoeringsbesluiten in orde zijn, zullen we goed hebben gecommuniceerd en zal men de tijd hebben om ook na de vakantie rustig die meerjarenkeuzes te maken. Daardoor kan bijvoorbeeld bij het uitvoeringsbesluit met betrekking tot de jeugdsport, waarbij 300.000 euro kan worden verdeeld, die som gemakkelijk worden verzesvoudigd, zodat we een forse bijdrage kunnen geven. We kunnen dan 1,8 miljoen euro investeren in jeugdsport. Ik geef maar een voorbeeld. Hetzelfde geldt voor de sportkampen en dergelijke meer.

Dat is de oplossing. Het is juridisch in orde. Intussen doen we een heel open informatieronde naar de sector, en gaan we versneld door met de uitvoeringsbesluiten, waarvan een deel door de adviesprocedure gegaan is en een deel nog in de molen van de Inspectie van Financiën en Begroting zit. Hiermee zijn ook de federaties gediend. Het is onzinnig hen nu heel ingewikkelde plannen te laten indienen en hen dan binnenkort te vragen om eenvoudige plannen te maken. Ze krijgen uitstel van indiening tot 1 december. Dat moet ons voldoende tijd bieden om hen op een gedegen manier aan te sporen om degelijke meerjarenplannen in te dienen.

De heer Johan Sauwens: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Dit is voorlopig de beste oplossing. Ik had gehoopt dat er nog voor het reces uitvoeringsbesluiten zouden komen. U moet het ons niet kwalijk nemen, ik zeg dit zonder stemverheffing. U hebt regelmatig via alle mogelijke kanalen uw mening gezegd over het gemodder op federaal niveau. U zult binnenkort naar Peking gaan om onze atleten een hart onder de riem te steken. Dat zal zeker nodig zijn. Buiten de grote uitspraken en stappen vragen wij dat de logische stappen in goed bestuur in Vlaanderen tijdig kunnen worden gezet. Zowel de aanvragen voor de infrastructuurprojecten als deze uitvoeringsbesluiten komen gewoon te laat. Het is jammer dat u dat hier moet bekennen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid

– 1578 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking

De voorzitter: De heer Van Dijck, verslaggever, heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Ik laat de eer aan mijn medeverslaggever, mevrouw De Wachter.

Mevrouw Else De Wachter: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, de Commissie voor Wonen, Stedelijk

Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen behandelde op 24 april, 15, 22, 29 mei en 10 juni 2008 het ontwerp van decreet houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid. Op 24 april werd het ontwerp toegelicht. Op 15 mei werden drie deskundigen gehoord. Op 22 mei werd de algemene bespreking voortgezet en op 29 mei volgde de artikelsgewijze bespreking en de artikelsgewijze stemming. Nadat door de commissie amendementen waren goedgekeurd, verzocht de heer Wim Van Dijck om een tweede lezing. Die tweede lezing over de aangenomen amendementen alsmede de eindstemming werden gehouden op 10 juni 2008. De Vlaams Belangfractie kondigde op 29 mei 2008 schriftelijk de indiening van een reflectienota aan.

Eerst werd een toelichting van het ontwerp van decreet gegeven door mevrouw Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen. Minister Van Brempt acht het belangrijk het ontwerp van decreet te situeren in het algemene beleid. Het uitgangspunt is dat in een moderne samenleving, zoals de Vlaamse, niemand het slachtoffer mag zijn van willekeurige achterstelling of uitsluiting. Dat is voor de Vlaamse Regering een kwestie van sociale rechtvaardigheid. Maar de minister voegt eraan toe dat het ook een kwestie is van sociale efficiëntie: door ongelijke kansen en uitsluiting blijven heel wat talent en mogelijkheden onderbenut of zelfs onbenut in de samenleving. Op de actuele arbeidsmarkt vindt de minister daar heel wat treffende voorbeelden van.

Van in het begin bevatte het Vlaamse gelijkheidskansenbeleid een horizontale en een verticale component. In het verticale gelijkheidskansenbeleid wordt expertise ontwikkeld met betrekking tot doelgroepen van het gelijkheidskansenbeleid, hun problemen en de mogelijke oplossingen. De horizontale component van het gelijkheidskansenbeleid heeft te maken met de coördinerende rol die de minister van Gelijke Kansen speelt. Minister Van Brempt heeft daarvoor een methodiek uitgewerkt, met name de opencoördinatiemethode.

Het principe van de gelijke behandeling is een van de grondslagen van onze democratische samenleving, aldus de minister. De rol van Europa noemt de minister hierbij van ontzettend groot belang en dat geldt ook voor het voorliggende ontwerp van decreet. Zij verwijst in dit kader naar Europese richtlijnen.

Ze concludeert dat het ontwerp van decreet in essentie twee betrachtingen heeft. Vooreerst worden voormelde Europese richtlijnen omgezet in alle bevoegdheidsdomeinen van de Vlaamse overheid. Daarbij wordt een zeer ruime opvatting gehanteerd van de mogelijke discriminatiegronden. Ten tweede verankert dit ontwerp van decreet in ruime mate het gelijkheidskansenbeleid, inzonderheid de opencoördinatiemethode. Om bij de handhaving van het decreet ook preventief en bemiddelend te

kunnen optreden, komen er bijvoorbeeld ook meldpunten in de Vlaamse centrumsteden.

Vervolgens kwamen de verschillende partijen aan bod. De heer Van Dijck nam een standpunt in namens de Vlaams Belangfractie. Hij verklaart dat de Vlaamse Regering, in navolging van de federale Antidiscriminatiewet, op 28 februari 2008 een ontwerp van Antidiscriminatie-decreet indiende in het Vlaams Parlement. De federale overheid is luidens rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en de Raad van State immers enkel bevoegd een antidiscriminatiebeleid te voeren met betrekking tot de aangelegenheden die tot haar bevoegdheid behoren.

In 2007 werd een nieuwe wet goedgekeurd door het federale parlement, waartegen opnieuw een procedure loopt bij het Grondwettelijk Hof. De uitkomst daarvan is, volgens de heer Van Dijck, waarschijnlijk opnieuw de vernietiging van een aantal passages.

Naast het onderdeel ‘gelijke behandeling’ – het onderdeel antidiscriminatie – heeft het decreet ook nog een onderdeel ‘gelijke kansen’, waarin een aanzet wordt gegeven tot een verscherpt gelijkheidskansenbeleid, in het kader waarvan de spreker ook weer initiatieven verwacht die hij “zogenaamd positief discriminerend” noemt, met weinig echt concrete maatregelen.

Veel concreter acht de heer Van Dijck het onderdeel gelijke behandeling. Voor Vlaams Belang is vooral dat stuk van het ontwerp van decreet onaanvaardbaar. De spreker kondigt aan dat zijn fractie dit ontwerp met alle middelen die het parlement en de rechtsstaat ter beschikking stellen, zal aanvechten.

Volgens hem bestaat er eenvoudigweg geen maatschappelijke nood die dit ontwerp van decreet zou verantwoorden. De spreker ontwaart een overduidelijke bedoeling een om bepaalde moraal aan de samenleving op te leggen, waaraan de burgers zich willens nillens zullen moeten confirmeren. De heer Van Dijck is het niet eens met de verwijzingen naar internationale verdragen en vooral naar de EU-richtlijnen, die in nationaal recht dienen te worden omgezet. De regering heeft zich er bovendien niet eens toe beperkt om de richtlijnen gewoon om te zetten, meent de heer Van Dijck, de auteurs van het ontwerp hebben ervoor gekozen veel verder te gaan dan wat de EU-richtlijnen vragen, zowel wat de discriminatiegronden als wat het toepassingsgebied betreft.

Met dit decreet zullen degenen die pleiten voor het onderscheid op basis van nationaliteit, heel goed op hun tellen moeten passen. Voor ze het weten zullen hun uitspraken beoordeeld worden door een rechter. Dat zal een heel belangrijke overwinning betekenen voor die zijde van het politieke spectrum die het

staatsburgerschap, nog meer dan nu al het geval is, cadeau wil doen aan om het even wie hier zelfs maar even vertoeft, meent de heer Van Dijck.

Ook het criterium taal wordt vermeld als beschermd kenmerk. Onderscheid maken op basis van taal, acht de heer Van Dijck nochtans noodzakelijk voor de goede werking van onze instellingen en onze samenleving.

Dat de overheid zijn optreden redelijk moet kunnen verantwoorden, acht de heer Van Dijck vanzelfsprekend. Volgens het antidiscriminatie-decreet moet echter ook de burger voor elke daad die hij stelt, een objectieve en redelijke niet-discriminerende verantwoording kunnen afleggen.

Hij waarschuwt dat de totalitaire staat hier wel degelijk om de hoek komt kijken. De burger beschikt immers niet langer over de mogelijkheid de eigen keuzen en beslissingen te laten leiden door eigen inzichten, maar dient zich te conformeren aan de door de overheid opgelegde moraal. Volgens hem wordt de Europese wetgeving als alibi gebruikt om een allesomvattende maatschappijvisie op te dringen aan de Vlaamse bevolking. Het ontwerp van antidiscriminatie-decreet acht hij bijgevolg onverenigbaar met enkele fundamentele principes van het strafrecht, zoals het wettigheidsbeginsel, de duidelijkheid van de strafbepaling en de voorzienbaarheid van het misdrijf. De wazigheid en onduidelijkheid leiden er immers toe dat niemand bij het stellen van een handeling of bij het uiten van een mening kan weten of hij al dan niet onder het toepassingsgebied van het decreet valt, aldus spreker.

Het valt de heer Van Dijck op dat ‘aanzetten tot discriminatie’ strafbaar wordt, maar het loutere discrimineren zelf niet, mits enige uitzondering. Het aanzetten tot discriminatie zelf strafbaar stellen, noemt hij nog veel meer verregaand. Door dit ontwerp van decreet wordt een zware hypotheek gelegd op dat soort discussies, omdat de voorstanders van het maken van onderscheid voor de rechter kunnen worden gesleept op grond van artikel 30.

Het ontwerp van decreet lijkt volgens hem uitsluitend uit te gaan van het perspectief van het slachtoffer. De beschuldigde lijkt al op voorhand schuldig te zijn. Hij stelt de vraag of dit hele arsenaal wel in verhouding staat met de aard van de overtreding. Daar komt dan nog de al aangehaalde omkering van de bewijslast bij.

Bovendien kan het vermeende slachtoffer volgens hem rekenen op de steun van allerlei organen en belangenverenigingen die hem te hulp kunnen komen. Die organisaties en organen beschikken over een veelvoud van middelen, personeel en ervaring en een vlotte toegang tot de media. Daarnaast wordt de mogelijkheid geschapen om een reeks nieuwe organen in het leven te roepen die het vermeende slachtoffer van discriminatie zullen bijstaan.

De heer Van Dijck merkt op dat één soort discriminatie uitdrukkelijk buiten het repressieve veld valt dat met dit ontwerp van decreet wordt geschapen. Het gaat om de discriminatie die geacht wordt positief te zijn, nu omgedoopt tot positieve actie. Het gevolg van deze ogenschijnlijk neutrale bepaling is volgens hem wel dat er gediscrimineerd wordt ten voordele van de door de overheid aangewezen minderheidsgroepen, tegenwoordig ook kansengroepen genoemd.

Hij besluit met de stelling dat dit ontwerp van decreet afbreuk doet aan de grondwettelijk beschermde vrijheden. Het lijdt door zijn horizontale werking tot een onaanvaardbare en op termijn onleefbare juridisering van onze samenleving. Dat soort wetgeving hoort thuis in het arsenaal van totalitaire regimes, maar dient ver te worden gehouden van elke vrijheidslievende democratische rechtsstaat.

Het Vlaams Belang zal zich nu, zoals in het verleden en in de toekomst, blijven verzetten tegen wat de spreker “dit soort politiek-correcte oekazes” noemt. De politieke fractie doet dat uit principe, omdat zij democraten zijn, maar ook omdat reeds voldoende bewezen is dat de partij, haar mandatarissen en leden, en de meningen die de partij verkondigt, er het eerste slachtoffer van zullen zijn, tot zover de heer Van Dijck.

Mevrouw Franssen van de CD&V-fractie verklaart dat het ontwerp een algemeen kader wil creëren voor het Vlaamse gelijkheidskansenbeleid. Veel van de ontworpen bepalingen kunnen volgens haar worden bestempeld als ‘soft law’. De normatieve draagwijdte van die bepalingen is ofwel nihil ofwel beperkt. Toch staat CD&V achter het principe en de noodzaak om voor het beleidsdomein gelijke kansen een algemene decretale onderbouw uit te werken.

Mevrouw Franssen vindt het jammer dat het ontwerp van decreet een aantal kansen mist. Men had bijvoorbeeld een onderscheid kunnen maken tussen partnerorganisaties en organisaties met terreinwerking. Men had ook een onderscheid kunnen maken tussen structurele en projectsubsidieering. Men had evengoed kunnen kiezen voor de ontwikkeling en het gebruik van evidence based strategieën. En men had het steunpunt voor beleidsgericht onderzoek Gelijke Kansen op decretaal niveau kunnen plaatsen.

Wat het geïntegreerde actieplan betreft, wil het ontwerp van decreet de zogenaamde Pekingrapportage opheffen. Er worden wel actieplannen ontwikkeld in het kader van de opencoördinatiemethode, maar dat beantwoordt niet aan de decretaal opgelegde jaarlijkse Pekingrapportage. Artikel 8 stelt dat er per beleidsdomein minstens een strategische doelstelling inzake geslacht moet worden geformuleerd. Op zich vindt de spreker dat een belangrijke bepaling. Het moet evenwel duidelijk zijn dat

uit de samenlezing van de artikelen 7 en 8 volgt dat aan elke strategische doelstelling operationele doelstellingen moeten worden gekoppeld.

Het ontwerp van decreet creëert ook de instrumenten inzake gelijke behandeling. De spreekster vindt dat die antidiscriminatiebepalingen het recht op vrijheid van vereniging niet mogen uithollen. Het ontwerp voorziet in een limitatieve lijst van beschermde eigenschappen. Volgens mevrouw Franssen houdt dat risico's in, in die zin dat het gesloten karakter van deze lijst op zich als discriminerend zou kunnen worden beschouwd. Ze stelt vast dat het ontwerp van decreet geen definitie geeft van handicap hoewel volgens haar onduidelijkheid bestaat over dit begrip.

Verder wenst mevrouw Franssen dat de minister zou verduidelijken wat dit ontwerp nog toevoegt aan het GOK-decreet. Er wordt in het ontwerp van decreet gewag gemaakt van sociale voordelen. Tariefreducties voor het openbaar vervoer worden onder meer als voorbeeld gegeven. Tariefreducties kunnen dus discriminatoir zijn, besluit mevrouw Franssen. Ze herhaalt hier dat haar fractie het instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen in dit kader als interfederaal orgaan ziet fungeren.

Artikel 41 van het ontwerp van decreet scheidt de decreetale basis voor de erkenning en subsidiëring van gelijkebehandelingsbureaus. De meeste meldpunten leggen op papier niet goed uit welke procedures ze volgen als ze klachten behandelen. De spreekster denkt dat dit punt bij de uitvoering van het decreet de nodige aandacht verdient.

De heer Jan Roegiers van de sp.a + VlaamsProgressieven-fractie verklaart dat gelijke kansen en gelijke behandeling voor progressieve partijen en politici altijd bijzonder belangrijk zijn geweest. Voor hem behoren gelijke kansen en gelijke behandeling tot de grondslagen van onze samenleving. Daarom acht hij het voorliggende ontwerp een bijzonder belangrijk initiatief. Dit ontwerp van decreet is als het ware het sluitstuk van de omzetting van de Europese gelijkebehandelings- en gelijkheidsrichtlijnen. En volgens de spreker komt die omzetting niets te vroeg.

Hij maakt gewag van bepaalde krachten in het Europees Parlement die de regelgeving tegen discriminatie willen terugschroeven. In dat opzicht vindt hij het voorliggende ontwerp bijzonder belangrijk. Na het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en het decreet betreffende gelijke onderwijskansen, wil dit ontwerp van decreet houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid de lacunes op Vlaams niveau opvullen.

De spreker hoopt op een voorspoedige behandeling en goedkeuring van het ontwerp, opdat het decreet vlug kan worden omgezet in een daadkrachtig beleid. Mevrouw

Michèle Hostekint sluit zich aan en noemt het ontwerp van decreet ontegensprekelijk belangrijk. Met dat ontwerp bindt Vlaanderen de strijd aan tegen discriminatie, in uitvoering van Europese richtlijnen. Ze zal hier later nog op terugkomen.

Ook mevrouw Dominique Guns, namens de Open Vld-fractie, wijst erop dat het ontwerp van decreet de omzetting van een Europese richtlijn betreft, waardoor de appreciatieruimte van het Vlaams Parlement beperkt is. Men moet bij de omzetting in overeenstemming zien te blijven met de eigen regelgeving, waarbij de spreekster verwijst naar de Vlaamse Wooncode en de taalwetgeving. Heel positief vindt mevrouw Guns het tweesporenbeleid dat de Vlaamse Regering wil volgen. Niet alleen krijgt de verticale aanpak van gelijke kansen een kader – het discriminatieverbod voor de overheid –, ook de horizontale aspecten – de bestrijding van discriminatie tussen de burgers – komen aan bod in het ontwerp van decreet.

Als advocaat heeft mevrouw Guns het enigszins moeilijk met de omkering van de bewijslast. Ook bij de oprichting van gelijkebehandelingsbureaus en van het onafhankelijke orgaan dat in rechte kan optreden, heeft de spreekster vragen.

De heer Ward Kennes, namens CD&V, maakt van de algemene bespreking gebruik om enkele filosofische bedenkingen te formuleren. Een eerste bedenking is dat de benaming 'gelijkebehandelingsbeleid' enigszins misleidend is, in die zin dat hier eigenlijk 'antidiscriminatiebeleid' wordt bedoeld. Ongelijke situaties mogen vanuit een antidiscriminatiegedenken niet automatisch gelijk worden behandeld. Niet elke ongelijke behandeling van mensen is dus een discriminatie.

Een tweede bedenking die de heer Kennes maakt, is de verregaande juridisering die het ontwerp behelst. Dit ontwerp beoogt in se maatschappelijke verandering. Hij heeft ook een bedenking bij de vermelding van kenmerken die toch niet allemaal van dezelfde orde zijn. Er zijn onveranderlijke kenmerken bij, zoals ras, maar ook kenmerken die wel evolutief kunnen zijn, zoals een overtuiging. Die worden nu op dezelfde hoogte geplaatst. Onder de beschermde kenmerken staat ook het element taal. Binnen het Belgische systeem noemt de heer Kennes dat een bijzonder delicaat begrip.

Een andere bedenking van de spreker betreft artikel 19 van het ontwerp. Hij meent dat de discussie daarover zeker niet is afgerond. De bepaling voorziet in een discriminatieverbod, zowel in de overheidssector als in de particuliere sector, met inbegrip van overheidsinstanties, met betrekking tot de voorwaarden voor toegang tot arbeid en de werkgelegenheids- en arbeidsvoorwaarden. Dat die vraag niet zonder belang is, mag, volgens de spreker, blijken uit het advies van de Raad van State.

Mevrouw Helga Stevens feliciteert namens de N-VA de minister met haar initiatief, waarop al jaren wordt gewacht. Het ontwerp van decreet noemt zij echt een mijlpaal voor personen met een handicap. Op veel terreinen, zoals tewerkstelling, onderwijs en toegankelijkheid, heeft Vlaanderen nog veel achterstand in te halen. In die zin kan het ontwerp van decreet een hefboom zijn voor personen met een handicap om een betere toegang te krijgen tot het maatschappelijke leven en alle terreinen van de samenleving.

Ook mevrouw Stevens merkt op dat het ontwerp een omzetting bevat van Europese richtlijnen. Voorts merkt mevrouw Stevens ter attentie van de Vlaams Belangfractie op dat de Europese regelgeving niet verbiedt om verder te gaan dan de opgelegde verplichtingen. Zij ziet geen reden om de omzetting van de Europese richtlijnen te beperken tot de aangegeven domeinen van arbeid en beroepsopleiding. Waarom zouden personen met een handicap geen gelijke kansen mogen krijgen in bijvoorbeeld heel wat andere terreinen, zoals de toegang tot openbare gebouwen enzovoort? We zijn allemaal burgers, gelijk in diversiteit, aldus mevrouw Stevens.

Wel vraagt mevrouw Stevens zich af hoe de afstemming zal gebeuren tussen het voorliggende ontwerp van decreet en het decreet betreffende gelijke onderwijskansen. Kinderen met een handicap moeten ook recht krijgen op gelijke onderwijskansen. Dat knelpunt kan verholpen worden met wat het ontwerp van decreet biedt.

Mevrouw Stevens acht de invoering van het concept van 'redelijke aanpassing' van zeer groot belang. Mevrouw Stevens vindt het niet erg dat er geen precieze definitie van handicap is opgenomen in het ontwerp van decreet. Een definitie op zich is niet het belangrijkste, het gaat bij een persoon met een handicap over een persoon die op de een of andere manier belemmeringen ondervindt. Die belemmeringen kunnen ook veroorzaakt worden door de samenleving, en dan is redelijke aanpassing aangewezen.

Bezorgd zegt mevrouw Stevens te zijn over de vrijwaringsclausule in artikel 20. De spreekster zou willen dat de rechten die worden geschapen door het voorliggende ontwerp van decreet zouden worden beschouwd als het minimum. Het gaat immers om een decreet dat een kader uitwerkt voor gelijke kansen en gelijke behandeling. Dit ontwerp van decreet legt de principes vast voor de ministers voor de uitwerking van hun beleid. Met betrekking tot een eventuele samenwerking met het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding dringt mevrouw Stevens aan op een samenwerkingsakkoord waarbij de Vlaamse Gemeenschap als volwaardige partner kan toetreden. Er is evenwel vooral nood aan een laagdrempelige instantie waarbij iedereen terecht kan met een klacht of een vraag. Daartoe volstaan de geplande meldpunten niet.

En bovendien bestaat het risico dat die meldpunten een verschillende aanpak hanteren. Daarom moet er voor heel Vlaanderen een bepaalde standaard uitgewerkt worden, aldus mevrouw Stevens.

De heer Caluwé onderstreept namens de CD&V-fractie dat het ontwerp van decreet fundamentele wetgeving uitmaakt. Daarbij wordt terecht werk gemaakt van de realisatie van het grondrecht op gelijke behandeling en de strijd tegen discriminatie. Hij oordeelt evenwel dat een goede uitoefening van dit grondrecht moet kunnen samengaan met de realisatie van de andere grondrechten, zoals de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van godsdienst, de vrijheid van vereniging, de vrijheid van onderwijs enzovoort. Daarom moet ook het Vlaams Parlement zorgvuldig omgaan met dergelijke regelgeving.

Zorgvuldigheid is ook vereist bij de omzetting van de Europese richtlijnen in Vlaamse regelgeving. Zo moet voldoende worden gemotiveerd waarom in het ontwerp voor bepaalde begrippen andere termen worden gebruikt dan in de richtlijnen. De heer Caluwé vraagt of de algemene vrijwaringsclausule van artikel 20 volstaat. Hij vraagt dat die bedenkingen zorgvuldig worden onderzocht.

Minister Van Brempt antwoordt bijzonder opgetogen te zijn door wat mevrouw Stevens heeft verklaard. Aan het ontwerp van decreet ligt de overtuiging ten grondslag dat ook in Vlaanderen wetgeving nodig is om discriminatie te bestrijden, aldus de minister. Als het de doelstelling van het ontwerp zou zijn, zoals de heer Van Dijck het aangeeft, om de vrije meningsuiting aan banden te leggen of om alle ongelijke behandeling onmogelijk te maken, dan zou de minister er zelf tegenstander van zijn. Maar niets is minder waar, aldus minister Van Brempt. Alles staat of valt met de betekenis van discriminatie. Het moet gaan om niet te rechtvaardigen ongelijke behandeling.

Minister Van Brempt geeft hetzelfde antwoord op de opmerking van de heer Caluwé over gelijke kansen en de andere grondrechten. Als het ontwerp van decreet zou leiden tot een aantasting van de klassieke grondrechten zoals de vrijheid van vereniging en van godsdienst, dan had de minister het nooit ingediend. Met dit ontwerp van decreet wil ze elke niet-gerechtigde ongelijke behandeling bestrijden.

Na de opmerkingen van de commissieleden over de omkering van de bewijslast, wijst minister Van Brempt erop dat het gaat om gedeelde bewijslast. Ze is ervan overtuigd dat het bij discriminatie niet altijd even duidelijk is wie dader en wie slachtoffer is. Goed bemiddelen en verzoenen vormen de belangrijkste doelstelling van het ontwerp van decreet. Het zijn ook vernieuwende instrumenten om discriminatie tegen te gaan, aldus de minister.

Minister Van Brempt beaamt dat een deel van het ontwerp van decreet ‘soft law’ is, zoals mevrouw Franssen stelt. Maar een ander deel is wel degelijk harde wetgeving. Het is de allereerste keer dat het gelijkheidsbeleid op die manier wordt verankerd. Minister Van Brempt begrijpt de opmerking van mevrouw Franssen over de Peking-rapportage. Die verplichte rapportage heeft ze altijd een enigszins steriele oefening gevonden. Dat was ook de reden waarom zij van die Peking-rapportage is overgestapt naar de opencoördinatiemethode. Het is de bedoeling een geregelde rapportering te integreren in de opencoördinatiemethode.

Wat het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding betreft, herinnert de minister aan de inspanningen die zij samen met Vlaams minister Keulen heeft geleverd in overleg met de federale overheid om het centrum uit te breiden zodat het een opdracht zou kunnen vervullen in de bestrijding van de discriminatie. Sinds de jongste federale verkiezingen ligt dat overleg echter stil. De minister betreurt dat en zij hoopt na de goedkeuring van het ontwerp van decreet een nieuw initiatief te kunnen nemen.

Minister Van Brempt verduidelijkt dat Vlaanderen in uitvoering van de Europese richtlijnen, overgenomen in het ontwerp van decreet, verplicht is om een dergelijke instelling aan te stellen. Na de goedkeuring van het ontwerp van decreet belooft de minister opnieuw te onderhandelen met de federale regering om dat te regelen.

In antwoord op vragen van mevrouw Stevens en andere commissieleden gaat de minister in op de verhouding tussen het ontwerp van decreet en bestaande decreten. Het is de bedoeling dat elke minister binnen zijn of haar bevoegdheid gelijkheidsdecreten uitwerkt en indient bij het Vlaams Parlement.

Artikel 20 geeft aan dat andere decreten voorrang hebben op dit decreet. Dat betekent dat bijvoorbeeld het GOK-decreet voorrang heeft op dit ontwerp van decreet. Het ontwerp van decreet kan geenszins andere decreten verzwakken. De minister noemt dat een pragmatische oplossing, met voor- en tegenstanders.

Op vraag van de dames Stevens en Franssen gaat minister Van Brempt in op het ontbreken in het ontwerp van decreet van precieze definities van persoon met een handicap en van redelijke aanpassing. Het is op uitdrukkelijke vraag van organisaties in de sector dat in dit ontwerp van decreet dergelijke definities niet zijn opgenomen. De minister zegt die organisaties te begrijpen. Als je die begrippen begint te definiëren, zullen er onvermijdelijk een aantal categorieën buiten vallen. Toch verwijst de minister naar de memorie van toelichting waarin enkele richtlijnen zijn opgenomen die de begrippen kunnen verduidelijken.

Na de repliek van de minister volgde de artikelsgewijze bespreking en stemming. Zowel de heren Caluwé en

Roegiers, en de dames De Wachter, Guns, Franssen en Heren namens de meerderheid als de heren Van Dijk, Penris en Verougstraete en de dames De Lobel en Van Steenberge van het Vlaams Belang dienden amendementen in.

De in eerste lezing aangenomen amendementen en het aldus geamendeerde ontwerp van decreet houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkbehandelingsbeleid worden aangenomen met 6 stemmen tegen 5. (*Applaus*)

De in eerste lezing aangenomen amendementen en het aldus geamendeerde ontwerp van decreet houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkbehandelingsbeleid werd vervolgens aangenomen met zes voor en vijf stemmen tegen. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Wim Van Dijk: Mevrouw de voorzitter, ik wil mijn collega uitdrukkelijk bedanken voor haar zeer omstandig en soms letterlijk verslag. Het voordeel van een dergelijk verslag is dat we heel goed kennis hebben kunnen nemen van wat in de commissie is gezegd. Het nadeel is dat ik, helaas, voor een aantal punten in herhaling zou kunnen vallen. Ik heb mezelf daarnet gehoord. Ik zal dat net zoals u, nog eens een tweede keer moeten doen. Mijn excuses daarvoor.

Zoals u uit het verslag kunt opmaken, is het ontwerp van decreet inderdaad het onderwerp geweest van een grondige, zij het vrij snelle bespreking in de commissie. Ik zal hier niet alle argumenten herhalen die ik namens mijn fractie naar voren heb gebracht. Ik zal mijn inbreng ophangen aan vier kernpunten, die, voor alle duidelijkheid, betrekking hebben op het tweede deel van het ontwerp, wat ik het antidiscriminatieliek zou willen noemen. Die vier kernpunten zijn: de vraag of Europese richtlijnen slaafs moeten worden nagevolgd; het feit dat dit ontwerp leidt tot een ongeziene en volgens ons ongehoorde juridisering van de samenleving; het opnemen van twee discriminatiegronden, namelijk taal en nationaliteit, wat het in de toekomst moeilijk maakt om straffeloos de Vlaamse identiteit afdoende te verdedigen; de ongeoorloofde beknotting van de vrije meningsuiting.

Voor de verantwoording van dit ontwerp van decreet wordt tot uittreuren herhaald dat er nu eenmaal internationale verdragen en EU-richtlijnen zijn die in nationaal en regionaal recht moeten worden omgezet en dat we daar ‘niet buiten kunnen’, willen we Europese en internationaalrechtelijke veroordelingen ontlopen.

Eerlijk gezegd vind ik dat een drogreden. Vooreerst heeft de Vlaamse overheid er – in navolging van de federale wetgever – voor gekozen veel verder te gaan

dan wat de EU-richtlijnen vragen, zowel wat discriminatiegronden als het toepassingsgebied betreft. Voor een dergelijke verruiming is, zoals ik in de commissie al heb gezegd, geen maatschappelijke nood aangetoond. Daarnaast is ook een verwijzing naar het verdrag van New York van 1966 inzake de uitbanning van racisme misplaatst, want België heeft precies bij dat verdrag voorbehoud gemaakt, verwijzend naar de vrijheid van meningsuiting en van vereniging. Dat verdrag heeft dus geen autoriteit.

Meer fundamenteel herhaal ik dat de automatische omzetting van Europees recht in nationaal recht zonder verder onderzoek, onverantwoordelijk is. Het is waar dat wij een stuk van onze soevereiniteit aan het Europese niveau hebben overgedragen, en dat dit een aantal consequenties met zich meebrengt. Maar dat ontslaat er ons geenszins van EU-wetgeving op zijn democratische merites te beoordelen. Het is niet aanvaardbaar dat EU-richtlijnen gebruikt worden om grondwettelijke vrijheden te beknotten. In dat geval louter verwijzen naar onze Europese verplichtingen staat gelijk met slaafsheid.

Een van de kwalijkste kanten aan dit ontwerp is de zogenaamde horizontale werking ervan. Het toekomstige antidiscriminatie-decreet is immers niet enkel van toepassing op het overheidsbeleid, maar ook op de verhoudingen tussen burgers onderling. Dat de overheid zijn optreden redelijk moet kunnen verantwoorden, spreekt vanzelf. Volgens het toekomstige antidiscriminatie-decreet moet echter ook de burger voor elke daad die hij stelt of elke mening die hij uit een objectieve en redelijke niet-discriminerende verantwoording kunnen afleggen.

De essentie van de vrijheid in een democratische rechtsstaat is nochtans dat de burger zijn handelingen niet objectief en redelijk moet verantwoorden. Hoe zou dat ook? Heel ons sociale leven is gebaseerd op het maken van onderscheid dat niet redelijk kan worden verantwoord. Elke minuut van de dag maken we onderscheid op halfrationele en niet-rationele gronden – en gelukkig maar. Mensen zijn nu eenmaal geen machines. Emoties spelen voor elke mens meestal een doorslaggevende rol: sympathie, afkeer, eerste indruk, vooroordelen, vroegere ervaringen, uiterlijk, intuïtie enzovoort. Dat zijn allemaal facetten op basis waarvan mensen onderscheid maken. Dat is eenvoudigweg niet objectiveerbaar.

De wetgever zelf, die nochtans beschikt over topjuristen en over nauwkeurige adviezen van de Raad van State en allerlei interne diensten, slaagt er nog niet in om het non-discriminatiebeginsel in al zijn goedgekeurde wetten te eerbiedigen, met vernietiging door het Grondwettelijk Hof, het vroegere Arbitragehof, tot gevolg. Dat was zelfs – o, ironie – het geval met de eerste versie van de federale antidiscriminatiewet, en waarschijnlijk ook met de tweede versie ervan. Van de burger wordt een dergelijk foutloos parcours wél verwacht, niet op straffe

van vernietiging van zijn uitlatingen, maar wel op straffe van een correctionele veroordeling.

De Raad van State heeft dit in 2002, in het advies over het toenmalig ontwerp van de antidiscriminatiewet, al juist ingeschat. Ik citeer: “Een overheid moet bij haar optreden waken over het onderscheid dat zij maakt, maar met particulieren is het anders gesteld. Hun gedragingen zijn niet noodzakelijk rationeel en kunnen niet altijd beoordeeld worden aan de hand van utilitaristische criteria. De werkingssfeer van het wetsontwerp is niet beperkt tot een specifiek domein, zoals bijvoorbeeld het arbeidsrecht, maar omvat het hele maatschappelijke leven in zijn totaliteit. De wetgever mag burgers niet verplichten om in alle handelingen van het maatschappelijk leven en bij de uiting van hun mening de ideeën van de overheid inzake de bestrijding van discriminaties over te nemen.”

Mutatis mutandis geldt dit ook voor dit ontwerp van decreet. De totalitaire staat komt hier om de hoek kijken. De burger beschikt immers niet langer over de mogelijkheid de eigen keuzes en beslissingen door eigen inzichten te laten leiden. Hij dient zich aan de door de overheid opgelegde moraal te conformeren. De samenleving zal hiervan op termijn de gevolgen voelen. Mensen zullen aan zelfcensuur doen. Ze zullen in het publieke leven minder ondernemend durven zijn. Ze zullen zich in hun private levenssfeer terugtrekken en zich asociaal opstellen. Aan een dergelijk Vlaanderen wensen wij op geen enkele wijze bij te dragen.

Tijdens de commissiebesprekingen heeft de adviseur van de minister een vergoelijkende uitleg gegeven. De rechters zullen hier omzichtig mee omgaan. Dit stelt ons verre van gerust. De rechter heeft alleszins de mogelijkheid om de grondvrijheden ondergeschikt aan het discriminatieverbod te maken. Hij zal dat in sommige gevallen ongetwijfeld doen. In een normale rechtsstaat vallen de grondvrijheden en een zogenaamd grondrecht op non-discriminatie niet af te wegen. Ten aanzien van privépersonen bestaat een dergelijk grondrecht immers eenvoudigweg niet. Privépersonen hoeven zich niet te verantwoorden voor het uiteenlopend gebruik dat ze van hun vrijheden ten aanzien van andere mensen maken. Dit is volgens professor Storme, die we tijdens de hoorzitting aan het woord hebben gehoord, het wezen van de in de Grondwet bevestigde grondvrijheden zelf. Hij heeft overschot van gelijk.

Het proces tegen het toenmalige Vlaams Blok heeft ons bovendien geleerd dat sommige rechters extreem ver kunnen en willen gaan in hun maximalistische interpretatie en toepassing van dergelijke wetgeving. Dat proces en andere procedures die tegen onze partij zijn ingespannen en nog lopen, hebben ons ook iets geleerd over een uitspraak die de minister tijdens de commissiebesprekingen heeft gedaan. Ze heeft verklaard dat ze nooit

wetgeving zou willen goedkeuren die de vrijheden beperkt. Dit is, om het in parlementaire termen te zeggen, naast de waarheid. De partij van de minister of haar ideologische bondgenoten hebben keer op keer wetten goedgekeurd en procedures geïnitieerd met de uitdrukkelijke bedoeling onze partij te treffen. Het zal met dit ontwerp van decreet niet anders lopen. Wie de vrijheid liefheeft, keurt dergelijke wetgeving niet goed.

Net als tijdens de commissiebesprekingen, wil ik er twee discriminatiegronden even uitlichten. Het gaat hier om de taal en om de nationaliteit. Dit zijn eigenlijk twee hoekstenen van de nationale identiteit. Dat deze twee criteria in de codex van de beschermde kenmerken zijn opgenomen, maakt dit ontwerp van decreet tot een instrument van de mensen die de fundamenteën van onze identiteit willen onderuithalen. Ze slaan de beschermers van onze identiteit de wapens uit handen.

Wat de nationaliteit betreft, verwijs ik naar richtlijn 2000/43/EG en naar het Verdrag tot uitbanning van rassendiscriminatie. Beide documenten zijn uitdrukkelijk niet van toepassing op discriminaties op basis van nationaliteit. Dat is ook zeer normaal. Het is net het doel van een nationaliteit een verscheiden behandeling in het leven te roepen. Een nationale staat is, als het ware, een grote georganiseerde discriminatie. Nationaliteit en het toekennen van voordelen op basis ervan, zoals het verlenen van stemrecht, de toegang tot het openbaar ambt of misschien ook de toegang tot sociale huisvesting vormen het onderwerp van het politiek debat.

Enkel in het verschaalde en eng-politieke intellectuele klimaat van dit land slagen mensen er stilaan in van het begrip ‘nationaliteit’ een vies woord te maken. Hier wordt op een zeer duidelijke wijze een bepaalde politieke agenda blootgelegd. Dit ontwerp van decreet zal ertoe leiden dat de mensen die voor het behoud of de verscherping van het onderscheid op basis van nationaliteit pleiten zeer goed op hun tellen moeten passen. Zoals in het verslag te lezen staat, zullen hun uitspraken voor ze het weten door een rechter worden beoordeeld.

Met dit ontwerp van decreet worden politieke tegenstanders in een volkomen normaal politiek debat gekortwiek. Dat zal een zeer belangrijke overwinning betekenen voor die zijde van het politieke spectrum die het staatsburgerschap, nog meer dan nu al het geval is, wil uitkleden.

Ook het criterium taal wordt vermeld als beschermd kenmerk. Onderscheid maken op basis van taal is nochtans noodzakelijk voor de goede werking van onze instellingen en onze samenleving. Zeker in dit land moet met dit criterium zeer voorzichtig worden omgesprongen. Elk middel dat in potentie kan worden aangewend om de taalwetgeving en het territorialiteitsbeginsel dat ermee samenhangt, te ondergraven, is er een te veel. Ik

zeg het maar ten behoeve van de collega's van de N-VA: het lijkt geen twijfel dat de Franstaligen, die op dat vlak geen scrupules hebben, dit decreet zullen aanwenden om het Nederlandstalig karakter van Vlaams-Brabant nog heviger te bekampen. Dit decreet brengt dan ook nog eens de verdedigers in een lastig parket. Alle voorstellen tot maatregelen voor de bescherming van dat Vlaams karakter zijn mogelijk strafbaar. Ik wens alle gemeentebesturen die tegenwoordig het nieuws halen met behartigenswaardige initiatieven, veel succes in de toekomst. Voortaan zullen ze door de Franstaligen met een eigen Vlaams decreet onder vuur kunnen worden genomen.

Het Antidiscriminatie-decreet voorziet in zware vrijheidsberovende en penale straffen voor personen die aanzetten tot discriminatie. Wie aanzet tot opzettelijke discriminatie, haat of geweld jegens een persoon, groep, gemeenschap of de leden ervan wegens een of meer van de beschermde kenmerken, wordt gestraft met een gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met een geldboete van 50 euro tot 1000 euro. Dat is niet niks.

Opvallend is dat ‘aanzetten tot discriminatie’ strafbaar wordt gesteld door het decreet, maar het loutere discrimineren zelf niet, behoudens enkele uitzonderingen, onder meer dragers of agenten van de openbare macht. Daarbij beoogt de Vlaamse Regering dus niet de daad te bestraffen – die wordt wel burgerrechtelijk aangepakt –, maar wel de uitgesproken mening. De reden die daarvoor door de voorstanders van dit ontwerp wordt aangehaald, namelijk dat de impact van de geuite mening meestal groter is dan een gestelde handeling ten opzichte van een individueel persoon, wordt internationaalrechtelijk niet ondersteund, wel integendeel. Het stellen van daden wordt steeds strenger beoordeeld dan het uiten van meningen.

Bovendien is het een vals argument. Uiteraard heeft het uiten van een mening een maatschappelijke impact. Dat is precies de reden waarom de meningsuiting is beschermd. Meningeën geuit in private kring interesseren de overheid doorgaans niet, meningeën geuit op het publieke forum daarentegen wel. Daarom heeft de publiek geuite mening ook steeds gevaar gelopen, in het verleden zoals vandaag de dag. Het argument dat een publiek geuite mening het volk zou bezwangeren met foute ideeën of iets van die strekking, is steeds de even voor de hand liggende als veel aangewende reden geweest om de vrije meningsuiting in te perken. De maatschappelijke impact inroepen om strenger toe te zien op het uiten van meningeën dan op het stellen van daden, toont juist aan dat de voorstanders van dit ontwerp van decreet die vrijheidsbeknottende traditie voortzetten.

Men zal aanvoeren dat wij – als tegenstanders van dit ontwerp – toch onmogelijk kunnen instemmen met het aanzetten tot haat en geweld. Wat geweld betreft, is dat

uiteraard het geval, maar voor de strafbaarstelling daarvan hebben wij dit ontwerp van decreet niet nodig. Haat is een rekbaar begrip: wat voor de ene hatelijk is, is dat voor de andere volstrekt niet. Bovendien lijkt het mij moeilijk te bewijzen dat bepaalde meningsuitingen de bedoeling of het direct aanwijsbare gevolg hebben dat de emotie haat wordt opgewekt bij lezers of toehoorders. Deze passus komt mij dan ook voor als een soort passe-partout waarmee naar goeddunken onwelgevallige meningen strafbaar kunnen worden gesteld.

Het aanzetten tot discriminatie zelf strafbaar stellen, is nog veel verregaander. Voortdurend worden er in het maatschappelijk en politiek debat oproepen gedaan, voorstellen gelanceerd en nagestreefd die het maken van een onderscheid beogen, ook op basis van de opgesomde kenmerken. Ik heb al verwezen naar de debatten omtrent onderscheid op basis van nationaliteit. Door dit decreet wordt een zware hypothec geleegd op dat soort discussies omdat de voorstanders van het maken van onderscheid voor de rechter kunnen worden gesleept op grond van artikel 30.

Mevrouw de voorzitter, ik kom tot mijn besluit. Het ontwerp van Antidiscriminatie-decreet, dat een schoolvoorbeeld is van ideologische scherpslijperij, is onzes inziens gevaarlijk voor de democratie. De toepassing ervan zal leiden tot een inkrimping van de fundamentele rechten en vrijheden zoals die zijn vastgelegd in de Grondwet en de mensenrechtenverdragen. Ik weet natuurlijk ook wel dat de samenleving en de politiek zich altijd zullen moeten buigen over het vraagstuk van het evenwicht tussen sociale controle en de vrijheden toegekend aan iedere burger.

Maar in het geval van dit decreet is het mijn diepste overtuiging dat de slinger veel te ver is doorgeslagen in het nadeel van de vrijheid, in de eerste plaats de vrijheid van meningsuiting. Om de redenen die ik zonet omstandig heb uiteengezet, zou onze fractie een uitzonderlijk parlementair middel willen aanwenden: een motie indienen waarin wordt verklaard dat dit decreet bepalingen bevat die een discriminatie om ideologische en filosofische redenen inhouden. Ons inziens is dit decreet immers gericht tegen diegenen die de Vlaamse identiteit en de vrijheid van meningsuiting willen verdedigen in brede zin, en tegen het Vlaams-nationalisme in het bijzonder. Ik doe dan ook een oproep tot alle vrijheidslievende collega's in dit halfroond om deze motie mee te ondertekenen.

Mevrouw de voorzitter, sta mij toe te eindigen met een citaat van John Stuart Mill. Hij was een liberaal en met zijn theorieën ben ik het lang niet altijd eens, maar in zijn magistrale werk 'Over Vrijheid' heeft hij waarheden neergeschreven die tot op vandaag brandend actueel zijn. "Zodra er mensen zijn," zo zegt Mill, "die een uitzondering vormen op de ogenschijnlijke eensgezindheid van de wereld over een willekeurig onderwerp, kan men altijd

aannemen dat deze andersdenkenden iets te zeggen hebben dat waardevol genoeg is om hen aan het woord te laten, ook als de wereld gelijk heeft." Ik dank u voor uw luisterend oor. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil beginnen met een woord van dank voor het uitstekende verslag van mevrouw De Wachter. Dit is geen onbelangrijk decreet. Ik wil het niet hebben over het onderdeel 'gelijke kansen'. Het is immers goed dat we op dat vlak het beleid in een kader kunnen passen, en ik denk dat iedereen daar helemaal achter kan staan. Hier wil ik me daarom beperken tot enkele woorden over het onderdeel 'gelijke behandeling'. Als wetgever mogen we daar niet licht overheen gaan. We leggen niet zozeer verplichtingen aan de overheid op, maar wel grijpen we zo soms diep in in het maatschappelijke leven.

Ik wil daar enkele bedenkingen bij maken. Een: uiteraard is het doel van dit ingrijpen zeer legitiem. In veel gevallen gaat het erom ervoor te zorgen dat de sociale grondrechten ook effectief worden gerealiseerd. We mogen echter niet vergeten dat we historisch in Vlaanderen ervoor gekozen hebben om de realisatie van een aantal sociale grondrechten te doen via systemen die niet altijd een gelijke behandeling in alles omvatten, maar in Vlaanderen soms gebeurde op een wijze die niet altijd in overeenstemming was met een gelijke behandeling, maar soms zelfs een vorm van ongelijke behandeling bevatte.

Immers in plaats van in elke instelling, intern, het pluralisme te organiseren, organiseert men dan extern aan en tussen de organisaties het pluralisme. Het voor de hand liggende voorbeeld is het onderwijs: in plaats van een reeks identieke, neutrale scholen op te richten die allemaal hetzelfde aanbieden, kozen we ervoor om de vrijheid van initiatief inzake onderwijs te waarborgen en mensen de kans te bieden om op basis van een overtuiging onderwijs aan te bieden. We zorgen er als samenleving wel voor dat iedereen op dezelfde manier onderwijs kan genieten op basis van de filosofische concepten die men verkiest. Zo zijn de grondrechten van de vrijheid van onderwijs en van het recht op onderwijs gerealiseerd.

Als er internationale vergelijkingen worden gemaakt, dan blijkt dat de kwaliteit en het aanbod van ons onderwijs die vergelijking kunnen doorstaan. We hebben dus dit grondrecht op een goede manier gerealiseerd. We moeten er wel blijvend aan werken.

Twee. Men grijpt in in het maatschappelijk leven. Uiteraard zijn we er ten volle voor dat we een samenleving hebben waarin er niet wordt gediscrimineerd, waarin er

tussen de burgers respect bestaat voor wie er anders uitziet of anders geaard is. Ik denk dat we het erover eens zijn dat een samenleving kwalitatiever is wanneer dat respect spontaan wordt opgebracht omdat men het meent en er zelf van overtuigd is, dan wanneer dit moet van de wetgever en er sancties aan verbonden zijn. We moeten er over waken dat we het maatschappelijk leven en het omgaan met elkaar niet te veel juridisch regelen, waarbij het gevaar bestaat dat men niet meer zelf spontaan tot overeenstemming komt en men al te snel naar de rechter stapt.

Drie. Het recht op gelijke behandeling – een grondrecht – moet altijd samengaan met de andere rechten en vrijheden: de vrijheid van vereniging, de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van onderwijs, de vrijheid van godsdienst. Als ze in botsing komen, dan moet er worden gezocht hoe ze op een zo goed mogelijke manier met elkaar kunnen worden verzoend zodat de ene vrijheid niet boven de andere wordt geplaatst.

Op dit ontwerp zijn door de meerderheid, gesteund door de hele commissie, een aantal amendementen aanvaard waardoor in belangrijke mate aan deze opmerkingen tegemoet is gekomen.

Er is het amendement dat een nieuw artikel aan het ontwerp heeft toegevoegd en dat ervoor zorgt dat de bestaande grondwettelijke vrijheden mee in ogenschouw moeten worden genomen. In dit decreet geldt dus onverminderd de bescherming en de uitoefening van de in de Grondwet en de internationale verdragen en mensenrechtenconferenties fundamentele rechten en vrijheden.

Dit is geen cosmetisch amendement. Ik citeer professor Storme, die tijdens de hoorzitting zei dat het aannemen van een dergelijke bepaling waarborgen zou bieden om meerdere redenen. Ten eerste, omdat het een interpretatief element vormt. Men zal altijd de bepalingen van dit decreet samen moeten lezen met de grondwettelijke rechten en vrijheden. Vervolgens omdat het de rechters wapent. “Met dergelijk artikel kan elke rechter de nodige rechtsbescherming bieden tegen de burger. Elke rechter heeft dan het recht vast te stellen dat een bepaalde interpretatie van het decreet in strijd is met de grondwettelijke vrijheden. Dan hoeft een prejudiciële vraag niet meer om het decreet restrictief te interpreteren of om de bepaling zelfs niet van toepassing te verklaren omdat ze in strijd is met de grondwettelijke vrijheden.” Het was dus uitermate belangrijk om dit artikel in het ontwerp van decreet op te nemen.

Er is ook een amendement opgenomen, een vrijwaringsclausule, ten aanzien van tendensorganisaties. Het gaat om organisaties en instellingen – ik denk opnieuw aan het onderwijs – die zich baseren op een geloofsovertuiging, een levensovertuiging om bepaalde maatschappelijke activiteiten te ontwikkelen. Als dit noodzakelijk is

voor hun maatschappelijk doel, kunnen ze blijvend mensen op een ongelijke manier behandelen, als dat niet op een andere wijze kan. Ik denk dat het belangrijk is dat deze vrijwaringsclausule ten aanzien van tendensorganisaties mee in het decreet is opgenomen. Hiermee hebben we ook ons systeem van extern pluralisme gewaarborgd.

Ik denk dat we ook een mogelijk gevaar van een te brede interpretatie hebben weggenomen. Het ontwerp van decreet zei dat, waar men zich moet verantwoorden met betrekking tot ongelijke behandeling, een dergelijke maatregel maar kan als hij een legitiem doel nastreeft en pertinent, noodzakelijk en proportioneel is. Het leek ons wijs om op dat vlak terug te keren naar de letterlijke bepalingen van de Europese richtlijn en te spreken over passend en noodzakelijk, omdat niet de indruk zou bestaan dat ons ontwerp van decreet strikter zou zijn dan wat gevraagd wordt in de Europese richtlijnen.

Tot slot hebben we ook een bepaling in het decreet ingeschreven dat het geëvalueerd moet worden binnen twee jaar. Ook hiermee komen we tegemoet aan een suggestie die professor Storme tijdens de hoorzitting naar voren heeft gebracht. We denken dat het belangrijk is om het decreet binnen twee jaar te evalueren, om zeker te zijn dat door de toepassing van dit decreet de andere rechten en vrijheden niet in het gedrang komen, om goed na te kijken dat dit decreet geen aanleiding geeft tot een overjuridisering van het maatschappelijk leven en om goed te bekijken dat een aantal van de te beschermen kenmerken geen aanleiding geven tot ongewenste effecten op het terrein.

Ik denk dan bijvoorbeeld aan het te beschermen kenmerk taal. Ten aanzien van het Vlaams Belang wil ik zeggen dat taal voortaan ook een te beschermen kenmerk is door de juridische acties die de partij heeft ondernomen. In de oorspronkelijke federale antidiscriminatiewet stond taal niet als te beschermen kenmerk. Het Vlaams Belang is naar het Grondwettelijk Hof gestapt, omdat politieke overtuiging als te beschermen kenmerk niet was opgenomen in de antidiscriminatiewet. Het Grondwettelijk Hof heeft op dat vlak het Vlaams Belang gelijk gegeven en heeft gezegd dat politieke overtuiging mee moet worden opgenomen. Maar het hof heeft er wel aan toegevoegd dat, als men politieke overtuiging opneemt, ook taal als te beschermen kenmerk moet worden opgenomen in de antidiscriminatiewetgeving, met als gevolg dat het voortaan in de antidiscriminatiewetgeving is opgenomen.

Voor de maatregelen die in Vlaanderen worden getroffen en waarvoor we taal als criterium gebruiken voor ongelijke behandeling, ben ik niet bevreesd dat ons dat in problemen gaat brengen. Ik vind dat het telkenmale gebeurt met een legitiem doel en als het gebeurt, is het ook passend en noodzakelijk. Het decreet bepaalt trouwens uitdrukkelijk dat, als het maatschappelijk leven

leidt tot verschillende behandelingen rond een aantal kenmerken, en men zich daarbij baseert op de bestaande wetgeving, nooit burgers zelf kunnen worden vervolgd. Als een gemeente of sociale organisatie de criteria van de Wooncode overneemt, kunnen ze daar niet voor worden vervolgd. Dat is dan de uitvoering van bestaande wetgeving, die niet wordt betwist door dit ontwerp van decreet.

We moeten hier wel waakzaam over zijn. Het staat niet vast dat er geen problemen uit voort kunnen vloeien. Het lijkt me ook niet slecht dat, door het criterium taal in het antidiscriminatie-decreet in te schrijven, onze eigen rechters op basis van een eigen decreet hierover kunnen oordelen. Het zal niet op Europees of ander terrein zijn dat de eerste beoordeling gebeurt: de eerste beoordeling zal dan op basis van een Vlaamse tekst door Vlaamse rechters gebeuren, die vaak meer begrip hebben, veel beter weten hoe een bepaalde maatregel ontstaat en wat juist het doel van de maatregel is.

Maar goed, het lijkt ons wijs om op dat vlak waakzaam te zijn en te blijven. In dit ontwerp van decreet is opgenomen dat het binnen twee jaar moet worden geëvalueerd, precies om na te gaan of het geen maatschappelijk negatieve effecten heeft.

De heer Wim Van Dijk: Mijnheer Caluwé, als ik u zo bezig hoor, bent u er lang niet gerust in. U zegt dat het voor Vlaamse rechters komt, en die zullen wel begrip hebben voor de legitieme doelen die wij naar voren brengen om onze discriminatie op taal te verantwoorden. Dat wil ik echter nog wel eens zien. De Franstaligen zullen niet rusten tot ze een Vlaamse rechter hebben gevonden die zal zeggen dat dat doel helemaal niet legitiem is. Dan hang je. Dat is het gevolg van dit soort wetgeving.

De heer Ludwig Caluwé: Of we dit ontwerp van decreet nu maken of niet, voor de meeste van deze bepalingen is er bestaande Europese wetgeving. De Europese commissie heeft bestaande bepalingen – ik denk aan het vrij verkeer van werknemers – waarop men zich kan baseren. Of dit er nu is of niet, om mogelijke vervolgingen te krijgen, maakt dat in wezen geen verschil, we worden er toch mee geconfronteerd. Ik denk dat het goed is dat we binnen twee jaar evalueren. Ik ben niet bevreesd dat we goed kunnen verantwoorden dat we deze maatregelen stellen met een legitiem doel en dat ze ook passend en noodzakelijk zijn om dat doel te bereiken.

De voorzitter: Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil in eerste instantie mevrouw De Wachter danken voor de uitgebreide verslaggeving.

Voor Open Vld hoort racisme en discriminatie niet thuis in een open samenleving. Het groepsdenken van 'ons

tegen hen' bevordert alleen maar de misverstanden en wakkert het racisme aan. In een open samenleving heeft geen enkel individu het recht om een ander individu uit te sluiten op basis van ras, geslacht, godsdienst of etnische afkomst. Voor racisme bestaat geen enkel excuus. Open Vld vindt de beste manier om het groepsdenken te doorbreken, een beleid dat zo veel mogelijk gelijke rechten en plichten geeft aan iedereen. Iedereen heeft immers het recht op individuele zelfontplooiing.

Met dit in het achterhoofd, kan onze fractie alleen maar tevreden zijn met het voorliggende ontwerp van decreet. Wil dat zeggen dat wij bij een dergelijk lijvig en belangrijk ontwerp van decreet geen vragen hebben? Natuurlijk wel. Een van de punten blijft onvermijdelijk het probleem dat het recht tussenkomt in interpersoonlijke relaties. Mensen worden of voelen zich gediscrimineerd. De beoordeling ervan is verre van eenvoudig en discriminatie bewijzen is zeer complex. In tegenstelling met wat daarnet is gesteld, ben ik de overtuiging toegedaan dat onze rechters objectief genoeg zijn om hier terecht over te oordelen. De wet zegt immers dat de rechter, naast de wettekst, ook rekening moet houden met de ratio legis.

Een tweede mogelijk knelpunt is de omkering van de bewijsvoering. Ik heb me er niet tegen kunnen verzetten omdat het in de Europese richtlijnen staat en omdat het ook in de federale Antidiscriminatiewet is opgenomen, maar ik ben en blijf daar vrij kritisch tegenover. Mevrouw de minister u hebt in de commissie positief geantwoord op mijn vraag of, wanneer blijkt dat er ten onrechte klacht is ingediend, degene die de klacht heeft ingediend, kan worden aangeklaagd en veroordeeld voor laster en eerroof en voor tergend en roekeloos geding. Dat stelt me gerust: er is nog altijd een stok achter de deur voor ongegronde en onterechte klachten.

Net als de heer Caluwé, verwijs ik in dit verband naar amendement 35, over het tweejaarlijkse evaluatierapport. Bij die herziening zou ook moeten worden gekeken naar die bewijsvoering. Ook dat element moet mee in overweging worden genomen.

Het belangrijke punt van dit ontwerp van decreet is dat het een algemeen kader voor het gelijkekansenbeleid decretaal verankert. Mevrouw de minister, Open Vld steunt dan ook de uitbreiding van de kansengroepen binnen dat beleid, maar vraagt toch dat er permanent aandacht zou gaan naar gelijke kansen voor mannen en vrouwen in het beleid. De genderproblematiek mag immers niet worden verdrongen door die van de andere kansengroepen. Ook de uitbreiding in het gelijkekansenbeleid naar mensen met een chronische ziekte verdient de volledige steun van onze fractie.

Het ontwerp institutionaliseert het instrument van de opencoördinatiemethode. Dat was een vraag die onze

fractie al een hele tijd had. We zijn daar dan ook zeer blij mee. De methode hing te veel af van de goodwill van de diverse ministers. Bovendien komt het erop neer dat bij de Pekingrapportage werd overgestapt naar de opencoördinatiemethode. We kunnen dit steunen. De Pekingrapportage kwam neer op het uitvoeren van een verplichte taak, zonder dat er eigenlijk ten gronde een gelijkheidsbeleid werd gevoerd. De opencoördinatiemethode is een mooie toepassing van het mainstreamingprincipe. Door middel van een geïntegreerd actieplan met strategische en operationele doelstellingen voor alle beleidsdomeinen, wordt het gelijkheidsbeleid verankerd. We vragen echter dat dit actieplan zou worden afgetoetst bij de gelijkheidsorganisaties, die doorheen de jaren heel wat expertise hebben opgebouwd.

Mevrouw de minister, ik dank u. Onze fractie zal dit ontwerp van decreet dan ook steunen. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, ik kan het kort houden, want het verslag was inderdaad heel uitgebreid, waarvoor dank. Ik vind het echter nuttig even stil te staan bij een aantal punten van het ontwerp, maar dan vanuit een iets andere invalshoek, namelijk de toepassing ervan. Dit is inderdaad een zeer belangrijk ontwerp van decreet. Na het decreet houdende de evenredige participatie op de arbeidsmarkt en het decreet betreffende de gelijke onderwijskansen, is dit ontwerp van decreet betreffende het gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid de volgende stap waarmee Vlaanderen de strijd aanbindt tegen discriminatie. Als progressief en socialist, voor wie gelijke kansen en een gelijke behandeling sleutelbegrippen zijn in de constante strijd voor een rechtvaardigere samenleving, kan ik dit alleen maar toejuichen. Ik wil hierbij de minister dan ook meteen feliciteren voor haar toch wel moedige ontwerp van decreet, dat hopelijk zo snel mogelijk kan worden omgezet in een daadkrachtig beleid.

Mevrouw de minister, het is al door een aantal sprekers aangehaald: met het voorliggende ontwerp van decreet zet de Vlaamse Regering de Europese richtlijnen over anti-discriminatie om in Vlaamse regelgeving. Nog belangrijker is echter dat Vlaanderen met dit ontwerp tegelijk ook een stap verder gaat dan wat Europa vraagt. Naar federaal voorbeeld werd de lijst met discriminatiegronden en beleidsdomeinen in het ontwerp van decreet namelijk fors uitgebreid. Bovendien zal in elke centrumstad een meldpunt discriminatie worden opgericht, waarbij de eerste vijf meldpunten, als ik het goed begrijp, dit jaar al van start gaan. Dat is niet onbelangrijk. Het is ontegensprekelijk: met dit ontwerp van decreet geven we vooral een duidelijk signaal dat Vlaanderen geen discriminatie tolereert. Ook wordt, met de oprichting van de meldpunten in de dertien centrumsteden, de drempel om een klacht in te

dienen verlaagd. Toch zullen de meldpunten in de eerste plaats preventief werken en bemiddelen, wat me minstens even belangrijk lijkt.

In een moderne samenleving zoals de Vlaamse moet het uitgangspunt zijn dat niemand het slachtoffer mag zijn van willekeurige uitsluiting of achterstelling. Om dit principe in te vullen biedt het nieuwe ontwerp van decreet enerzijds een brede juridische bescherming, en anderzijds een oplossing in geval van discriminatie op grond van onder meer geslacht, ras, huidskleur en afkomst, maar ook op basis van leeftijd, seksuele geaardheid, geboorte, vermogen, geloof of levensbeschouwing, en ook zeer belangrijk, handicap en fysieke of genetische eigenschap.

Daarenboven specificceert het nieuwe ontwerp van decreet ook de domeinen waarbinnen discriminatie niet kan. Het gaat bijvoorbeeld niet alleen om werk, gezondheidszorg of onderwijs, maar ook huisvesting, mobiliteit, cultuur, jeugd en deelname aan economische, sociale, culturele of politieke activiteit buiten de privésfeer. Zoals al gezegd gaat Vlaanderen een flink stuk verder dan de Europese regelgeving, want Europa legt uiteindelijk alleen maar regels op in verband met bescherming op grond van ras en geslacht en op het vlak van arbeid.

Mevrouw de minister, het is niet alleen belangrijk dat er een juridisch kader wordt gecreëerd om een gelijkheids- en een gelijkebehandelingsbeleid op te zetten, zo'n beleid vereist een beetje uit zichzelf dat men op het terrein zichtbaar is. Uit de inventaris van de bestaande meldpunten was gebleken dat het bestaande aanbod zeer divers was, zowel op het vlak van geografische spreiding als wat betreft de inhoudelijke werking. De bestaande meldpunten beperkten zich ook veelal tot de bestrijding van racisme. Door dertien meldpunten te ondersteunen, komt er ons inziens binnenkort een meer gestructureerd en eenvormig aanbod.

Het is mijn overtuiging dat de nieuwe meldpunten alle vormen van discriminatie moeten aanpakken. De bestaande meldpunten racisme zullen zich dus omvormen tot meldpunten discriminatie. Waar er nog geen meldpunt is, wordt er één opgericht. Tegen 2009, zo hebben we begrepen, zal minstens elke centrumstad een meldpunt hebben.

Het is een goede zaak dat men de zaken realistisch aanpakt en met een proeffase in vijf steden begint en dat voor de opstart tijdens de proefperiode een beroep wordt gedaan op de expertise van het Vlaams Minderheden centrum. Ik meen dat het centrum uitermate goed geplaatst is om een draaiboek voor alle meldpunten te ontwikkelen met daarin een uniform stappenplan voor de afhandeling van klachten en een lijst met kwaliteitseisen. De meldpunten hebben de opdracht om preventief aan de slag te gaan en hebben inderdaad ook als

kerntaak advies te geven en een goed gelijkebehandelingsbeleid te voeren. Een meldpunt moet in de eerste plaats dan ook een ‘gelijkebehandelingsbureau’ zijn. De meldpunten moeten daarbij ook laagdrempelig zijn. Iedereen die zich gediscrimineerd voelt of is, moet er terecht kunnen. Voor veel mensen is de weg naar het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding in Brussel vandaag een te grote stap. Dat betekent uiteraard niet, mijnheer Caluwé, dat het de bedoeling is om iedereen in juridische procedures te gaan verwikkelen of naar de rechtbank te jagen. Integendeel, het meldpunt moet focussen op bemiddeling tussen slachtoffer en dader, of vermeende dader, om zo samen tot een constructieve oplossing komen.

Mevrouw de minister, het is bekend dat het Vlaamse gelijkekansenbeleid een vrij jong beleid is, waarvoor de eerste stappen pas in 1995 na de vierde VN-Wereldvrouwenconferentie werden gezet. Vandaag, dik tien jaar later, staan we al een flinke stap verder. Ik meen te mogen stellen dat u daar als minister van Gelijke Kansen een flinke duw aan hebt gegeven met dit ontwerp van decreet, maar ook met de opencoördinatiemethode, waarmee alle Vlaamse ministers binnen hun beleidsdomeinen geresponsabiliseerd worden voor het gelijkekansenbeleid. Een succesvol gelijkekansenbeleid is immers niet alleen de taak van de minister van Gelijke Kansen, maar vraagt ook om een beleidsoverschrijdende strategie. Het is een goede zaak dat het nieuwe ontwerp van decreet het gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid deze opencoördinatiemethode verankert.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, Lijst Dedecker schrijft zich in in de algemene doelstellingen van dit ontwerp van decreet, namelijk het bestrijden van discriminatie omwille van allerlei kenmerken die functioneel niets te maken hebben met het doel van selectieve beslissingen, het wegwerken van allerlei drempels in de samenleving die sommige groepen de toegang tot publieke rechtsgoederen belemmeren. Het wegwerken van discriminatie is volgens Lijst Dedecker een kwestie van beschavingsvoortgang en verdere humanisering met betrekking tot groepen en categorieën van personen. Lijst Dedecker streeft immers harmonie en integratie na in de relaties tussen groepen in een maatschappij, gekenmerkt door diversiteit, en verworpt nadrukkelijk alle handelingen die erop gericht zijn de polarisatie tussen groepen aan te zwengelen.

LDD is echter van oordeel dat dit lovenswaardige doel niet per se met alle denkbare middelen mag worden nagestreefd. Het gebruik van sommige middelen kan andere waarden in het gedrang brengen. Soms is de remedie ook erger dan de kwaal. Vanuit dit perspectief hebben wij een aantal bezwaren tegen het ontwerp van decreet. Ik zal ze hier beknopt opsommen.

Ten eerste is er de timing. Aangezien er een beroep werd ingediend bij het Grondwettelijk Hof tegen de parallelle federale antidiscriminatiewet, en het hof bepalingen nietig zou kunnen verklaren die gelijkaardig zijn aan bepalingen in dit decreet, lijkt het opportuun om de uitspraak van het Hof af te wachten. Anders bestaat het risico dat ook tegen dit decreet beroep wordt ingesteld, dat bepaalde bepalingen worden vernietigd en dit parlement zijn huiswerk kan overdoen.

Ten tweede is er het gebruik van strafbepalingen. Zoals in de federale wet wordt ook hier gebruik gemaakt van strafbepalingen om discriminatie te bestrijden. Dit is het geval in de artikelen 29-34. LDD is van oordeel dat de overheid tegenover haar eigen overheidsorganen dwangmatig mag optreden, bijvoorbeeld met disciplinaire sancties, om discriminerende acties of situaties die uitgaan van overheidsdiensten, tegen te gaan. Anders ligt het evenwel in de relatie van de overheid met de samenleving, met de burgers. Beschavingsvoortgang in menselijke relaties, kan men immers niet afdwingen via juridische sancties. Repressief optreden, zal in vele gevallen tot verzuurde reacties bij de burgers leiden, waardoor het antidiscriminatiebeleid zijn doel zal missen. Het wegwerken van discriminatie vergt in vele gevallen een mentaliteitsomslag, een afzweren van vooroordelen. Dit kan men niet realiseren door een extern repressief optreden. Andere acties, zoals voorlichting, het stimuleren van dialoog tussen bevolkingsgroepen of het stimuleren van geïntegreerde initiatieven, zijn hier meer aangewezen.

Ten derde is er de afwijking van het gemeen recht. De bepalingen inzake de schadevergoeding, artikelen 27 en 28, zijn eigenlijk overbodig. De regels ter zake in het Burgerlijk Wetboek zijn zeer ruim geformuleerd, zodat ook schadevergoeding voor discriminerende praktijken, als morele schade kunnen worden opgevat. Door de bepalingen in het ontwerp, waarin in forfaitaire schadevergoedingen wordt voorzien, wordt in feite een nieuwe vorm van discriminatie ingesteld. Normaal heeft men recht op de volledige schadevergoeding en niets meer. Hier wordt in een speciale regeling voorzien, waarin men van dit algemeen civielrechtelijk principe afwijkt. Ook dat is een van onze bezwaren.

Ten vierde is er de regeling inzake bewijslast. In artikel 35 wordt de bewijslast omgedraaid. Ook dit punt werd hier reeds aangehaald. Als een persoon of een instelling die daartoe bevoegd is, op basis van beweringen, algemene statistieken en elementair statistisch materiaal aanvoert dat iemand discrimineert, dan is het aan deze laatste om het tegenbewijs te leveren. Deze omdraaiing van bewijslast, zet de deur open voor het misbruiken van het rechtssysteem voor persoonlijke afrekeningen of voor het verkrijgen van resultaten die men op normale weg niet zou halen. Stel bijvoorbeeld dat allochtone jongeren in een school statistisch gezien lagere punten scoren dan de autochtone jongeren, dan kan dat

het gevolg zijn van discriminatie, maar is het wellicht in veel meer gevallen het gevolg van de familie- en levensomstandigheden van deze jongeren.

En toch zal men op basis van deze statistische gegevens alleen leraren die volkomen te goeder trouw zijn, juridisch kunnen aanvallen en hen dwingen een tegenbewijs te leveren. Ook als deze leraar het proces wint, zal er steeds iets van blijven hangen. Dat ligt aan de perceptie: waar rook is, is vuur.

Het is niet onwaarschijnlijk dat deze bepaling allerlei defensieve reacties zal uitlokken en dat men er zal voor zorgen dat men statistisch in orde is, wat tot een scheeftrekking van bijvoorbeeld de examenresultaten kan leiden.

Mochten de indieners van het ontwerp van decreet gekozen hebben voor de weg van de positieve en niet van de repressieve actie tegenover de burgers, dan zou LDD dit ontwerp van decreet kunnen steunen. Helaas is dat niet het geval.

De heer Wim Van Dijck: Mijnheer Verstrepen, ik heb uw kritieken en uw algemene appreciatie van dit ontwerp van decreet gehoord. Het zal u dus niet moeilijk vallen om onze motie mee te ondertekenen.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer Van Dijck, u stalkt LDD al enkele weken. Ik heb begrip dat u voldoende stemmen zoekt om uw motie te ondertekenen. Als u er niet in slaagt andere parlementsleden in dit huis te overtuigen en ons als alibi nodig hebt, dan zegt dat iets over uw gevoerde politiek.

De heer Joris Van Hauthem: Ik vind de verklaring van de heer Verstrepen heel verhelderend en ontluisterend, niet voor ons maar voor hem. Hij is dank zij onze partij in dit parlement gekomen. We hebben voor hem campagne gevoerd onder het motto 'Een kwestie van vrije meningsuiting'.

Mijnheer Verstrepen, u bent ten strijde getrokken samen met ons tegen wat we beiden de muilkorfwetten noemen. Nu u in de gelegenheid bent om deze wet, waar u inderdaad veel kritiek op hebt en die vrij gelijkloopt met die van ons, tegen te houden, dan past u.

U hebt de moed van uw overtuiging niet. Ik zal niet zeggen dat er een verborgen agenda achter zit. Ik weet niet waarom u dat doet, maar ik begrijp het niet. Het hangt van uw handtekening af. U kunt nu eens een rol van betekenis spelen als parlements lid, maar u weigert dat te doen. Dat is uw verantwoordelijkheid.

Gooi dan straks uw toespraak ook maar in de vuilnisbak, en houd in de toekomst uw mond over vrije meningsuiting en over de muilkorfwetten. U hebt de gelegenheid er iets aan te doen en u weigert dat, dat zegt genoeg. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Jurgen Verstrepen: Ik stel vast dat de verkiezingen in dit halfroond al begonnen zijn en dat men probeert een slogan te claimen. Vrije meningsuiting is ook luisteren naar wat iemand anders wil zeggen.

Ik heb geen lessen te leren van jullie. Ik ben inderdaad als onafhankelijke opgekomen bij de verkiezingen. De freedom of speech is van niemand en van geen enkele politieke partij, die is van iedereen. Het feit dat u dat wilt claimen, zegt meer over uzelf dan over al de rest.

Als u toch zo bekommerd bent, dan vraag ik me af waarom u niet een van de mensen bent op de lijst van het Grondwettelijk Hof, een lijst waar ik wel op sta. Ik heb een klacht ingediend en sta met mijn naam in de procedure. Ik zoek uw naam en heb die niet gevonden. Op dat vlak hebt u geen recht van spreken.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer Verstrepen, wij zijn als eerste naar het Grondwettelijk Hof getrokken, dat weet u ook. We gaan hier toch niet beginnen ruziën over wie nu de eerste was. Dat vind ik kleuterachtig van u.

U hebt nu eens de kans om als onafhankelijk parlements lid de gang van zaken te beïnvloeden over een thema dat u en ons na aan het hart ligt, en u weigert dat te doen. Waarvan akte. Gooi dus uw speech in de vuilnisbak en zwijg in het vervolg over de vrije meningsuiting. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Jurgen Verstrepen: Hier spreekt gewoon de nijd omdat u één stem te weinig heeft en omdat u in dit parlement na zoveel jaren politiek nog niet eens aan genoeg mensen raakt om iets te blokkeren. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

Als ik in de papierversnipperaar moet zoeken naar wat de tussenkomsten van het Vlaams Belang zouden moeten zijn, zouden we daar een container voor nodig hebben. Op dat vlak voel ik mij dus niet aangesproken.

Ik zie dat men zeer nijdig is. Ik heb gezegd dat ik het niet steun. Als mijn pleidooi wordt afgerekend op basis van het feit dat men in de onmogelijkheid is om met voldoende stemmen vanuit dit democratische parlement een initiatief te nemen, dan is dat voor de rekening van het Vlaams Belang, en niet voor mijn rekening.

Als u denkt dat u op deze manier de Forza Flandria zult kunnen realiseren, zit u er ver naast.

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik verwijs om te beginnen naar het schitterende verslag, dat aangeeft dat er ook in de commissie ten gronde over dit ontwerp van decreet is gesproken. Er

is een hoorzitting geweest, er zijn veel argumenten naar voren gebracht en er zijn heel wat amendementen aangenomen om een aantal zaken verder te verduidelijken. Ik zal hier nog een aantal zaken extra benadrukken.

Het zal u niet verbazen dat ik dit ontwerp van decreet niet alleen sterk wil verdedigen, maar dat ik het ook een heel belangrijk ontwerp van decreet vind. Er is uiteraard het hele aspect dat te maken heeft met de juridische verankering van antidiscriminatie. In de discussies in de commissie en in de plenaire vergadering hebben we gezien wat het verschil in appreciatie is. We hebben dat overigens ook tijdens de hoorzitting bij de verschillende experts gehoord.

Dit ontwerp van decreet zegt heel duidelijk dat de decreetgever vindt dat niet alleen de overheid niet mag discrimineren, maar ook individuen. Dat is uiteraard een heel duidelijk onderscheid. Met name de vrijheid om te discrimineren, wat sommigen propageren, is niet de basis van dit ontwerp van decreet, wel integendeel.

Daar zit ook een heel belangrijke achterliggende overtuiging in, namelijk het feit dat discriminatie, ook door individuen, nefaste gevolgen heeft voor het sociale weefsel in onze samenleving. En dus is het bestrijden van discriminatie tussen individuen goed voor onze samenleving en bevordert het de maatschappelijke cohesie.

Er zijn vandaag een aantal opmerkingen geweest over de verschillende discriminatiegronden. De heer Caluwé heeft terecht opgemerkt dat er naar aanleiding van de federale wetgeving een aantal discriminatiegronden zijn bijgekomen. Ik heb in de commissie ook zeer sterk geargumenteerd dat ik het belangrijk vond om een ontwerp van decreet in te dienen dat de Europese reglementering en richtlijnen omzet, en dat we in dat decreet heel parallel lopen met wat er federaal gebeurt. Het is heel belangrijk, ook voor de duidelijkheid tegenover de burgers in dit land, dat daar geen onderscheid tussen bestaat.

Ik wil even terugkomen op het aspect 'taal', omdat daar wat ongerustheid over is. Sommigen maken nogal een amalgaam van wat discriminatie betekent, maar ik wil sterk benadrukken dat discriminatie 'een onrechtvaardige ongelijke behandeling' betekent. Er is in het ontwerp van decreet bovendien een artikel ingeschreven dat heel duidelijk stipuleert dat bestaande of toekomstige wetgeving die betrekking heeft op een van de discriminatiegronden, dus ook taal en de taalwetgeving, voorrang heeft op dit ontwerp van decreet. Dat betekent dat dit ontwerp van decreet op zich de taalwetgeving niet kan ondermijnen. Ik ben dus heel gerust in wat de juridische betekenis zou kunnen zijn van dit ontwerp van decreet op de taalwetgeving.

De heer Wim Van Dijck: Mevrouw de minister, het gaat mij niet zozeer om die taalwetgeving, maar

bijvoorbeeld wel om maatregelen die de gemeentebesturen treffen en waarvan we er de voorbije weken een aantal in de pers hebben kunnen lezen. Die komen wel degelijk onder vuur te liggen. U zegt dat discriminatie een onrechtvaardige ongelijke behandeling is, maar het valt maar te bezien wat de appreciatie van de rechter of van de klagers is.

Ik denk dat de Franstaligen daar een heel andere mening over zullen hebben dan de Vlamingen. Wij zullen wellicht vinden dat maatregelen die zijn getroffen door gemeentebesturen een legitiem doel dienen en dat de middelen die daarvoor worden gebruikt passend zijn, en dat met andere woorden, de discriminatie die zulke gemeentebesturen treffen op basis van taal, gerechtvaardigd is. Ik kan u geheid zeggen dat de Franstaligen daar een heel andere mening zullen over hebben en dus klachten zullen indienen op basis van dit decreet. Dan is het afwachten wat de rechter daarvan vindt. Ik ben er nog altijd niet gerust in.

De heer Kris Van Dijck: Ik spreek hier met enige schroom aangezien ik het debat in de commissie niet heb gevolgd. Wanneer we in de Vlaamse decreetgeving zowel op het vlak van wonen als op het vlak van onderwijs en andere, enig onderscheid hebben ingeschreven inzake taalaspecten, dan werd dat altijd gerechtvaardigd in het decreet. In het decreet werd telkens duidelijk het nut van bepaalde maatregelen omschreven. Het huidige ontwerp van decreet ondermijnt dat niet.

Minister Kathleen Van Brempt: Ik ben het daar absoluut mee eens. Ook de experts hebben dat bevestigd in de commissie. Ik herhaal wat ik ook in de commissie heb gezegd. Het zal inderdaad aan de rechter zijn om desgewenst een aantal uitspraken te doen. Dit ontwerp van decreet ondermijnt in geen geval de bestaande wetten en decreten.

Er is weinig aandacht besteed aan de andere aspecten van dit ontwerp van decreet. Er zijn drie belangrijke hoofdstukken. Het juridische aspect is een omzetting van Europese richtlijnen. Het Vlaams Belang vindt dat Europese richtlijnen niet of misschien maar gedeeltelijk moeten worden omgezet. Ik ben daar niet van overtuigd. Ik ben op dat vlak een Europeaan in hart en nieren.

De heer Wim Van Dijck: U vertaalt mijn mening niet helemaal correct. Ik heb gezegd dat de omzetting van EU-richtlijnen geen automatisme mag worden. De EU-richtlijnen moeten worden beoordeeld op hun democratische merites. Met andere woorden, we moeten geen richtlijnen in nationaal recht omzetten die een duidelijke schending inhouden van onze eigen grondrechten.

Minister Kathleen Van Brempt: Mijnheer Van Dijck, u gaat ervan uit dat de grondrechten in dit land anders

zijn dan die in andere Europese lidstaten. Ik ben ervan overtuigd dat dit niet zo is.

Er zijn nog twee andere belangrijke hoofdstukken in dit ontwerp van decreet. Het juridische luik is belangrijk als stok achter de deur. Ik wil dit echter expliciet niet uitsluitend inschrijven in een gelijkekansen- en gelijkebehandelingsdecreet. We moeten vooral werken aan bemiddeling en aan het scheppen van gelijke kansen. Mevrouw Guns en mevrouw Hostekint hebben dat eveneens sterk benadrukt. Vandaar ook de oprichting van de meldpunten discriminatie, waar we nu volop mee bezig zijn. We moeten proberen de ongelijke behandeling op te lossen op het terrein veeleer dan die via juridische weg te beslechten. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1578/5).

Het nummer van het hoofdstuk met de slotbepalingen, bestaande uit de artikelen 44 tot en met 51, moet echter V zijn in plaats van IV. Ik stel voor dit als een technische correctie aan te nemen. Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

– *De artikelen 1 tot en met 51 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem

– 1703 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: De heer Kennes, verslaggever, heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik heb met de collega-verslaggever, mevrouw

Bruyninckx, afgesproken dat ik als enige het verslag zal voordragen. Gelet op het gevorderde uur zal dat waarschijnlijk wel op instemming kunnen rekenen.

We hebben het ontwerp van decreet tijdens twee commissiezittingen besproken. De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur schetste in haar toelichting haar opzet om voor de regionale luchthavens Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem een organisatie-model te ontwikkelen dat gebaseerd is op een splitsing in enerzijds een publieke luchthavenontwikkelingsmaatschappij (LOM) en anderzijds een private luchthavenexploitatie-maatschappij (LEM).

De LOM's zullen worden opgericht bij decreet in de vorm van een extern verzelfstandigd agentschap (EVA) en de vorm aannemen van een naamloze vennootschap naar publiek recht. De LOM's zullen instaan voor de instandhouding en het beheer van de bestaande en toekomstige basisinfrastructuur en de terbeschikkingstelling van de basisinfrastructuur aan een te selecteren luchthavenexploitatie-maatschappij.

De LEM is een rechtspersoon van privaatsrecht, die zich uitsluitend richt op de exploitatie en commercialisering van de luchthaven. De LEM is verantwoordelijk voor het zo goed mogelijk benutten van de mogelijkheden aan aeronautische zijde – het luchtverkeer en vervoer –, en aan non-aeronautische zijde – het vastgoed, de concessies. Daarbij kunnen aan de LEM, in ruil voor een financiële compensatie, verplichtingen worden opgelegd om de veiligheid te waarborgen volgens de normen die worden opgelegd door de bevoegde internationale en nationale autoriteiten.

De LEM neemt de commerciële uitbating voor haar rekening en sluit daarvoor met de LOM een concessieovereenkomst voor diensten af. De LEM betaalt aan de LOM een concessievergoeding voor het gebruik van de basisinfrastructuur. Met deze vergoeding kan de LOM haar taken uitvoeren. De private partner of partners in de LEM zal of zullen worden geselecteerd op grond van een objectieve mededingingsprocedure, conform de Europese regels inzake non-discriminatie, gelijke behandeling en transparantie.

Dankzij de opsplitsing in een LOM en een LEM, kan deze laatste optreden als een markt- en marketinggerichte onderneming, die tegelijk oog heeft voor de ruimere lokale en bovenlokale publieke belangen. De LEM zal voor de terbeschikkingstelling van de basisinfrastructuur een marktconforme vergoeding aan de LOM betalen.

Uit een financieel-economisch haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat, mits bepaalde voorwaarden vervuld zijn, een rendabele exploitatie mogelijk is voor de LEM en de LOM. Wat de LOM betreft, gaat het dan om ruimte voor

bijkomende investeringen, bekostigd door eigen inkomsten. De LOM neemt de verantwoordelijkheid op zich om de bestaande certificering van de luchthaven in stand te houden. De kosten voor safety and security worden gedragen door het Vlaamse Gewest. Dit ligt helemaal in de lijn van de resultaten van een onderzoek naar het wettelijke en feitelijke kader van de beveiliging en de veiligheid op regionale luchthavens, uitgevoerd door de Vlaamse Luchthavencommissie.

In 2008 werd door het Vlaamse Gewest bijkomend 22,5 miljoen euro uitgetrokken als kapitaalsinjectie in de LOM's, om via de LOM de certificering van de basisinfrastructuur in stand te houden.

Verder ging de minister in op de specifieke kenmerken van de luchthavens in Oostende en Kortrijk-Wevelgem, die vandaag over een andere eigendomsstructuur beschikken.

Een aantal collega's merkten op dat de afgelopen jaren veel werd gestudeerd, nagedacht en geconsulteerd. De overwegende teneur in de commissie was dan ook tevredenheid dat er nu een concrete piste voorligt om de regionale luchthavens van Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem een toekomst te bieden. Nagenoeg alle leden die het woord namen, waren of positief over de voorgestelde beheerstructuur, of erkenden dat de beheerstructuur in elk geval kansen biedt.

De nieuwe en onbekende structuren roepen wel vragen op over de werking, de precieze opdracht van de LEM en LOM en de af te sluiten exploitatieovereenkomst. Enkele leden stelden vragen over de leefbaarheid van de beide luchthavens en over hun complementariteit.

Ingrijpende hervormingen zoals de LOM-LEM-structuur hebben ook gevolgen voor het personeel. Hierover werd met de vertegenwoordigers van de werknemers een akkoord bereikt, dat waarborgen biedt voor zowel de statutaire als de contractuele personeelsleden in Oostende.

Tijdens de bespreking van het ontwerp van decreet met de minister zijn nog meer punten aangesneden, zoals de afsluiting van de jaarrekeningen van de luchthaven Oostende door het Rekenhof, de cijfers met betrekking tot de rendabiliteit van de beide luchthavens, het eigen profiel van de beide luchthavens, gegevens over de luchthaventrafiek, het huidige en toekomstige niveau van de dotaties, de verenigbaarheid van de tussenkomst van het Vlaamse Gewest in de veiligheids- en beveiligingskosten met de Europese regels inzake staatssteun, de concrete invulling van het principe 'eenheid van beheer', de beheersovereenkomst, de verenigbaarheid van de participatiemogelijkheid voor bepaalde lokale overheden met het gelijkheidsbeginsel, het tijdschema voor de implementatie van de nieuwe structuur, de concrete pps-projecten, de nieuwe functies binnen de

administratie van het Vlaamse Gewest voor contractuele personeelsleden te Oostende en de problematiek van de woonzone rond de Schoolstraat.

Tijdens diezelfde bespreking heeft minister Crevits toegezegd een aantal documenten ter beschikking te stellen, met name de businessplannen van de luchthavens Oostende en Kortrijk-Wevelgem, de jaarverslagen van beide luchthavens en ten slotte een tabel waarin wordt verduidelijkt op welke wijze gevolg aan de opmerkingen van de Raad van State is gegeven. Deze stukken zijn in de vijf bijlagen bij het verslag terug te vinden.

Tijdens de stemming hebben tien leden voor gestemd en heeft een lid zich onthouden omdat het eerst kennis van alle cijfers over de rendabiliteit van de luchthavens wilde nemen. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Verougstraete heeft het woord.

De heer Christian Verougstraete: Mevrouw de voorzitter, ik ben sinds 1995 lid van het Vlaams Parlement. Ik heb het hier al vaak specifiek over de luchthaven van Oostende gehad. Aangezien ik van Oostende afkomstig ben, valt niets anders te verwachten.

Ik ben uitermate blij dat dit ontwerp van decreet hier voorligt. Het biedt een oplossing voor heel wat bestaande problemen. Die problemen stellen zich al langer, omdat er geen structuur is om de luchthavens van Oostende-Brugge en van Wevelgem-Kortrijk op een effectieve wijze economisch te exploiteren.

Mijn fractie is steeds een groot voorstander geweest van de verdere ontwikkeling van deze twee regionale luchthavens. We zijn er ons stellig van bewust dat deze luchthavens en onze havens economische poorten van Vlaanderen zijn. We moeten hier een tamelijk groot belang aan hechten.

Beide luchthavens hebben specifieke doeleinden. De luchthaven van Kortrijk-Wevelgem richt zich specifiek op zakenvluchten. De luchthaven van Oostende-Brugge was vroeger hoofdzakelijk een vrachtluchthaven, maar ontwikkelt zich nu sterk in het kader van het toerisme. Het gaat om een stijging met 23 procent op een jaar tijd. Dat is al tamelijk belangrijk.

De voorgestelde beheersstructuur omvat een LOM, die zich als publiekrechtelijke rechtspersoon specifiek met de infrastructuur bezighoudt en de nodige verplichtingen inzake de beveiliging en de brandweer nakomt. Een LOM vormt een entiteit. Een LEM biedt de privésector de gelegenheid tot de economische exploitatie van de luchthaven over te gaan. Dat is natuurlijk een grote uitdaging. We zeggen al lang dat deze luchthavens enkel kunnen bestaan indien ze economisch leefbaar zijn. De privésector moet nu bewijzen dat dit mogelijk is.

Mijn fractie zal dit ontwerp van decreet goedkeuren. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, ik dank de verslaggever voor het volledige verslag.

Onze fractie waardeert in dit ontwerp vooral dat de Vlaamse Regering het sociaaleconomische belang van de Vlaamse regionale luchthavens erkent. De Vlaamse Regering heeft haar visie in verband met de ontwikkeling van de Vlaamse regionale luchthavens uiteengezet in een strategische nota van 2 juni 2006. Deze strategische visie gaat uit van de erkenning van het belang van de Vlaamse regionale luchthavens, waarbij elke luchthaven zich toelegt op specifieke marktsegmenten en waarbij wordt uitgegaan van het behoud van het huidige ICAO-statuut (International Civil Aviation Organization), binnen de contouren van de thans vigerende milieuvergunning en het bereiken van een level playing field voor de Vlaamse regionale luchthavens. Deze visie is ook ontwikkeld door de Vlaamse luchthavencommissie in haar standpunt van 12 juni 2006.

Zoals de heer Verougstraete stelt, is er in dit parlement al veel gedebatteerd over de regionale luchthavens. Het is voor het eerst dat een regering een strategische visie heeft ontwikkeld. Die visie heeft een politiek draagvlak. In het verleden wilde men de luchthavenexploitatie regelen door middel van contracten. Herinner u nog de heroïsche interpellaties in de vorige legislatuur die uiteindelijk hebben geleid tot het verbreken van de contracten van Deurne en Oostende. Dit was geen succes. Wij zijn er altijd voorstander van geweest dat ook de privésector bij de luchthavenexploitatie zou worden betrokken en verantwoordelijkheid zou opnemen.

Wij verheugen er ons over dat de Vlaamse Regering uitgaat van de gelijke behandeling van de drie luchthavens, rekening houdend met het verschillende eigendomsstatuut. Deze gelijke behandeling impliceert dat de Vlaamse overheid bereid is financieel tussen te komen in de kosten van de instandhouding en modernisering van de basisinfrastructuur en voor het verzekeren van de publieke functies in het kader van de luchthavenbeveiliging en luchtvaartveiligheid. Bij de voorbereiding en uitvoering van de visienota heeft de Vlaamse Regering onderzoek verricht naar het ontwikkelingspotentieel van de luchthavens Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem, met onder meer de vraag in welke mate het Vlaamse Gewest de publieke functies zoals brandweer en veiligheid onder zijn verantwoordelijkheid kan nemen en in welke mate tussenkomst vereist is of zal zijn voor de instandhouding en de modernisering van de infrastructuur. Tegelijk is het Vlaamse Gewest op zoek gegaan naar een voor de toekomst aangepaste beheersvorm, die

de luchthavens zou kunnen toelaten om in een zeer concurrentiële en sterk evoluerende markt, met meer autonomie en op bedrijfseconomische basis te functioneren, waarbij privé-investeerdere en/of lokale overheden extra middelen en impulsen zouden kunnen geven voor een verdere ontwikkeling.

Uit de resultaten van de voorstudies en uit de besprekingen binnen een aantal regionale werkgroepen is gebleken dat voor de luchthavens van Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem een organisatiemodel gebaseerd op een splitsing in een publieke luchthavenontwikkelingsmaatschappij enerzijds en een private luchthavenexploitatie maatschappij anderzijds, de voorkeur wegdraagt. De sterkte van dit ontwerp situeert zich in de duidelijke keuze voor de LOM/LEM-structuur.

De overheid neemt haar verantwoordelijkheid voor het beheer van de basisinfrastructuur. Nu moet de privésector zijn verantwoordelijkheid nemen voor de exploitatie. Met de herstructurering van beide luchthavens gaat een belangrijke personeelsproblematiek gepaard. Het overleg hierover met de werknemersorganisaties is al bij al vrij vlot verlopen. Deze operatie zal dus geen aanleiding geven tot een sociaal bloedbad.

Ik heb in commissie gesteld dat het nu het moment van de waarheid is voor de regionale luchthavens. Dit is een ontwerp van decreet van de laatste kans dat op een duidelijke visie is gebaseerd. Mocht de privésector niet in deze constructie stappen, zullen daaruit de nodige conclusies moeten worden getrokken.

Dit decreet verdient de volle steun van het parlement. We hopen dat het snel in werking treedt en de tender op een succesvolle manier kan verlopen. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, afgezien van de constructie en het interessante beheersmodel dat in het ontwerp staat, moeten we ons een fundamentele vraag stellen: heeft Vlaanderen nood aan drie regionale luchthavens? Is hun uitbouw economisch en ecologisch verantwoord? Het antwoord zal later blijken als het beheersmodel operationeel is. Zijn drie regionale luchthavens nodig, naast Zaventem dat overigens op Vlaams grondgebied ligt? Ik ben een Zuid-West-Vlaming. Wij werken graag grensoverschrijdend. Lille Lesquin ligt op een afstand van 20 tot 25 kilometer. Op dit vlak is de samenwerking blijkbaar niet belangrijk.

Ik concentreer me hier op de luchthaven van Kortrijk-Wevelgem. Ik denk dat dit het meest omstreden dossier is. Kan die luchthaven rendabel zijn? Het komt erop aan voor de LEM een privé-uitbater te vinden die bereid is

een behoorlijke concessievergoeding te betalen. Het is een open vraag of dat zal lukken. De LOM is hoofdzakelijk een zaak van de overheden. Het gaat over belangrijke sommen geld. Vandaag gaat al 765.000 euro van het Vlaamse Gewest naar de brandweer. Straks brengt het Vlaamse Gewest 5,5 miljoen euro in in het kapitaal van de luchthaven Kortrijk-Wevelgem. Geef toe: het gaat over veel geld voor een kleine luchthaven. Bedenk daarbij dat in de LOM ook de lokale, intercommunale en provinciale overheden een inbreng zullen doen.

Kan dat een rendabele zaak worden? Om dat na te gaan, heeft de Vlaamse overheid een zogenaamd businessplan opgesteld. Het is gemaakt door het Vlaams Instituut voor de Logistiek. Het is veertien bladzijden lang. Het bevat geen cijfers over de exploitatie, maar wel veel mooie woorden. In de commissie vroeg ik naar cijfers, maar u stelde dat ze betrouwbaar zijn. Dat is vreemd, want er is vandaag geen privé-uitbater. Van concurrentievervalsing kan dus geen sprake zijn. Hoe kan ik dan als volksvertegenwoordiger de mogelijke rendabiliteit van die luchthaven beoordelen? Ik heb geen cijfers om dat te doen.

Het is een businessplan van dure woorden. Ik lees drie regels voor: "Wanneer de luchthaven zich profileert als één van de visitekaartjes van de regio rond Kortrijk voor 'Innovation, Design & Creation'. Het is meer dan wenselijk gebleken om de al aanwezige groeidynamiek ter zake ook door te vertalen naar de lucht- en landzijdige ontwikkeling van de luchthaven. De strategische keuze voor een 'Kortrijk Innovation, Design & Creation Airport', oftewel Kortrijk I-DC, ligt derhalve breed open." Het is een businessplan waarvan de financiële analyse welgeteld een halve A4-pagina beslaat. Hoe kan ik dan uit dit document de economische leefbaarheid van het project afleiden?

De heer Carl Decaluwe: Namens wie praat u? Namens VlaamsProgressieven? Namens het kartel? Die vraag is belangrijk omdat het kartel in de vorige legislatuur gelukkig de goede beslissing heeft genomen om middelen voor de infrastructuur opzij te zetten. Ik wil dat duidelijk weten.

De heer Bart Caron: Ik spreek niet namens mijn fractie. De fractie zal het decreet steunen. Het wil kansen geven om die LEM- of LOM-structuur op te bouwen. Ik spreek namens de VlaamsProgressieven en in eerste instantie als iemand die in het gebied van de luchthaven woont.

De heer Carl Decaluwe: Ik vraag het duidelijk omdat minister Anciaux het gesteund heeft in de Vlaamse Regering. De VlaamsProgressieven zijn dus voor. Ik onderhoud nu dat de VlaamsProgressieven, bij monde van hun fractieleider, niet akkoord gaan.

Er is een streekpact. Het advies van RESOC werd unaniem aangenomen. U gaat voor een deel de streek desolidariseren. Ik neem daar akte van.

De heer Gilbert Bossuyt: Ik vind de onderbreking van de heer Decaluwe zeer eigenaardig. De heer Caron had het over de leefbaarheid van de luchthaven, wat niets te maken heeft met het standpunt van partijen. Het gaat over een document dat toch meer dan één vraag opwerpt. Het zou interessant zijn dat we daar ook antwoorden op krijgen.

De heer Bart Caron: Ik wil even het antwoord van de minister in de commissie citeren. We hebben inderdaad in de regering het principe van dit decreet gesteund. We gaan het niet onmogelijk maken. Ik citeer uit het antwoord van de minister op mijn vraag over de potentiële leefbaarheid van die luchthaven. De minister citeert ook uit het businessplan. Ze zegt: "Uit deze studies is gebleken dat – alhoewel er een smalle bedrijfseconomische basis is – indien men louter rekening houdt met de aeronautische inkomsten, het wel degelijk mogelijk is om beide luchthavens op rendabele wijze te exploiteren, in het bijzonder door in te spelen op de vooralsnog onderbenutte mogelijkheden op het vlak van de niet-aeronautische ontwikkeling." Lees: bedrijven ontwikkelen en wat Kortrijk betreft, kerosine verkopen, want uit het jaarverslag blijkt dat de enige winstgevendende activiteit van de luchthaven te zijn.

De vraag is dus hoeveel belastinggeld we in deze luchthaven willen investeren. Ondersteunt de huidige trafiek de vraag? Ik beperk me tot de zakelijke luchtvaart, want dat is het profiel dat men wil ontwikkelen. Er zijn in 2007 18.343 passagiers geweest voor 5489 vliegbevingen. Als je de jaarlijkse investering van de overheden naast elke passagier legt, dan kom je uit op meer dan 200 euro per passagier. Het is een keuze die Vlaanderen moet maken. Ik vind dat die keuze niet wordt gemaakt. In tegenstelling tot de heer Decaluwe vind ik niet dat er een visieontwikkeling is. Ik heb de indruk dat we aan een soort van wafelijzerpolitiek bezig zijn.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Caron, u zegt nu dat uw kartelpartner in de vorige legislatuur investeringen heeft gedaan zonder visie, zonder de minste cijfers te kennen. Ofwel bent u voor, ofwel bent u tegen, maar er is zwaar geïnvesteerd door de vorige Vlaamse Regering. Ik onderhoud dat dit alles zonder enige kennis is gebeurd.

De heer Gilbert Bossuyt: Mevrouw de voorzitter, ik ben de minister waar de heer Decaluwe over spreekt. Ik heb dus recht van spreken.

Ik heb in die tijd naar rendabiliteitsstudies gevraagd. Ik heb die nooit gezien. Ik doe 38 jaar aan politiek en al 38 jaar hoor ik hetzelfde verhaal. Alle kansen zijn gegeven. Tot op vandaag is er nog geen enkele ernstige rendabiliteitsstudie, die naam waardig, gepresenteerd.

Ik sluit me volledig aan bij de heer Caron. Wanneer men zegt dat er geen strategische visie was in het ver-

leden, is men verkeerd. De Vlaamse Regering heeft altijd als strategische visie gehad dat, voor wat de regionale luchthavens betrof, men de ontwikkeling van die luchthavens zou ondersteunen, van het ogenblik dat er vanuit de privésector, een euro voor een euro zou worden gegeven.

Dat is gedurende decennia het standpunt geweest van de Vlaamse Regering. Ik betreur dat men daarvan afstapt.

Men heeft in het verleden altijd gewezen naar Wallonië. Ik stel vast dat we in Vlaanderen niet in staat zijn om over een thema als luchthavens rationele standpunten in te nemen en een debat te voeren over de werkelijke grond van de zaak, en dus de rentabiliteit van de luchthavens en het belang en de betekenis ervan op een normale manier te bespreken.

Ik volg dat dossier al heel lang. Ik moet betreuren dat we nu ook in Vlaanderen op dat vlak bezig zijn met een wafelijzerpolitiek. Ik herinner me dat een paar weken geleden de heer Penris hier op de tribune zei dat hij blij was, omdat hij, nu we de luchthaven van Oostende en de luchthaven van Wevelgem steunen – excuseer me, ik gebruik de oude benamingen –, hoopt dat hij op de steun kan rekenen voor de luchthaven van Deurne. Dat is hier woordelijk gezegd. Dat is de houding die men nu blijkbaar aanneemt in heel dat debat. Het is bijna zoals op een tapijtenmarkt: voor wat, hoort wat.

Ik ben voor één zaak blij. Dat is de reden waarom ik niet ga tegenstemmen, maar me ga onthouden bij de stemming. Op deze manier krijgen de gemeenten de kans om, waar ze in het verleden verplicht waren om financieel bij te dragen, deze verplichting van zich af te zetten.

Ik hoop dat in de toekomst de Vlaamse Regering, zowel voor haar havenpolitiek als voor haar luchthavenpolitiek, op een bepaald moment de moed zal hebben om dat op een rationele manier te benaderen.

De heer Carl Decaluwe: We hebben een les gekregen van een gewezen minister, maar een gewezen minister die geld gegeven heeft aan de luchthaven, zonder dat hij cijfers heeft gezien. Il faut le faire. Een gewezen minister zet de huidige regering op zijn nummer. Er is voor de eerste keer een strategische visie ontwikkeld door de luchthavencommissie en een gewezen minister zegt dat men geld geeft en dat er geen visie is. Maar diezelfde minister heeft de vorige legislatuur 1,5 miljoen euro gegeven, blijkbaar in de tapijtenbranche. Op dat vlak kon de toenmalige minister van Openbare Werken er ook wat van, want men heeft toen de middelen voor de tunnel van Harelbeke verhuisd naar Menen. Zo kan men nog voorbeelden geven.

Het is de eerste keer dat men een goede visie heeft. Ik denk dat we nu alle kansen moeten geven aan die tender.

Als de private sector effectief investeert in de exploitatie, lukt het hopelijk. Als het niet lukt, moet de regering conclusies trekken.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt: Mevrouw de voorzitter, het is de gewoonte dat een persoonlijk feit voorrang krijgt. Een persoonlijk feit dient om iets recht te zetten en dat volgt op de tussenkomst.

De voorzitter: U krijgt het woord, maar straks, mijnheer Bossuyt. Het woord is eerst aan de heer Peumans. Alstublieft, respecteer die volgorde.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, normaal ga ik me niet bemoeien in een West-Vlaamse discussie. Mijnheer Bossuyt, als u een goede strategische visie wilt zien op regionale luchthavens: de vorige regering heeft die ook op papier gezet. Daar bestaat een hele dikke bundel van. Ik herinner me dat, toen ik pas in het parlement kwam, u de goedkeuring hebt gegeven om anderhalf miljoen euro aan dat verhaal toe te kennen.

Men moet eens de taalgrens oversteken naar Wallonië, want daar heeft men een heel goede visie ontwikkeld. U hoeft het er niet mee eens te zijn, maar als u ziet hoe Charleroi en Bierset worden aangepakt, de ene voor cargo en de andere voor reizigersvervoer, doet men dat zeer goed.

Mijnheer Bossuyt, er is toen door u gezegd, kijk de stukken maar na, dat anderhalf miljoen euro wordt gegeven en daarmee is de zaak van Kortrijk-Wevelgem gered. Dan heb ik andere stukken gelezen.

We hebben het er in de commissie uitgebreid over gehad. Ik stel nu vast dat er nu wel een visie wordt ontwikkeld. Ik hoop dat deze visie kan slagen, maar ik blijf het heel merkwaardig vinden dat u anderhalf miljoen euro hebt gegeven aan een luchthaven, zonder eigenlijk te weten wat men ermee gaat doen.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, als toeschouwer op deze West-Vlaamse tapijtenmarkt versta ik wel een beetje de verwarring bij de heer Decaluwe. Hij spreekt over cijfers, businessplannen en jaarrekeningen.

We hadden die discussie eigenlijk in commissie moeten voeren. Mevrouw de voorzitter, u weet misschien dat we de visienota, de businessplannen en de jaarrekeningen gekregen hebben nadat het decreet was gestemd.

Ik vind dat geen normale manier van werken. Dat moeten we eerst krijgen. Dan kunnen de leden van de

meerderheid en de oppositie op basis van cijfers en documenten een beslissing nemen. Hadden we dat gedaan, dan zou de heer Decaluwe weten dat bijvoorbeeld op pagina 60 staat dat de ebita zonder subsidies merkwaardig negatief is. Met subsidies, niet van de Vlaamse overheid maar van overal in West-Vlaanderen, gemeenten, intercommunales en provincie, is er een licht positieve ebita. We hadden dat kunnen bespreken, maar we hebben er de gelegenheid niet voor gehad. Daarnaast zijn er de engagementen van de Vlaamse Regering. Ik kan me best voorstellen dat de heer Bossuyt ooit, bijna wanhopig als burgemeester van Menen, heeft gezegd dat het nu de laatste keer was dat de Vlaamse overheid hier een investering goedkeurde. Men had gezegd dat men het nog één keer nodig had, en dat men dan rendabel zou zijn. Maar de geschiedenis herhaalt zich, en het is weer de laatste keer. Het is weer een West-Vlaamse minister die weer voor de laatste keer een investeringssubsidie gaat geven, naast een structurele subsidie, maar daar zal ik het straks over hebben.

De voorzitter: De heer Bossuyt heeft het woord voor al die persoonlijke feiten.

De heer Gilbert Bossuyt: Eén persoonlijk feit, mevrouw de voorzitter. Het is beter dat men onmiddellijk kan antwoorden op een persoonlijk feit.

De voorzitter: Mijnheer Bossuyt, ik regel nog altijd de werkzaamheden.

De heer Gilbert Bossuyt: Ik ben al blij dat ik het woord krijg op den duur.

Ik wil nog eens herhalen dat ik indertijd, in samenspraak binnen de regering en in samenspraak met de provincie, heb beslist om die investering te doen, want anders was de luchthaven onmiddellijk gesloten. Op dat ogenblik werd opnieuw afgesproken om een businessplan te leveren, het zoveelste in de rij. Op dat moment stelde zich ook de situatie van Deurne en daar hadden wij hetzelfde standpunt ingenomen. We hebben gezegd dat we afwachende partij waren. Op dat ogenblik moesten de businessplannen nog binnenkomen. Als er geen zouden komen, zou dat inderdaad de laatste investering geweest zijn. Als er kwamen, zouden we zien wat de Vlaamse Regering moest doen, namelijk een euro voor een euro. Ik wil dat herhalen omdat men nu voortdurend probeert de geschiedenis te herschrijven. Ik blijf herhalen dat deze houding al decennialang de houding was binnen de Vlaamse Regering, en trouwens ook de houding van CD&V. Ik vind dat een gezonde houding. We zullen zien wat de toekomst brengt. Ik vraag wel dat men dat verder op een rationele manier blijft behandelen in plaats van symbolen in stand te willen houden.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mevrouw de voorzitter, ik kan dit debat niet helemaal volgen. Dit is uitstekend

besproken. De minister heeft een fantastische uitleg gegeven over de structuur, de toekomst en de visie. We hebben uitgebreid vragen kunnen stellen. Het is nog een tweede keer behandeld in de commissie. Er zijn mensen die hier aan het woord komen die ik toen niet heb gehoord.

Ik kan ook de sp.a helemaal niet volgen. Ik meen mij te herinneren dat een voormalig sp.a-voorzitter en gewezen minister dit project volledig ondersteunde en mede vragende partij was. Ik heb zelf nog mee aan de tafel gezeten. Ik kan dus echt niet volgen.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer Verstreken, de sp.a is geen monoliet, en maar goed ook. Er moet een beetje ruimte zijn om wat kritische bemerkingen te geven en de vragen te stellen die leven. Misschien kan dat bij jullie niet, maar bij ons wel.

Mijnheer Decaluwe, veroordeelt u het overbruggingskrediet dat de vorige regering heeft gegeven?

De heer Carl Decaluwe: Neen.

De heer Ludo Sannen: Laat het duidelijk zijn dat het overbruggingskrediet de mogelijkheid heeft gegeven om nu met een plan te komen. Blijkbaar veroordeelt u het standpunt van de vorige Vlaamse Regering, die een overbruggingskrediet heeft gegeven. Mocht dat er niet geweest zijn, dan was er geen luchthaven meer.

De heer Carl Decaluwe: Over monolieten gesproken: iedereen heeft recht op vrije meningsuiting, maar als men in een streek afspraken maakt en iedereen engageert zich, dan hoop ik dat iedereen zich daaraan houdt. Vanzelfsprekend waren we voor het overbruggingskrediet.

Nu doen de socialisten echter alsof ze van niets weten bij het nemen van deze beslissing. Er moet ook worden gekeken naar de tender. Er is sprake van een businessplan met de privésector. Vanzelfsprekend kunnen we ter zake nog niet over cijfers beschikken, omdat we niet weten welke privéactoren zullen meedoen. Het gebrek aan cijfers wordt als reden voor onthouding gegeven. Dat is geen onthouding. Zeg dan gewoon dat u tegen de luchthaven bent. Dat is een mening die ik respecteer. Nu worden er echter elementen gezocht om zich toch maar te onthouden. Ik vind dat geen moedige beslissing.

De heer Bart Caron: Ik vervolg mijn betoog. Ik heb de trafiekcijfers daarnet al even aangehaald. Ik heb een aantal bedenkingen over het potentieel, voor zover dat uit het voorliggende document blijkt. De trafiekcijfers stijgen wel een beetje. Dat is positief, maar ze blijven wel zeer beperkt.

Er is slechts één maatschappij actief op de luchthaven, namelijk abelag, dat van Zaventem komt. Dat is een heel wankele basis. Als die ene maatschappij verhuist, is alle activiteit voorbij.

Ik citeer uit het document dat businessplan wordt genoemd: “Er zijn omvangrijke investeringen nodig in de basisinfrastructuur om te voldoen aan de ICAO 2B-standaarden.” De financiële bijdrage waarover we het daarnet hadden, is dus helemaal niet ten einde. Er zullen nog belangrijke investeringen moeten volgen.

Voor de rest wil ik me ten gronde niet uitspreken. Er komt inderdaad een tender, maar ik vind dat ik als Vlaams parlementslid het recht heb te kunnen oordelen aan de hand van gegevens die me toelaten te oordelen. Mocht worden aangetoond dat die luchthaven rendabel kan zijn, dan zou ik dat ontwerp van decreet ook helemaal steunen. Ik weet het echter niet, en ik heb die informatie niet gekregen. Ik kan, om eerlijk te zijn, dus niets anders dan me ter zake te onthouden. (*Applaus bij sp.a + VlaamsProgressieven*)

De heer Carl Decaluwe: VlaamsProgressieven heeft daar een groot patent op. Als het over de VRT en concurrentie gaat, mogen we totaal geen cijfers kennen. Hier vraagt u cijfers die nog niet bestaan. We weten nog niet welke privé-investeerders er zullen deelnemen. Wellicht abelag in Wevelgem, en waarschijnlijk zelfs een tweede en een derde, naar ik verneem. Op basis daarvan zullen we kunnen oordelen of die tender ontvankelijk is. Pas dan zult u de cijfers zien. Mijnheer Caron, u bent nu werkelijk de kar voor het paard aan het spannen, maar dat is niet de eerste maal.

De heer Bart Caron: Beste collega's, vindt u het normaal een ontwerp van decreet goed te keuren waarvan u de potentiële economische rendabiliteit op geen enkele wijze in kaart krijgt? Eigenlijk bent u afhankelijk van een tender, van een oproep in de privésector aan potentiële exploitanten. Dat is geen kwestie van de kip en het ei, mijnheer Peumans. Ik wil die weg een kans geven, maar ik raad u echt eens aan dit document te lezen. Als een privébedrijf met een dergelijk document naar een bank stapt, krijgt het geen euro, nergens ter wereld.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, de collega's hebben een belangrijk ontwerp van decreet goedgekeurd. Op het ogenblik van de stemming nam ik deel aan de bespreking van het ontwerp van decreet over de OCMW's. Ze hebben dat belangrijke ontwerp goedgekeurd nadat de minister had beloofd hun de cijfers, die toch wel belangrijk waren, te bezorgen in bijlage. Ze moesten eerst wel stemmen. Naderhand kan dat voor wat ongemakken zorgen. Dit dossier gaat over structuren, maar ook over geld en cijfers. Wie een dergelijk

dossier goedkeurt zonder over die cijfers te beschikken, spreekt eigenlijk voor zijn beurt. Er werd gezegd dat dit moet worden benaderd vanuit een LOM- en een LEM-structuur. Heel theoretisch is er ook voor mij dan geen probleem.

De eigenaar stelt de infrastructuur ter beschikking en vraagt een vergoeding aan een LEM. Dat is de privésector, en die betaalt een marktconforme vergoeding. Op zich lijkt dat een mooie structuur. Maar natuurlijk is de eerste vraag of die structuur wel nodig is. Inzake transport moeten we die vraag altijd stellen, in de verschillende domeinen en op de verschillende niveaus. Ik heb ten eerste mijn bedenkingen bij de noodzaak van twee regionale luchthavens in West-Vlaanderen: één in Oostende en 40 kilometer zuidelijker één in Kortrijk-Wevelgem. Dan is er 30 kilometer over de grens, binnen dezelfde eurometropool, Lesquin. Gaan we een beetje naar het oosten, voor degenen die naar het oosten durven gaan, dan hebben we na 40 kilometer Charleroi. Dat lijkt me wat van het goede te veel. Men wil flexibel zijn. De West-Vlaamse zakenlui willen gemakkelijk de lucht in kunnen. Maar toch, slechts 40 kilometer ver rijden om in een vliegtuig te kunnen stappen zonder dat men naar het Brusselse Gewest moet, lijkt me niet echt van het goede te veel.

Bovendien is op Kortrijk-Wevelgem Internationaal slechts één op zes vluchten een zakenvlucht. Eén zesde! Men moet dus niet gaan beweren dat de luchthaven absoluut nodig is voor de zakenwereld. Het spijt me, dat blijkt niet uit de cijfers, tenzij de cijfers van de minister verkeerd zouden zijn. Het moet duidelijk zijn: wij zijn tegen de instandhouding van Kortrijk-Wevelgem. Men kan de zakenvluchten en de 'snelvracht' even goed overhevelen naar Oostende-Brugge of naar Lesquin.

In de streek van Kortrijk is de nood aan bedrijventerreinen erg groot zegt men mij altijd. Wees gerust, als wij vragen om Kortrijk-Wevelgem Internationaal te sluiten, dan is het niet om daar een bos te planten. Nee, laat dat een bedrijventerrein worden. Daar is nood aan. Dat zal wellicht zelfs meer tewerkstelling meebrengen. De luchthaven stelt slechts 39 mensen te werk, brandweer inclusief. Als we iets willen doen voor de tewerkstelling in West-Vlaanderen, moeten we niet strijden voor het behoud van de luchthaven. Er moeten andere mogelijkheden zijn.

Er zijn felle voorstanders van de luchthaven, maar ook tegenstanders, ook aan officiële zijde. Er is een intercommunale waarvan de gemeenten verplicht worden de luchthaven jaarlijks te subsidiëren, al jaren lang, en nog zijn er financiële problemen. Bekijk de cijfers in het rapport, mijnheer Decaluwe. In geen enkele gemeente zitten de groenen in de meerderheid. Verstandige mensen, bijvoorbeeld van sp.a en van andere

partijen, in Menen en Izegem, durven openlijk zeggen: stop met die zaak, wij willen daar geen geld meer aan besteden. En een heleboel anderen durven het niet zeggen.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Tavernier, ik heb respect voor uw mening, want u neemt een duidelijke stelling in: sluiten. We kunnen voor of tegen die stelling zijn, maar u bent duidelijk.

Maar, de vorige regering, waar Groen! deel van uitmaakte, heeft de 1,5 miljoen toch gesteund?

De heer Jef Tavernier: Ja, voor een laatste keer. Het betrof een overbruggingskrediet in afwachting van een nieuwe structuur.

De heer Carl Decaluwe: Mocht u toen de moed hebben gehad om te zeggen dat de luchthaven dicht moest, dan kon u het been stijf houden binnen de Vlaamse Regering en had u uw standpunt kunnen realiseren.

De heer Jan Peumans: Ik had dezelfde vraag. Groen! zat in de vorige regering en heeft de beslissing over de 1,5 miljoen mee goedgekeurd. Dat geld heeft er volgens de heer Sannen voor gezorgd dat de leefbaarheid van Kortrijk-Wevelgem kon worden gerealiseerd. Leg mij eens uit waarom u dat in de vorige regering mee hebt goedgekeurd.

De heer Jef Tavernier: Het was een overbrugging, want er zou worden overgestapt op een definitieve structuur. Alles zou worden rechtgetrokken en er zou een echt businessplan komen.

De heer Jan Peumans: U hebt vier jaar tijd gehad om dat de vragen, maar u hebt dat nooit gedaan. (*Opmerkingen van de heer Gilbert Bossuyt*)

De heer Jef Tavernier: Toch wel, wij hebben dat gevraagd. Onze stelling is in dat verband altijd heel erg duidelijk geweest.

Ook over de toekomst van Kortrijk-Wevelgem ben ik heel duidelijk: de laatste jaren werd voortdurend geld gestopt in de luchthaven. De luchthaven is niet rendabel en zal ook nooit rendabel worden.

Voor Oostende zijn er wellicht wel mogelijkheden. Binnen bepaalde perken kan van Oostende een passagiersluchthaven, een snelle luchthaven en een zakenluchthaven worden gemaakt. Zeker indien een deel van de activiteiten van Kortrijk-Wevelgem naar daar worden overgeheveld, is er een iets grotere kans op rentabiliteit. Binnen bepaalde contouren moet dit mogelijk zijn, maar dan mag niet worden gedacht aan cargo's.

Trouwens, de slechte naam die Oostende heeft gehad en soms nog heeft, komt door een aantal cargoactiviteiten

die niet altijd door de beste en de meest koosjere firma's werden uitgevoerd.

Er wordt gezegd dat een LOM en een LEM zullen worden opgericht en dat de luchthaven bedrijfseconomisch gerund zal worden. Het komt erop neer dat de overheid haar handen eraf houdt. Uit engagement, activiteit en management vanuit de privésector zal moeten blijken of de luchthaven rendabel is.

De LOM is de ontwikkelingsmaatschappij die de infrastructuur bezit. Wat doen men? Eerst wordt beslist om toch nog een keer te investeren: 17 miljoen in Oostende en geen anderhalf miljoen, mijnheer Bossuyt, maar 5,5 miljoen in Kortrijk-Wevelgem Internationaal. De investeringen zijn dus nog niet gestopt, er staan er nog op stapel. De LOM zal worden vergoed en eenmaal de investeringen zijn gebeurd, zal de LOM kunnen blijven leven dankzij de vergoeding die wordt betaald door de LEM. Ik zie echter dat in het decreet ook staat dat er naast de investeringen, ook een vergoeding is aan de LOM's. Komt die boven op de investering of is dat de investeringssubsidie? Voor mij is het niet duidelijk, maar in de artikelen van het decreet staat dat er ook voor de LOM's een jaarlijkse tussenkomst is die wordt ingeschreven in de begroting van het Vlaamse Gewest. Ik zou daar toch wat duidelijkheid over willen, want het kan niet dat naast de investeringen, nog tussenkomsten worden gedaan ten voordele van de LOM's.

De LEM's moeten exploiteren. De vraag is natuurlijk of ze rendabel zijn en waarvan die rentabiliteit afhangt. Die hangt natuurlijk af van het bedrag dat ze aan de LOM's moeten betalen voor het gebruik van de infrastructuur, maar daarover is nog niets geweten. In het decreet staat dat het om een 'marktconforme vergoeding' moet gaan, maar dat is een nogal rekbaar begrip. Iedereen weet dat wanneer de vergoeding iets groter wordt, iets meer marktconform, het voor de LEM moeilijker wordt. Wordt de vergoeding vastgelegd op bijna nul, dan is het voor de LEM een stuk gemakkelijker.

De Vlaamse overheid zegt over dit ontwerp van decreet dat het alles inzake brandweer en veiligheid op zich neemt. Ik heb de cijfers eens bekeken en ik heb de indruk dat zelfs het inchecken van de koffers hoort bij veiligheid. In Kortrijk-Wevelgem International houden 17 van de 28 personeelsleden zich bezig met de brandweer. Er zijn er weinig die zich bezighouden met het controleren van de koffers. Twee derde houdt zich bezig met de veiligheid en wordt betaald door de Vlaamse overheid. Ik heb er geen probleem mee dat er veel brandweermensen zijn.

Oostende ziet het wat grootser en heeft 136 mensen in dienst. 84 daarvan houden zich bezig met brandweer en veiligheid. Het is gemakkelijk om te zeggen dat het nu aan de privésector is. Dit is niet meer serieus. Eigenlijk

kan dit niet. De constructie mangelt aan alle kanten. Er is in Oostende al jaren een jaarverslag dat naar het Rekenhof gaat. Het Rekenhof zegt al jaren dat de cijfers niet kloppen. De laatste rekening waarvan de definitieve cijfers zijn voorgelegd aan het Rekenhof, is die van 2004. Daarna niets meer.

Over de rekeningen van 2004 heeft het Rekenhof gezegd dat ze onvolledig zijn. Het wordt nu al drie jaar gezegd dat ze onvolledig zijn en wat antwoordt de minister in de commissie? “Je gaat daar toch niet over beginnen. Het Rekenhof zegt dat al zo lang, we gaan nu toch niet meer de waardering doen van de gebouwen en van de inbreng.”

Als je zes jaar wacht om te antwoorden op opmerkingen van het Rekenhof en dan zeg je dat het nu niet meer de moeite loont om te antwoorden, dan is dat een zwak argument. Vooral omdat de waardering van de activa niet alleen van belang is voor de balans, maar ook voor het afschrijven van de kostenstructuur van de activa. Afschrijvingen zijn kosten. Hoe meer kosten, hoe meer verlies.

Als de luchthaven van Oostende al jaren durft zeggen dat ze dankzij subsidies een klein beetje winst maakt, dan liegt ze. Het is dankzij subsidies, maar ook omdat ze haar kosten niet inreken. Als je dat ook nog wilt overhevelen naar de privésector in het kader van de LEM's, dan moet je correcte gegevens verstrekken, ook al is het laat.

Het is niet juist te zeggen dat de luchthaven wel zijn cijfers heeft ingediend. Ik had het wel over definitieve cijfers. Men antwoordt zelfs niet meer op de opmerkingen van het Rekenhof. Het is wel belangrijk, ook voor eventuele kandidaten, om correcte cijfers te hebben.

Sommigen zeggen dat het nu economisch gaat zijn. Sorry, maar het is absoluut niet economisch. Men heeft zelfs niet eens de correcte cijfers. Als je dan toch een aantal cijfers wilt, zal ik ze geven. In 2002 heeft de luchthaven van Oostende een exploitatiedotatie gekregen van 3.800.000 euro, in 2003 was dat 2.500.000 euro, nadien 2.800.000 euro, dan 2.862.000 euro en in 2006 3.008.000. Dan staat daar ongeveer een even grote investeringsdotatie tegenover, om dan in exploitatieresultaten te komen tot een positief resultaat, met de opmerking dat men die afschrijvingen en een aantal zaken gewoon niet heeft meegerekend.

Ook al is het logisch dat we gaan werken met een LOM en een LEM, wij kunnen zoets maar goedkeuren als we achter het project staan. En dat is uiteindelijk een overheidsbeslissing. Je laat de beslissing of je een bepaalde activiteit maatschappelijk vindt, niet aan de privésector over. En als je ze maatschappelijk verantwoord vindt en je wilt ze aan de privésector geven, dan moet die sector ook ten volle zijn verantwoordelijkheid dragen en moet je niet op een verkapte manier zowel de LOM als de LEM subsidiëren en werken met onvolledige cijfers.

In de streek van Kortrijk hebben ze dat ingezien en hebben ze gedacht dat ze eindelijk van dat dossier af zijn. Uit pure vreugde hebben ze op de laatste raad van bestuur hun zitpenningen verdrievoudigd. *(Applaus bij Groen! en van de heer Gilbert Bossuyt)*

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, omdat het thema van de luchthavens zo uitgediept wordt, kan ik niet anders dan ook mijn emoties kenbaar te maken. Dit zijn van die dossiers die blijven aanslepen. Twintig jaar geleden had ik daar mijn eerste persconferentie over met toenmalig parlementslid Jaak Vandemeulebroucke. We hebben toen gezegd: “De luchthaven moet over tien jaar rendabel zijn, anders loont het niet meer de moeite om dit ruimtebeslag van 400 hectare in Oostende nog te verantwoorden.”

Ik heb die 400 hectare met een paar honderd werknemers ooit vergeleken met wat men in Singapore deed met diezelfde 400 hectare. Dat was op onze missie een paar jaar geleden. Daar ging het over 100.000 mensen die tewerkgesteld werden, met een enorme impact. Als je dat rationeel begint te bekijken, kun je inderdaad kritiek hebben.

Je kunt de zaak economisch beoordelen, maar ook het ecologische dossier is een bijzonder element. En voor Oostende is dat eigenlijk het hele dossier geweest. Er is daar een zeer sterk werkende actiegroep, WILLO.

Hoe dan ook moeten wij nu alle kansen geven aan de luchthaven. De tijden zijn geëvolueerd. De modal split en de manier waarop een regio ontsloten kan worden, kunnen we nu niet meer vergelijken met de situatie van twintig jaar geleden. Het zou al te gek zijn om een aantal actoren nu zomaar weg te werken. Dat geldt in het bijzonder voor Oostende, waar men dan nog het samenspel heeft met toerisme en met de haven. Een en ander moet natuurlijk op elkaar kunnen inspelen. Laat de proef dus doorgaan, laat ons zien wat de privé bijkomend inbrengt en laat het ons verder alle kansen geven.

Ik zal me niet moeien met Wevelgem, mijnheer Bossuyt. Ik vind het inderdaad een beetje gek, maar de Kortrijkzananen zijn al helemaal gek, dus laat ze maar doen. Er is een regeerakkoord geweest, en er zal dus wel wat politiek gemarchandeerd zijn. Maar ik zal de laatste zijn om kritiek te hebben op Wevelgem. Ik zou zelfs geen kritiek durven hebben op Deurne.

We maken een evolutie mee. Op een gegeven moment wilde Koekelare een eigen vliegveld, alsook Knokke en Koksijde. Wij hebben echter een militaire luchthaven die verloren dreigt te gaan. We zullen de burgerlijke

luchthaven, de WAC, de West Aviation Club die nu al bestaat, verder alle kansen geven. Nu is dat nog een club maar het wordt een echte luchthaven met infrastructuur. Wanneer de wegen dichtslibben, moeten we op zoek gaan naar andere verkeersmodi. We hebben al de beslissing genomen om drie kilometer landingsbaan te redden. Het moeten niet allemaal Vlaamse nationale luchthavens worden. Ze hoeven ook niet allemaal dezelfde beheersstructuur te krijgen.

Mevrouw de minister, die regionale luchthaven kreeg de naam Oostende-Brugge. Dat is beslist tijdens de periode van Ryanair. Brugge had zagezegd meer uitstraling dan Oostende. Ik heb niets tegen Brugge, maar het gaat hier wel degelijk over de luchthaven van Oostende. Ik hoop dat het een toeristische passagiersluchthaven wordt. Dat zal heel wat tijd besparen voor het publiek dat naar de Vlaamse kust komt.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mevrouw de minister, er is ontzettend veel potentieel in de luchthaven van Oostende. Wat in Wallonië kan, moet zeker ook in Vlaanderen kunnen. Ik pleit er dan ook voor om bij de uitvoering naar de LEM en de LOM rekening te houden met de duidelijke behoefte aan passagiersvluchten. Die zitten in de lift. Het belang van regionale luchthavens wordt wereldwijd aangetoond. Dat bewijzen alle statistieken en wetenschappers.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Ik heb een beetje ervaring met het zoeken naar plaatsen voor de vestiging van plaatselijke bedrijven of van buitenlandse bedrijven die in West-Vlaanderen willen investeren. Bij die zoektocht moeten de bedrijven rekening houden met een aantal elementen zoals de scholing van het personeel, de beschikbaarheid van gronden, de ligging en de eventuele aanwezigheid van een luchthaven voor korte vluchten. Dat laatste kan handig zijn voor klanten, leveranciers en eventuele dochterbedrijven. Ik ben ervan overtuigd dat dit aspect voor alle bedrijven meespeelt bij hun vestiging in West-Vlaanderen. Ik juich dan ook toe dat een aantal mensen positief staan tegenover de uitbating van die twee luchthavens.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Het waren interessante uiteenzettingen. Dat is altijd het geval wanneer het gaat over dossiers die bepaalde regio's beroeren. Ik wil nog enige toelichting geven bij een aantal punten.

Degenen die zouden twijfelen aan de loyaliteit bij de coalitiepartners, kan ik geruststellen. Dit ontwerp is niet zomaar uit de lucht komen vallen. Het werd twee keer

goedgekeurd door de voltallige ministerraad vooraleer het hier werd voorgelegd. Wat dat betreft, is er dus geen enkel probleem.

Het ontwerp is ook niet uit de lucht komen vallen op de ministerraad.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mevrouw de minister, worden dan bepaalde zaken ook niet door de voltallige ministerraad goedgekeurd?

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Stassen, daarnet waren hier discussies. Als er binnen de ministerraad discussie is, dan worden dossiers eventueel niet goedgekeurd. Als ze worden goedgekeurd, dan – en men zou eraan twijfelen als we bepaalde stemmen uit het parlement horen – gebeurt dat door de voltallige regering en door alle coalitiepartners. Anders zou de zaak nooit zijn goedgekeurd. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Jos Stassen: Waarom vindt u het dan politiek nodig om te benadrukken dat het door de voltallige ministerraad is goedgekeurd? Als u dat nu zegt, betekent dat er stront aan de knikker is.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Stassen, misschien hebt u niet goed geluisterd. U moet zich niet zo opwinden. Ik kan niet duidelijk genoeg zijn. Ik heb geprobeerd om zeer duidelijk te zeggen hoe het in de regering verlopen is. Voilà. En ik denk dat het nu duidelijk is.

De heer Jos Stassen: Dat is een tautologie. Een beslissing wordt altijd voltallig genomen.

Minister Hilde Crevits: Dat hebben we dan ook weer geleerd, beste collega's. *(Gelach)*

Het ontwerp is niet ook niet zomaar uit de lucht gevallen bij de regering. Het is het gevolg van een strategische visie, die werd vastgelegd in een visienota van 2 juni 2006. Een aantal mensen hebben al een deel van de evolutie geschetst. Ik zal die punten niet herhalen. Er is een politieke keuze gemaakt. Een aantal voorgangers hebben daar hun steentje toe bijgedragen. Ik stel dat niet in vraag. We moeten trouwens niet het proces van het verleden maken. Er werd gekozen voor het maximale behoud van het resterende patrimonium van de Vlaamse regionale luchthavens. Die visie is ook door de Vlaamse Luchthavencommissie met zoveel woorden gevolgd. Ik verwijs naar haar standpunt van 12 juli 2006.

Er is tevens geopteerd voor een gelijke behandeling tussen al die luchthavens. Dat heeft een aantal consequenties. Een van die gevolgen is dat de Vlaamse overheid bereid is om financiële steun te verlenen voor de kosten van de instandhouding en de modernisering van

de basisinfrastructuur van de luchthaven. Dat is wel duidelijk. Het gaat om de kosten om de basisinfrastructuur, het onroerend patrimonium in stand te houden.

De regering heeft ook beslist om verder in te staan voor het verzekeren van de publieke functies in het kader van de luchthavenbeveiliging en de luchtvaartveiligheid. Daarnet werd een opsomming gemaakt van de taken die daar deel van uitmaken. Het is ook niet zo moeilijk om te weten wat die taken zijn. Dat staat mooi beschreven.

Die strategische visie moest dan natuurlijk nog concreetiseerd worden. Daarbij werd gezocht naar een beheersvorm die enerzijds rekening houdt met de twee vooropgestelde principes en die anderzijds de luchthavens ook toelaat om, zoals door diverse sprekers is aangehaald, binnen een concurrentiële en sterk evoluerende markt toch met meer autonomie en op een bedrijfseconomische basis te functioneren, waarbij privé-investeerders en/of lokale overheden extra middelen en impulsen zouden kunnen geven.

Er is vervolgens een studie uitgevoerd, waarbij men de potenties van de beide luchthavens in kaart heeft gebracht. Er werden inderdaad enkele cijfergegevens en financiële modellen onderzocht. Mijnheer Caron, in de commissie zijn we daar ook even op ingegaan. Tijdens de tweede zitting heb ik dat ook gezegd. Een aantal van de zaken die in het financiële model zijn opgenomen, zijn cijfers uit privécontracten. Ik heb me, net zoals mijn voorganger, geïnformeerd. Men kan die niet zomaar publiek maken. Als ik na de eventuele goedkeuring het vervolgtraject voor u schets, dan is het toch wel van belang te weten dat er pas nadat er zekerheid is over de exploitatie de LOM geoperationaliseerd kan worden.

Zonder een goedgekeurd decreet kunnen we geen enkele structuur opstarten. Dit brengt ons in een kip-en-eisituatie. We hebben de juridische structuur nodig om de volgende twee stappen te kunnen zetten. De volgende stappen zijn de oprichting van de LEM en de oprichting van de LOM.

Voor de LEM hebben we een privépartner nodig. Wie dat zal worden, zal blijken uit de tender die zal worden uitgeschreven. Ik heb tijdens de commissiebesprekingen uitdrukkelijk gezegd dat de tender gelijk moet lopen met de oprichting van de LOM. We moeten vooruitgang boeken. Potentiële privépartners moeten voldoende tijd krijgen om een eigen businessplan op te stellen. Deze businessplannen moeten binnen het kader van de vigerende milieuvergunningen worden opgesteld. Ze zullen uiteindelijk de basis voor het verdere verloop van dit dossier vormen.

De heer Tavernier heeft een vraag over de vergoedingen aan de LOM gesteld. De Vlaamse Regering heeft de principiële keuze gemaakt de openbare structuur in stand

te houden. Dit betekent dat kapitaal zal worden geïnjecteerd. De cijfers zijn hier al vermeld. De toekomstige investeringen zullen over een periode van acht jaar worden gespreid. De LOM wordt een EVA. De Vlaamse overheid en de LOM zullen een beheersovereenkomst sluiten. Die beheersovereenkomst zal uiteraard, zoals steeds, aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd. De wederzijdse rechten en plichten van beide partners zullen in de beheersovereenkomst worden omschreven. Het ontwerp van decreet laat de mogelijkheid open om bepaalde bijkomende taken aan de LOM te geven en om hiervoor al dan niet vergoedingen toe te kennen. De heer Tavernier heeft in dit verband terecht naar een bepaling in het ontwerp van decreet verwezen.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de minister, nu brengt u me in verwarring. Ik dacht dat de LOM de infrastructuur ter beschikking stelt. De Vlaamse overheid zorgt ervoor dat die infrastructuur af is. De LEM gebruikt de infrastructuur en betaalt daarvoor een bepaalde vergoeding. De LEM krijgt voor een aantal specifieke taken een subsidie van de Vlaamse overheid.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Tavernier, bedoelt u veiligheidstaken, zoals de brandweer?

De heer Jef Tavernier: De LEM moet hiervoor instaan.

Ik vraag me evenwel af of de LOM niet zelfbedruipend moet zijn. Ingevolge de kapitaalinjectie door de Vlaamse overheid krijgt de LOM infrastructuur. Eenmaal de LOM over die infrastructuur beschikt, moet ze eigenlijk zelfbedruipend zijn. Indien de overheid blijft geld bijpassen, klopt het eigenlijk niet. Dit zou inhouden dat we de private activiteit voortdurend subsidiëren.

Volgens mij zou het duidelijker zijn de LOM door middel van de investeringen te steunen en de LEM bepaalde subsidies voor specifieke taken toe te kennen. We kunnen er dan nog over discussiëren of we al dan niet twee derde van het personeel moeten subsidiëren. Ik heb in elk geval nog geen antwoord gekregen op de vraag wat de bijkomende opdrachten van de LOM zouden kunnen zijn. Blijkbaar wil de minister die opdrachten subsidiëren. Kan de minister een voorbeeld van een dergelijke opdracht geven?

Minister Hilde Crevits: De heer Tavernier heeft de situatie correct geschetst. De LEM exploiteert de luchthaven volledig en betaalt een concessievergoeding voor het gebruik van de luchthaven aan de LOM. De Vlaamse overheid injecteert kapitaal in de LOM. De LOM en de Vlaamse overheid sluiten een beheersovereenkomst.

Er is nog geen enkele beheersovereenkomst af. Ik zie niet in welke vergoedingen we eventueel zouden

moeten betalen. De LOM is belast met het beheer van het onroerend patrimonium, oftewel de infrastructuur, van de luchthaven. Op dit ogenblik zie ik geen concrete voorbeelden. Het ontwerp van decreet zegt hier niets over. Wat de Vlaamse overheid betreft, kan de LOM geen winst maken. De LOM is gewoon de beheerder van de onroerende infrastructuur.

Als u mij nu vraagt of ik nog vergoedingen zie, dan zeg ik neen. Het is echter een beheersovereenkomst zoals er beheersovereenkomsten gesloten zijn met tal van agent-schappen, bijvoorbeeld onze waterwegbeheerders. Die beheersovereenkomst moet nog worden uitgewerkt en zal worden voorgelegd aan het parlement.

De heer Jef Tavernier: Ik vraag me af of de commissieleden van de meerderheid dit wel doorhadden.

Minister Hilde Crevits: Natuurlijk, ik heb dat uitdrukkelijk gezegd.

De heer Jef Tavernier: Ik geloof dit niet. U zegt dat u nog niet eens weet waarvoor u een vergoeding zou betalen. Dat is een kat in een zak.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Tavernier, u bent niet correct. Ik heb dit in de commissie nadrukkelijk uitgelegd. Ik weet niet of u er toen was, want u hebt niet de hele uitleg gehoord. U hebt uw vragen gesteld en bent vertrokken. *(Opmerkingen van de heer Jef Tavernier)*

Goed, u hebt het verslag gelezen. Ik heb in de commissie zeer nadrukkelijk gesteld dat er een beheersovereenkomst wordt gesloten tussen de overheid en de LOM, en dat daar de wederzijdse rechten en plichten in vervat zullen zitten. Ik heb ook gesteld dat er een concessieovereenkomst wordt gesloten tussen de LOM en de LEM. Dit betekent dat de LOM uit twee bronnen middelen krijgt: een eerste bron is de kapitaalinjectie die de overheid zal doen, een tweede bron is de concessievergoeding die wordt betaald door de LEM. Dat zijn de twee bronnen van middelen.

Als u me vraagt of er nog vergoedingen zullen moeten worden betaald, dan antwoord ik dat wat mij betreft niet. Het is echter een beheersovereenkomst die wordt gesloten tussen de twee waarin de rechten en plichten voor een hele periode zullen worden uitgewerkt. Ik denk dat ik daar duidelijk in ben.

De heer Ward Kennes: Mevrouw de voorzitter, de structuur is in de commissie erg duidelijk geschetst. Op pagina 51 van het stuk staat een handig schemaatje. Daar is ook naar verwezen. Die driehoek schetst alles erg helder. Voor de kosten voor safety en security vertrekt het pijltje van het Vlaamse Gewest in de richting van de LEM. Geen enkel lid dat aan de bespreking heeft deelgenomen, heeft dit niet opgemerkt.

De heer Jef Tavernier: U hebt gelijk dat dit op pagina 51 staat van de bijlage van het verslag. De bijlagen zijn na de commissievergadering toegevoegd.

De heer Ward Kennes: Ik heb het over pagina 51 van het originele stuk 1703 nummer 1.

De heer Jef Tavernier: U hebt gelijk. Daar staat echter niets over welke vergoeding er wordt gegeven. Het is zeer onduidelijk. De minister geeft trouwens zelf toe dat men niet weet wat er op dit moment eventueel in zou zitten.

Minister Hilde Crevits: Vandaag wordt er een kader goedgekeurd om twee structuren in het leven te roepen. Er zijn nog veel zaken onduidelijk. Hoe zal die concessieovereenkomst er precies uitzien? Wat zal er juist gebeuren? Hoeveel zaken zullen er actief worden? Ik kan u dat niet zeggen, en u weet dat goed. We roepen vandaag een structuur in het leven die de toekomst voor de regionale luchthavens vastlegt op een model. Dat model is erg duidelijk. De overheid geeft de garantie dat de publieke structuur in stand wordt gehouden. Er zit een kapitaalinjectie in om hem gecertificeerd te houden. Dit is een politieke keuze die wordt gemaakt. De exploitatie zelf wordt niet langer beschouwd als een taak van de overheid. Die gaat naar de LEM.

In het kader van de concessieovereenkomst is afgesproken dat het de LEM is die de verantwoordelijkheid, de controle, de veiligheids- en beveiligingsdiensten en de brandweerdienst – of een deel ervan – op de respectieve regionale luchthavens zal verzekeren, zonder uiteraard afbreuk te doen aan de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest inzake het toezicht op de uitvoering van deze taken. Voor die taken zal de LEM een toelage ontvangen. Er moet dus nog een overeenkomst worden gesloten, met name die tussen de LEM en het Vlaamse Gewest waarin de wijze van berekening, de parameters, de betalingsmodaliteiten enzovoort zullen worden vastgelegd. Op die manier wordt duidelijk wat de precieze vergoeding zal zijn.

Iets is duidelijk: de vergoeding moet worden gemeld aan Europa, en de enige vergoeding die de overheid aan de LEM mag betalen, is de vergoeding die voor die specifieke taken wordt betaald, en bijvoorbeeld niet voor een cafetaria of zo.

De overeenkomst moet natuurlijk ook worden afgesloten, maar dat kan pas wanneer het decreet is goedgekeurd en de structuren kunnen worden uitgebouwd. Wat de bedragen betreft, verwijs ik naar de verslagen van de commissievergaderingen. Ze zijn voor iedereen beschikbaar. Het klopt dat luchthavenbeveiliging en luchtvaartveiligheid in Oostende een dominante plaats innemen. Ongeveer 106 van de 134 personeelsleden

van DAB Oostende houden zich daarmee bezig. De werkingskosten kunnen dus precies worden geraamd.

De huidige investeringsdotatie van de overheid van ongeveer 3 miljoen euro per jaar wordt vervangen door een inbreng van het Vlaamse Gewest in de LOM ten bedrage van 17 miljoen euro ten behoeve van Oostende. Volgens het businessplan gaat het om een investering gespreid over acht jaar. Men heeft berekend dat die inbreng nodig is om de luchthaven door de International Civil Aviation Organization te laten certificeren.

Wat Kortrijk-Wevelgem betreft, is de eigendomsstructuur nog meer versnipperd. Het Vlaamse Gewest zou zich in de LOM inkopen via een participatie van 50 percent plus één aandeel tegen een bedrag van 5,5 miljoen euro, wat het geraamde bedrag is in het businessplan om de luchthaven door de International Civil Aviation Organization te laten certificeren.

Hoe zit het met de gevolgen voor het personeel? In Oostende werken een aantal contractuelen. Na overleg is met de vakorganisaties een akkoord bereikt om de toekomst van die personeelsleden goed aan te pakken.

Het spreekt voor zich dat de Vlaamse Regering ernaar streeft om de structuur zo snel mogelijk te implementeren. Ondertussen heeft de administratie de eerste voorbereidingen getroffen voor de selectie van de privé-partner en de daarmee gepaard gaande gunning van de overeenkomst waarbij de gunning van de luchthaven wordt overgedragen aan een LEM.

Het decreet heeft de bedoeling om ervoor te zorgen dat de effectieve start van de LOM en de bijhorende kapitaal-inbreng van het Vlaamse Gewest pas zal gebeuren op het ogenblik dat de LEM-partner is geselecteerd. Op dat ogenblik zal iedereen inzicht krijgen in alle overeenkomsten. Het is dus van belang dat zo spoedig mogelijk een selectiedossier wordt opgemaakt. Na goedkeuring door de voltallige Vlaamse Regering zal dat worden gepubliceerd. We zullen dan zien hoe de markt zal reageren.

Vervolgens moet nog een bestek worden gemaakt voor de concessieovereenkomsten. Na goedkeuring ervan kunnen die worden overgemaakt aan de geselecteerde kandidaten. Het is een zorg van de Vlaamse Regering, zoals het een zorg is van veel collega's hier zoals de heren Decaluwe en Verstreken, dat de concessies en de gunningen van de concessies worden beoordeeld in het licht van de concrete businessplannen die door de kandidaten worden opgesteld. We moeten daarvoor dus tijd uittrekken, maar het welslagen van de operatie zal afhangen van de interesse en van de ingediende businessplannen.

Het zal dus nodig zijn dat er tijd wordt gegeven, maar het welslagen van de operatie zal afhangen van de

interesse en van de businessplannen die worden ingediend door de kandidaten in functie van de tender.

Ik denk dat de Vlaamse Regering in 2006 inderdaad de keuze gemaakt heeft om de toekomst van de regionale luchthavens veilig te stellen en een vast kader te bieden voor de toekomst. We staan aan de vooravond van de waarheid, om het zo te zeggen. Er is uiteraard nog een weg te gaan, want als blijkt dat er geen private partner geïnteresseerd is, komen we in gevaarlijk vaarwater.

Het is nu wel het ogenblik om stabiliteit te garanderen. Ik heb ook nog eens de documenten nagelezen. We mogen niet vergeten dat het kader dat nu wordt gemaakt, een stabiel kader is dat ook een gunstig effect kan hebben op potentiële investeerders. Er wordt niet meer 'gewishwasht' met allerlei soorten constructies. Het is één transparante structuur, die het jaar na jaar moet mogelijk maken om de activiteiten van die luchthaven correct op te volgen en jaar na jaar te kijken of de spelregels correct worden gevolgd. Wat dat correct opvolgen betreft, hebt u in elk geval mijn engagement en dat van de voltallige Vlaamse Regering. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, alhoewel ik het dossier niet zo goed ken, heb ik toch een aha-erlebnis met het dossier van de luchthaven van Deurne. Dat hangt ook met haken en ogen aan elkaar. Ik zou eerlijk gezegd willen vermijden dat we over enkele jaren Karel Vinck naar West-Vlaanderen moeten sturen om een crisismanagement op te zetten en dat er intussen al heel wat publiek geld van de Vlaamse overheid over de balk is gegooid.

Ik zou het dus niet wijs vinden om vandaag over dit ontwerp van decreet te stemmen. Ik wil namens onze fractie vragen om dit punt te verdagen. Ik heb ook goed geluisterd naar de replieken van de minister. Zij heeft bijvoorbeeld niet geantwoord op de vraag van de heer Tavernier over het Rekenhof. Ik vind dit toch wel vrij belangrijk. Ik zou willen vragen om, tot het rapport van het Rekenhof voor de periode 2004-2007 er is, hierover geen stemming te laten doorgaan.

De heer Jef Tavernier: Ik steun uiteraard de vraag van de heer Daems. Daarnaast heb ik voor de minister nog vragen over de beheersovereenkomsten. Wat is de rol van het parlement in die beheersovereenkomsten? Worden die door het parlement goedgekeurd of worden die aan het parlement voorgelegd? Dat is zeer belangrijk.

Het element niet-aeronautische activiteiten was ik vergeten. Uit verslagen blijkt dat de luchthaven enkel met die activiteiten eventueel geen verlies zou lijden. We moeten daarop ook een zicht hebben.

Ik vind het niet kunnen dat u, naast de investeringen, een vergoeding geeft aan de LOM's in de juridische constructie die u opzet. Je kunt een dotatie geven aan de LEM, maar eens de investering is gedaan in de LOM, moet het engagement daar stoppen.

De voorzitter: De heer Daems vraagt dus de verdaging van de stemming over dit ontwerp van decreet.

Minister Hilde Crevits: Ik was het Rekenhof inderdaad uit het oog verloren. De jaarrekeningen zijn ingediend. Er waren opmerkingen van het Rekenhof waarover met mijn administratie is gesproken.

Ik kan u ook garanderen, mijnheer Tavernier – ik heb u dat nog niet gezegd, maar ik had u dat moeten zeggen –, dat het heel belangrijk is dat de jaarrekeningen definitief zijn goedgekeurd door het Rekenhof op het ogenblik dat de tender wordt goedgekeurd. Wat dat betreft, is de afspraak gemaakt dat tegen het najaar alles geregeld zou moeten zijn.

De opmerkingen zijn ondertussen doorgenomen, en die waren inderdaad nog onvolledig beantwoord. Dat wordt geregeld.

De heer Jef Tavernier: Ik had ook gevraagd naar de beheersovereenkomsten. Worden die in het parlement besproken of niet?

Minister Hilde Crevits: Dat is een beheersovereenkomst van het type dat ook met Waterwegen en Zeekanaal en nv De Scheepvaart wordt gesloten. Ik weet dat die besproken zijn in het parlement. Het is hetzelfde type, een EVA, dus die komt ook naar het parlement.

De heer Jef Tavernier: Voor de LOM's en de LEM's?

Minister Hilde Crevits: Nee, mijnheer Tavernier, u mag geen verwarring zaaien. Het gaat over de beheersovereenkomst die wordt afgesloten tussen de Vlaamse overheid en de LOM.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2007-08, nr. 1703/1).

– *De artikelen 1 tot en met 70 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks, eventueel, de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer Tom Dehaene, de dames Sonja Claes en Anne Marie Hoebeke, de heren Bart Van Malderen en Bart Caron en mevrouw Helga Stevens houdende wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling in de Vlaamse Gemeenschap – 1550 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Mevrouw Jans, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Mevrouw de voorzitter, ik verwijst naar het schriftelijke verslag.

De heer Tom Dehaene: Mevrouw de voorzitter, dit is een, wat mij betreft, zeer belangrijk voorstel van decreet. We creëren dus een Vlaams centrum voor schuldenlast. Vandaag bestaat er al een Vlaams Centrum Schuldbemiddeling. We verruimen dus de taken van het centrum en maken er ook een vzw van, zodat die ook subsidies kan krijgen van andere niveaus, vooral het Europese niveau, maar ook het federale. Gelijkwaardige instituten, bijvoorbeeld in Wallonië en Brussel, bewijzen dat er regelmatig oproepen zijn voor projecten, waar men dan gemakkelijker kan op inspelen.

Het belangrijkste is dat we bijkomende taken geven aan het centrum, vooral voor preventie. Nu werkt het centrum vooral als ondersteuning voor de erkende diensten schuldbemiddeling. Wij willen de taken verruimen, zodat het centrum preventief kan werken naar de hele bevolking, goede praktijkvoorbeelden kan uitwisselen, contacten kan leggen met organisaties in andere landen en cijfers verzamelen, zodat we op basis van die cijfers het Vlaams beleid nog verder kunnen verfijnen.

In verband met de cijfers hebben we ook de mogelijkheid gecreëerd dat de Vlaamse overheid kan beslissen om de erkende diensten schuldbemiddeling te ondersteunen, eventueel financieel. Er is in die mogelijkheid voorzien. Ik denk dat we vandaag mogen zeggen dat we dat pas kunnen doen als we duidelijkheid hebben over de cijfers, maar met dit decreet maken we dat wel al mogelijk.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw de voorzitter, ik sluit me graag aan bij de woorden van de heer Dehaene. Ik wil even de nadruk leggen op het tweede facet van zijn toelichting, de mogelijkheid die het decreet creëert om erkende instellingen voor schuldbemiddeling te subsidiëren. Het gaat hier over OCMW's en centra voor algemeen welzijnswerk (CAW).

Het is alleen maar een mogelijkheid die wordt gecreëerd, maar het is een belangrijke mogelijkheid. Daarmee vragen we de Vlaamse Regering om in het kader van armoedebestrijding en de toenemende schuldenlast van steeds meer mensen, extra inspanningen te doen om die actoren – dat zijn de instellingen voor schuldbemiddeling, maar dat zijn ook de instellingen die vaak allerlei vormen van budgetbegeleiding en andere ondersteuning doen voor mensen die in moeilijke situaties zitten – te activeren. De wachtlijsten voor die instellingen nemen toe. We moeten er hard op inzetten om geen grotere groep mensen in armoede aan te treffen en de achterstand niet nog verder uit te diepen.

In die zin hoop ik dat de volgende Vlaamse Regering zeker van dit artikel gebruik maakt om dat op de rails te zetten.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mevrouw de voorzitter, ook onze fractie zal dit voorstel steunen. Zoals de heer Dehaene zegt, is het belangrijk in het kader van dit ontwerp van decreet het belang van schuldbemiddeling nog eens extra te onderstrepen. De heer Caron zegt terecht dat het in het kader van armoedebestrijding een heel belangrijk instrument is.

Dat is ook zo in het kader van het bestrijden van de schuldtoename. Helaas beschikken we in Vlaanderen niet over alle hefboomen om een beperking te zetten op het consumentenkrediet. Dat is nog altijd een federale materie. Deze punten verdienen de aandacht van het Vlaams Parlement.

De heer Dehaene onderstreept terecht dat het belangrijk is om samen te werken met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en met het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk in het kader van de schuldbemiddeling. Ondanks het feit dat onze fractie dit voorstel volledig kan steunen, betreuren we wel dat een van de belangrijkste partners in het kader van schuldbemiddeling in dit voorstel van decreet volledig uit het oog worden verloren en genegeerd, namelijk de advocaten. Die spelen een heel belangrijke rol in het kader van schuldbemiddeling en nemen daarin aan alle balies meer dan ten volle hun verantwoordelijkheid.

Ook dat hadden we graag opgenomen gezien in dit voorstel van decreet. Ondanks het feit dat we daarover in het

verleden reeds herhaaldelijk van gedachten hebben gewisseld, zijn de advocaten voor de heer Dehaene blijkbaar taboe. Iedere keer opnieuw trek ik er de aandacht op, maar blijkbaar is dat niet belangrijk genoeg.

Ondanks deze opmerking, zullen wij dit voorstel met enthousiasme steunen.

De heer Tom Dehaene: De taak die de advocaten vervullen in dit verhaal, vind ik heel belangrijk. We hebben ze wel degelijk een plaats gegeven: ze zullen zeer nauw betrokken worden bij de werking van de vzw. Ze staan ook als dusdanig genoteerd als op te nemen organisatie in de organen van de vzw. We zijn ze zeker niet vergeten. De advocaten hebben een zeer belangrijke rol te spelen als het gaat over schuldbemiddeling.

Mevrouw Marijke Dillen: Ik betreur alleen dat de advocaten niet op dezelfde lijn worden gezet als de VVSG en als het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk. Eigenlijk zouden ze als een derde pijler op een gelijkwaardige manier moeten worden opgenomen. Ik betreur dat dat niet gebeurt.

We stellen in de praktijk vast dat steeds meer de OCMW's hun opdracht in het kader van schuldbemiddeling overhevelen aan de advocaten. Bijvoorbeeld in Antwerpen is dat een heel frequent gebeuren.

Dat is helemaal geen kritiek op de werking van het OCMW, mijnheer Janssens, maar dat is zo omdat de OCMW's zo overbezet zijn dat ze die werking niet meer volledig aankunnen en daarom een beroep doen op de advocaten. Dat gebeurt trouwens in alle grootsteden. Daarom betreur ik het, mijnheer Dehaene, dat ze niet als een volwaardige pijler zijn opgenomen.

Voor de rest kan ik u geruststellen: onze fractie zal dit voorstel met heel veel enthousiasme steunen.

De voorzitter: Mevrouw Hoebeke heeft het woord.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Een van de bedoelingen van het voorliggende voorstel was om een decretaal kader te scheppen voor de organen die daar nu mee bezig zijn, zoals de CAW's, de OCMW's enzovoort. We verliezen één ding uit het oog, namelijk dat de advocatuur een deontologie heeft en een toetsing middels de beslagrechter en vanaf 1 september middels de arbeidsrechtbank. Dan moet men er bij uitbreiding ook de gerechtsdeurwaarders bijnemen, want die worden ook als schuldbemiddelaar aangesproken.

Het is de bedoeling om de zaken waarvoor momenteel geen deontologisch kader en geen structuren bestaan, als dusdanig op te nemen in het voorstel van decreet.

Advocaten en gerechtsdeurwaarders bevinden zich al binnen het wettelijk kader en kunnen al een aftoetsing geven van de tewerkstelling binnen de schuldbemiddeling. Persoonlijk vind ik dat, net als mijn fractie, een zeer goed initiatief. Het vult immers als het ware een lacune die door de praktijk steeds groter wordt. Nu worden er steeds meer vragen gesteld en moet er steeds meer een werking plaatsvinden waarvoor er geen decretale structuur is. Dat kan nu een kader krijgen.

De pijlers waarover mevrouw Dillen het terecht heeft – de advocaten, maar ook de deurwaarders, die hierbij al evenmin mogen worden vergeten – zijn wel degelijk opgenomen. Ik denk dat een deel van de structuren bij uitbreiding ook op hen zal kunnen worden toegepast.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de voorzitter, het meeste lijkt me al gezegd, maar ik wil het belang van dit voorstel van decreet onderstrepen. Structureel meer mensen geven meer uit dan hun inkomen, wat op termijn onvermijdelijk tot een groeiende armoede leidt. De meeste middelen om daar daadwerkelijk structureel tegen in te grijpen, liggen buiten dit parlement, namelijk aan de overkant. Daar moet een federale regering dan ooit maar eens werk van maken, als ze de tijd vindt om daadwerkelijk iets te doen aan de koopkracht van mensen.

Dat neemt niet weg dat we binnen onze bevoegdheden wel voluit onze verantwoordelijkheid willen nemen. Dit voorstel biedt een breder draagvlak voor de werking van het Vlaams Centrum Schuldbemiddeling en zal het in de toekomst ook mogelijk maken dat een volgende Vlaamse Regering de erkende centra voor schuldbemiddeling ondersteunt. Dat mag nog eens ten overvloede worden benadrukt.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1550/1).

– *De artikelen 1 tot en met 11 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer Tom Dehaene, de dames Vera Van der Borgh en Elke Roex, de heer Bart Caron en de dames Vera Jans en Helga Stevens houdende wijziging van het decreet van 26 juni 1991 betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk, wat de beperking van de subsidiëring tot de instituten betreft

– 1687 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer Van Malderen, verslaggever, heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de voorzitter, ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mevrouw de voorzitter, dit is het sluitstuk van een inspanning die al jaren gaande is en waarbij we streven naar één te subsidiëren instituut per provincie.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mevrouw de voorzitter, onze fractie zal ook dit voorstel steunen. In het verleden heeft mijn fractiegenoot, de heer Strackx, herhaaldelijk de versnippering van de middelen aangeklaagd, met al de diverse projecten die zijn opgezet. We vinden het dan ook een heel positief signaal dat nu alles zal worden gegroepeerd. Mijnheer Dehaene, daarom zullen we ook dit voorstel met groot enthousiasme steunen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1687/1).

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Frans Peeters, mevrouw Veerle Heeren en de heren Mark Demesmaeker, Patrick Lachaert, Karlos Callens en Bart Martens betreffende aandacht voor de bijenteelt binnen het Vlaamse beleid – 1648 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de bespreking is geopend.

Mevrouw Rombouts, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De heer Peeters heeft het woord.

De heer Frans Peeters: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, ik wil een warme oproep doen om dit voorstel van resolutie mee te steunen. Zo geven we een krachtig signaal aan de Vlaamse Regering om de problematiek van de imkerij in Vlaanderen onder de aandacht te brengen, maar ook om middelen vrij te maken en inspanningen te leveren om mee een oplossing te zoeken voor dit probleem. De imkerij is immers van groot belang voor de economie. Dan denk ik specifiek aan de land- en tuinbouw, en in het bijzonder aan de fruitsector. Ze is echter ook van ecologisch belang. De bijen leveren immers een bijzonder grote bijdrage aan de biodiversiteit van onze flora en fauna.

We hebben in de resolutie verwezen naar verschillende mogelijke oplossingen die een bijdrage kunnen leveren om de bijenteelt opnieuw levensvatbaar te maken. Het is van ontzettend groot belang dat het bijenbestand op peil blijft.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Vandaag zeiden verschillende collega's tegen mij: "Veerle, er zijn lekkere kersen". We vinden dat allemaal heel normaal. We staan niet meer stil bij de rol van de bij. Als de bij morgen verdwijnt, gaat de kwaliteit van het fruit ook achteruit. De honingbij speelt zijn rol vooral in de fruitteelt, zowel voor de appelen-, aardbeien- als kersenoogst. Het zal u niet verwonderen, mevrouw de voorzitter: wonend in Haspengouw, ben ik daarom bezorgd.

We hebben onlangs de minister-president op bezoek gehad bij de opening van het nieuwe wetenschappelijke proefcentrum PC Fruit. Het centrum kan in de maatregelen die het voorstel van resolutie voorstelt een grote rol spelen. Het is niet alleen belangrijk om honing te hebben, biodiversiteit is ook belangrijk. Bovendien willen we het economische aspect ondersteunen. Ik doe een warme oproep aan het hele parlement om dit voorstel van resolutie goed te keuren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Tinne Rombouts en de heren Karlos Callens, Jos Bex, Patrick Lachaert, André Van Nieuwkerke en Erik Matthijs betreffende de ophaling van afvalbanden op landbouwbedrijven – 1683 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de bespreking is geopend.

De heer Van Nieuwkerke, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VLAAMS INSTITUUT VOOR WETENSCHAPPELIJK EN TECHNOLOGISCH ASPECTENONDERZOEK

Aanwijzing van een Vlaams volksvertegenwoordiger in de raad van bestuur

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de aanwijzing van een Vlaams volksvertegenwoordiger in de raad van bestuur van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek, ter vervanging van de heer Jaak Gabriels, ontslagnemend, destijds op voordracht van de Open Vld-fractie aangewezen.

Bij brief van 12 juni 2008 draagt de heer Sven Gatz, voorzitter van de Open Vld-fractie, mevrouw Fientje Moerman voor als lid van de raad van bestuur van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek.

Vraagt iemand daaromtrent het woord? (*Neen*)

Aangezien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik mevrouw

Fientje Moerman aangewezen tot lid van de raad van bestuur van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek.

VLAAMSE OMBUDSMAN

Benoeming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is overeenkomstig artikel 4 van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse Ombudsdienst de benoeming van de Vlaamse ombudsman.

Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, artikel 4 paragraaf 1 van het Ombudsdecreet van 7 juli 1998 bepaalt dat het Vlaams Parlement de ombudsman benoemt na een openbare oproep tot kandidaatstelling en op basis van een vergelijkende selectie, voor een termijn van zes jaar. De selectievoorwaarden en de selectieprocedure werden door het Vlaams Parlement op 9 april 2008 vastgesteld. De selectie werd, in opdracht van het Vlaams Parlement, door twee externe instanties uitgevoerd.

Tijdens de selectieprocedure werden de kennis, de attitudes en de competenties voor de functie van ombudsman uitgebreid getest. Het rekruterings- en selectiekanthor GITP heeft de kandidaten in een reeks van kennis- en persoonlijkheidstests, interviews en assessment centers gescreend. De geselecteerde kandidaten hadden tot slot op 21 juni 2008 een gesprek met een externe jury, samengesteld uit vier academici en drie ombudslieden, onder voorzitterschap van professor Vuye. Deze externe jury besliste over het slagen van de kandidaten en deelde het Uitgebreid Bureau deze week de uitslag mee, met name de heer Paul Arteel als enige geslaagde kandidaat.

Het Uitgebreid Bureau van 30 juni 2008 sloot zich aan bij het oordeel van de jury en draagt de heer Paul Arteel aan de plenaire vergadering voor. Namens het Uitgebreid Bureau van 30 juni 2008 verzoek ik de plenaire vergadering dan ook om de benoeming van de heer Paul Arteel tot Vlaams Ombudsman goed te keuren.

De voorzitter: Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Dan verklaar ik de heer Paul Arteel benoemd tot Vlaamse ombudsman. Hij zal eerstdaags worden uitgenodigd om in mijn handen de voorgeschreven eed af te leggen.

BELANGENCONFLICT

Wijziging in de samenstelling van de delegatie van het Vlaams Parlement

De voorzitter: Dames en heren, vanmorgen verleende u uw instemming aan de samenstelling van de delegatie die namens het Vlaams Parlement overleg zal plegen met de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie over het door haar ingestelde belangenconflict.

De Vlaams Belangfractie verzoekt nu om de heer Joris Van Hauthem als lid van de delegatie te vervangen door de heer Luk Van Nieuwenhuysen.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

ONTWERP VAN DECREET betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem – 1703 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Voorstel tot verdaging van de stemming

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Rudi Daems bij motie van orde een voorstel gedaan tot verdaging van de stemming over het ontwerp van decreet betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem.

– *Het voorstel tot verdaging van de stemming wordt bij zitten en opstaan niet aangenomen.*

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het toeristische logies – 1547 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
96 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende een kader voor het Vlaamse gelijkemans- en gelijkebehandelingsbeleid – 1578 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 6

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

De heer Van Dijck heeft het woord.

Mijnheer Van Dijck, de bespreking van het decreet is afgehandeld. Een stemverklaring wordt normaal afgelegd na de stemming en bij een onthouding. *(Rumoer. Opmerkingen van de heer Wim Van Dijck)*

Bij een onthouding kunt u achteraf een stemverklaring doen. *(Rumoer)*

Ik herhaal nogmaals dat een stemverklaring hier normaal gebeurt na de stemming.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de voorzitter, de stemverklaring na de stemming kan alleen bij een onthouding. Daarin hebt u gelijk, maar het is hier toch een jarenlange traditie dat elke fractie voor een stemming de kans krijgt om een stemverklaring af te leggen. Dat lijkt me de logica zelf.

De voorzitter: Mijnheer Van Dijck, u hebt daarstraks de bespreking van het decreet gehad. U hebt een hele uitleg gegeven, ik kan me niet voorstellen wat u daar nog aan wilt toevoegen. *(Rumoer)*

Normaal volgt een stemverklaring hier altijd op een onthouding.

De bespreking van het decreet is gesloten. *(Rumoer)*

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, ik denk dat u zich vergist. Er is voor de stemming altijd recht op een stemverklaring, zodat een fractie of een

individueel lid gedurende een aantal minuten kan zeggen waarom voor of tegen zal worden gestemd of waarom men zich zal onthouden. Indien dat niet gebeurt, kan men nadien alleen nog bij een onthouding het woord vragen. Ik ben 19 jaar parlementslid en ik heb het nog nooit anders geweten: voor een stemming mag men een stemverklaring afleggen.

De voorzitter: Is de vergadering het ermee eens dat ik de heer Van Dijck toch het woord verleen? *(Opmerkingen)*

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Mevrouw de voorzitter, ik dank u. Ik sta erop om nog even een korte verklaring af te leggen alvorens de stemming aan te vangen van een ontwerp van decreet dat een aantal grondrechten, zoals de vrijheid van meningsuiting, op de helling zet. Voor de goede verstaander: we zullen tegenstemmen.

We hebben vastgesteld dat onze fractie in het verzet tegen dit soort beknottende decreten weer eens heel alleen staat. Ondanks al degenen die doorgaans de mond vol hebben over free speech of over de verdediging van onze Vlaamse identiteit, was niemand bereid samen met ons een motie te ondertekenen die verklaarde dat dit decreet een discriminatie om ideologische en filosofische redenen inhoudt. Dat is een beschamende abdicatie voor de politieke correctheid. De bekende pleidooien van deze collega's zullen voortaan niet anders dan hol kunnen klinken. Het valt nog te hopen dat ze zo dadelijk, en zelfs daar zijn we lang niet zeker van, op de rode knop zullen drukken.

Wij, van onze kant, gaan door met ons verzet. Van deze plenaire vergadering gaat het sito presto naar het Grondwettelijk Hof, in de vaste overtuiging dat een deel van dit decreet met reden zal worden vernietigd. Onze bezorgdheid om de vrijheden en het welzijn van Vlaanderen is immers wel oprecht. Wij zetten ons gezond verstand niet even op nul als het er echt op aankomt. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
23 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
76 leden hebben ja geantwoord;
25 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het beheer en de uitbating van de regionale luchthavens Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem – 1703 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
88 leden hebben ja geantwoord;
6 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer Tom Dehaene, de dames Sonja Claes en Anne Marie Hoebeke, de heren Bart Van Malderen en Bart Caron en mevrouw Helga Stevens houdende wijziging van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling in de Vlaamse Gemeenschap – 1550 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
103 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer Tom Dehaene, de dames Vera Van der Borgh en Elke Roex, de heer Bart Caron en de dames Vera Jans en Helga Stevens houdende wijziging van het decreet van 26 juni 1991 betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk, wat de beperking van de subsidiëring tot de instituten betreft

– 1687 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
103 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Frans Peeters, mevrouw Veerle Heeren en de heren Mark Demesmaeker, Patrick Lachaert, Karlos Callens en Bart Martens betreffende aandacht voor de bijenteelt binnen het Vlaamse beleid – 1648 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Tinne Rombouts en de heren Karlos Callens, Jos Bex, Patrick Lachaert, André Van Nieuwkerke en Erik Matthijs betreffende de ophaling van afvalbanden op landbouwbedrijven – 1683 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE VAN AANBEVELING van de heren Louis Bril en Bart Caron, mevrouw Else De Wachter en de heren Jos Stassen, Mark Demesmaeker en Carl Decaluwe op de maatschappelijke beleidsnota Digitaal Vlaanderen – 1713 (2007-2008) – Nr. 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling.

Stemming nr. 8

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
103 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Jef Tavernier tot besluit van de op 17 juni 2008 door de heer Jef Tavernier in commissie gehouden interpellatie tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in 2007 – 1758 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 9

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
6 leden hebben ja geantwoord;
91 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
6 leden hebben ja geantwoord;
96 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op dinsdag 8 juli 2008 om 14 uur, op woensdag 9 juli 2008 om 10 uur en 14 uur en op donderdag 10 juli 2008 om 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 20.37 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Tom Dehaene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Paul Delva, Mark Demesmaecker, Marnic De Meulemeester, Stern Demeulenaere, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Miet Smet, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Jan Verfaillie, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken, Frans Wymeersch.

Afwezig met kennisgeving

Thieu Boutsen, Jacky Maes, Monique Moens, Sabine Poleyn, Stefaan Sintobin, Gerda Van Steenberge: gezondheidsredenen;

Luc Van den Brande, Paul Wille: buitenslands;

Francis Vermeiren: ambtsverplichtingen.

Afwezig zonder kennisgeving

Helga Stevens.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Rudi Daems, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaecker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel

Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Rudi Daems, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, John Vrancken

ONTHOUDING:

Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Frank Creyelman, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Katleen Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans,

Felix Strackx, Erik Tack, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, John Vrancken

NEEN-stemmen:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Christian Van Eyken

ONTHOUDINGEN:

Gilbert Bossuyt, Bart Caron

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaecker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaecker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany

Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaecker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Mark Demesmaecker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel,

Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, John Vrancken

Stemming nr. 9:

JA-stemmen:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Christian Van Eyken

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Frank Creyelman, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Felix Strackx, Erik Tack, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, John Vrancken
